

Ἰωάν. Γιαννέλη - Π. Νικοδήμου

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
1008

ΛΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΤΑΞΙΣ Δ'

ΣΧΟΛΙΚΟΣ
ΕΚΔΟΣΤΙΚΟΣ
ΚΟΣΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

9 69 ΠΔΒ

Γιαννίτση (Υ) Κωστίμου Π

Σ. 69. 11. 1969

Σωμ. Γενικής - Αεροπορίας
ΓΑ. ΧΑΙΡΟΣ

Γενική Διεύθυνση

ΚΑΤΗ

ΑΙ ΑΘΗΝΑΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΜΑΡΤΙΟΣ 1969

Αθήνη & Αθήνη
(ως συνήθως ΓΑ)

ΚΟΣΜΟΣ
ΚΟΣΜΟΣ Α.Ε.
ΑΘΗΝΑΙ

69 705
ΧΑΡΤΙΝΟ ΤΥΠΩΜΕΝΟ
100. ΧΑΡΤΑΚΕ
Ε. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 71 (ΠΑΛΕΩΣ)

5
(Ιωάν) Γιαννέλη - Π. Νικοδήμου

Γιαννέλης Π. Νικοδήμου

ΚΑΙΝΗ

ΔΙΑΘΗΚΗ

ΒΙΒΛΙΟΜΗ ΕΘΥΑΝΣ
ΕΔΕΦΗΣΑΤΟ
Κοινωνία Εκδοτικής
Ε. ΑΡΙΘ. ΕΙΣΑΓ. 1193 ΤΥΠ. ΕΙΣ. 1062

Διά την Δ' τάξιν'
(και Β' Έτος συνδιδασκαλίας ΓΔ')

Συνεργασία :

Τρόφ. Γάκη
Κ. Σακελλάρη

ΣΧΟΛΙΚΟΣ
ΕΚΔΟΣΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ Α.Ε.

ΚΑΛΛΙΡΡΩΗΣ 67 • ΑΘΗΝΑΙ

2. Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου

Ὁταν ἡ Μαρία ἔγινε τριῶν χρόνων, οἱ γονεῖς της - σύμφωνα με τὴν ὑπόσχεσί των - τὴν ἔφεραν στὴν Ἱερουσαλήμ καὶ τὴν ἀφιέρωσαν στὸν Ναὸ τοῦ Σολομῶντος. Ἐκεῖ τὴν παρέλαβε ὁ ἱερέας Ζαχαρίας, τὴν ἔφερε στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ Ἰαοῦ καὶ τῆς ἔδωσε τὴν εὐχὴ καὶ τὴν εὐλογία του. Ἔτσι ἔγιναν τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου στὸν Ναὸ.

Μέσα στὸν Ναὸ ἡ Μαρία ἔμεινε περίπου δώδεκα χρόνια. Στὸ διάστημα αὐτὸ ἐμελετοῦσε τὴν Ἁγία Γραφή καὶ ἡ καρδιά της ἐγέμισε ἀπὸ πίστι πρὸς τὸν Θεό. Συνέβη ὅμως νὰ πεθάνουν οἱ γονεῖς της καὶ τότε ἀνέλαβαν τὴν προστασία της οἱ ἱερεῖς.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἑορτάζει τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου στὶς 21 Νοεμβρίου.

3. Ὁ Ευαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου

Ἡ Μαρία ἔγινε 15 χρόνων περίπου καὶ τότε οἱ ἱερεῖς ἐφρόντισαν νὰ τῆς εὔρουν προστάτη. Τὴν ἀρραβῶνιασαν λοιπὸν μετὰ τὸν Ἰωσήφ, ποὺ καὶ αὐτὸς κατήγετο ἀπὸ τὴν γενεὰ τοῦ Δαβίδ.

Ὁ Ἰωσήφ ἦταν ἡλικιωμένος, ἀλλὰ πολὺ εὐσεβὴς καὶ ἐνάρετος. Ἔμεινε στὴν Ναζαρέτ, ὅπου ἐργαζόταν ὡς ξυλουργός. Ἐκεῖ ἔφερε καὶ τὴ Μαρία, ὅταν ἔφυγε ἀπὸ τὸν Ναό. Στὸ ταπεινὸ δὲ σπιτάκι τοῦ Ἰωσήφ συνέβη μιὰ ἡμέρα τὸ μεγάλο γεγονός.

Ἡ Μαρία ἦτο μόνη. Ἐξαφνα τὸ δωμάτιό της ἐγέμισε μετὰ ἀπόκομο φῶς. Μέσα σ' αὐτὸ ἡ ἀγνή Παρθένος διέκρινε τὸν Ἀρχάγγελο Γαβριὴλ, ποὺ τῆς ἔφερνε τὸν θεϊκὸ χαιρετισμό:

— «Χαῖρε κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν».

Ἡ Παρθένος ἐταράχθηκε καὶ ἐφοβήθηκε. Σὰν τί νόημα νὰ εἶχε ὁ ἀγγελικὸς ἐκεῖνος χαιρετισμός; Ὁ Ἀρχάγγελος ὅμως τῆς ἔδωσε θάρρος καὶ τῆς ἐξήγησε:

— Μὴ φοβᾶσαι, Μαρία. Ὁ Θεὸς σοῦ κάμνει τὴν μεγαλύτερη χάρι. Θὰ γεννήσης παιδί καὶ νὰ τὸ ὀνομάσης Ἰησοῦν. Εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ποὺ θὰ σώσῃ τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Ἡ βασιλεία του θὰ εἶναι οὐράνια καὶ αἰώνια.

Μὲ εὐλάβεια τότε ἐρώτησε ἡ Παρθένος :

— Καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουν ὅλα αὐτά;

— Γιὰ τὸν Θεὸ ὅλα εἶναι δυνατὰ! ἐξηγήσε ὁ Ἀρχάγγελος. Αὐτὸς θὰ στείλῃ σὲ σένα τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ μὲ τὴν δύναμί του θὰ σὲ προστατεύσῃ.

Ἡ Μαρία ἐδέχθηκε ταπεινὰ τὴ θεϊκὴ ἀπόφασιν καὶ ἔδωκε ὅλη τὴν ἁγία τῆς ὑπαρξίν γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴ θέλησιν τοῦ Ὑψίστου. Ἐσταύρωσε λοιπὸν τὰ χέρια τῆς στὸ στήθος, ἔσκυψε τὸ κεφάλιν καὶ εἶπε μὲ συγκίνησιν :

— Ἐγὼ εἶμαι δούλη τοῦ Θεοῦ. Ἄς γίνῃ τὸ θέλημά Του!

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔγινε τὸ μεγαλύτερον θαῦμα ὅλων τῶν αἰώ-

νων. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἔκατέβηκε στὴν Παρθένο τῆς Ναζαρέτ γιὰ νὰ τὴν κάμῃ Θεοτόκο. Ὁ ὠραίος ἄγγελος ἐχάθηκε. Ἡ χαρμόσυνη ἀγγελία τοῦ εορτάζεται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μας στὶς 25 Μαρτίου.

4. Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου

Κ Παρθένος Μαρία ἐγέννησε τὸν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Τὸν ἀνέθρεψε καὶ τὸν ἐμεγάλωσε. Εἶδε τὰ θαύματα τοῦ καὶ ἄκουσε τὴν διδασκαλία τοῦ. Ἐσπαράχθηκε ἡ καρδιά της μὲ τὰ ὄγια Πάθη καὶ τὸν σταυρικό του θάνατο. Ἀξιώθηκε δὲ νὰ ἰδῇ τὴν Ἀνάστασι καὶ τὴν Ἀνάληψί του στοὺς οὐρανοὺς.

Στὶς τελευταῖες στιγμὲς τοῦ ὁ Χριστός, ἐπάνω ἀπὸ τὸν Σταυρό, ἀνέθεσε στὸν ἀγαπημένο του μαθητὴ Ἰωάννη νὰ παραλάβῃ καὶ νὰ προστατεύσῃ τὴν ἁγία Μητέρα του.

Ὅταν ὁ Κύριος ἠθέλησε νὰ παραλάβῃ τὴν Παναγία πλησίον του, τῆς ἐμήνυσε μὲ ἄγγελο, ὅτι ἀπὸ τὴν πρόσκαιρη ζωὴ θὰ μετέβαινε στὴν αἰωνία.

Ἡ Θεοτόκος ἐπῆγε τότε στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν καὶ ἔκαμε τὴν προσευχή της. Ὑστερα ἐγύρισε στὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐτόίμασε ὅλα τὰ ἀπαραίτητα γιὰ τὸν ἐνταφιασμό της. Τότε μιὰ νεφέλη ἄρπαξε τοὺς Ἀποστόλους ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς γῆς, ὅπου ἐδίδασκαν, καὶ τοὺς μετέφερε κοντὰ της.

Ἡ Παναγία ὕψωσε τὰ χέρια της πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ παρεκάλεσε τὸν Θεὸ γιὰ τὴν εἰρήνη τοῦ κόσμου. Τέλος εὐλόγησε τοὺς Ἀποστόλους καὶ ἔπεσε στὴν κλίνη της γιὰ νὰ παραδώσῃ τὴν ἁγία ψυχὴ της στὸν Υἱὸ καὶ Θεὸ της.

Οἱ Ἀπόστολοι μὲ μεγάλη εὐλάβεια ἐκήδευσαν τὸ σῶμα της στὸ γειτονικὸ χωριὸ Γεσθημανῆ, ἐνῶ ἔφαλλαν ὕμνους ἐπιταφίους. Μαζί των ἔφαλλαν καὶ οἱ ἄγγελοι ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, γιὰ νὰ προπέμψουν «τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβίμ».

Τὴν τρίτη ἡμέρα ἀπὸ τὴν ταφή, οἱ Ἀπόστολοι ἐπῆγαν στὸν τάφο της νὰ προσκυνήσουν. Τὸν εὗρηκαν ὁμῶς ἀδειανόν. Ἡ Παναγνος μητέρα τοῦ Θεοῦ, εἶχε ἀναληφθῆ μαζί μὲ τὸ ἀχραντὸ σῶμα της στοὺς οὐρανοὺς.

Ἡ Παρθένος Μαρία ἀγιάσθηκε ἀπὸ τὸν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό, ποὺ ἐνεσαρκώθη μέσα στὸ σῶμα Της καὶ ἔγινε ἡ «τιμιωτέρα τῶν Χερουβὶμ καὶ ἐνδοξοτέρα ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφίμ». Γι' αὐτὸ οἱ Χριστιανοὶ προφέρουν μὲ κατάνυξι τὸ ὄνομά Της καὶ Αὐτὴ παρακαλοῦν σὲ ὅλες τὶς δύσκολες στιγμὲς καὶ ζητοῦν τὴν βοήθειά Της. Καὶ ἡ Παναγία μεσιτεύει πάντοτε στὸν Υἱό της καὶ Θεὸ γιὰ τὴ σωτηρία ὅλων μας.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὴν **Κοίμησι τῆς Θεοτόκου** στὶς 15 Αὐγούστου. Πολλοὶ ναοὶ ἐορτάζουν τὴν ἡμέρα αὐτὴ καὶ ὁ σπουδαιότερος ἀπ' ὅλους ἡ Μεγαλόχαρη τῆς Τήνου.

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες : Οἱ Ἰουδαῖοι εἶχαν ἓνα μόνο ναό, τὸν Ναὸ τοῦ Σολομώντος στὴν Ἱερουσαλὴμ. Σ' αὐτὸν ἐπήγαιναν προσκυνηταὶ ἀπ' ὅλη τὴν Παλαιστίνη καὶ ἀπὸ ἄλλες χώρες κατὰ τὶς μεγάλες ἐορτές. Στὶς ἄλλες πόλεις εἶχαν συναγωγές, ὅπου ἐγίνονταν διδασκαλία γιὰ τὰ θρησκευτικὰ, τους ζητήματα, ὅπως ἔχουν καὶ σήμερα.

Περίληψις :

Οἱ δίκαιοι Ἰωακείμ καὶ Ἄννα ἐπαρακαλοῦσαν διαρκῶς τὸν Θεὸ νὰ τοὺς χαρίσῃ ἓνα παιδί. Ὁ Θεὸς τοὺς ἐχάρισε τὴ Μαρία καὶ τὴν ἀφιέρωσαν στὸν Ναό, ὅπου ἔμεινε 12 χρόνια. Οἱ γονεῖς της ἐπέθαναν καὶ οἱ ἱερεῖς τὴν ἀρραβώνισαν μὲ τὸν Ἰωσήφ, ὁ ὁποῖος τὴν ἔφερε στὴν Ναζαρέτ. Ἐκεῖ ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ τῆς ἔφερε τὴν χαρμόσυνη ἀγγελία ὅτι θὰ γίνῃ μητέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ Παρθένος Μαρία ἔγινε πράγματι Θεοτόκος. Ἐγέννησε, ἀνέθραψε καὶ ἐμεγάλωσε τὸν Χριστό. Ἐζήσε μαζί του τὶς χαρὲς καὶ τὶς λύπες. Τέλος ὁ Κύριος τὴν παρέλαβε μαζί του στοὺς οὐρανοὺς.

Ἐρωτήσεις :

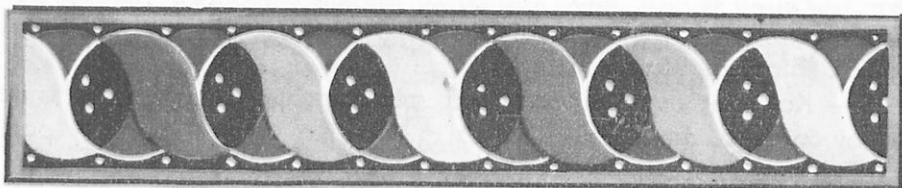
Πῶς ἐλέγοντο οἱ γονεῖς τῆς Παναγίας; Τί ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ ποιά ὑπόσχεσι ἔδωσαν; Πόσων χρόνων ἦταν ἡ Μαρία ὅταν τὴν ἔφεραν στὸν Ναό; Γιατί οἱ ἱερεῖς τὴν ἀρραβώνισαν μὲ τὸν Ἰωσήφ; Τί εἶπε ὁ Ἀρχάγγελος στὴν Παναγία καὶ τί ἀπάντησε Ἐκείνη; Πότε ἐορτάζομε τὴ Γέννησι, τὰ Εἰσόδια, τὸν Εὐαγγελισμό καὶ τὴν Κοίμησι τῆς Θεοτόκου;

Ἔργασιες : Γράψετε καλλιγραφικὰ τὸν χαιρετισμὸ τοῦ Ἀρχαγγέλου :

«Χαῖρε, κεχαριτωμένη ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη δὲ ἐν γυναιξίν».

Διδάγματα :

- Πρέπει νὰ ἔχωμε ἀσάλευτη πίστι στὸν Θεὸ καὶ νὰ ζητοῦμε τὴν βοήθειά του μὲ τὴν πεποίθησι πὼς θὰ μᾶς ἐλεήσῃ.
- Ὁ Θεὸς ἀνταμείβει τὴν ἀγνότητα καὶ τὴν ταπεινοφροσύνη.
- Ἡ ἀγνὴ καὶ ἀγία ζωὴ ἐπάνω στὴ γῆ ὁδηγεῖ στὴν ἐνδοξη μακαριότητα μετὰ θάνατον στοὺς οὐρανοὺς.

II. ΙΩΑΠΠΗΣ Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ

1. Ἡ Γέννησις τοῦ Προδρόμου

Λτὴ μικρὴ πόλι Χεβρών, ποῦ ἦταν κοντὰ στὴν Ἱερουσαλήμ, ἐζοῦσε ὁ ἱερέας **Ζαχαρίας** μετὰ τὴν σύζυγό του Ἐλισάβετ. Ἦσαν καὶ οἱ δύο ἐνάρετοι καὶ εὐσεβεῖς ἄνθρωποι, ὅλες δὲ οἱ πράξεις των ἦσαν σύμφωνες μετὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ. Δὲν εἶχαν ὅμως παιδί καί, ἂν καὶ ἦσαν ἀρκετὰ προχωρημένοι στὴν ἡλικία, ἐπαρακαλοῦσαν τὸν Θεὸ νὰ τοὺς χαρίσῃ ἕνα παιδάκι. Καὶ ὁ Θεὸς ἀκούσε τὰς παρακλήσεις των.

Ὁ Ζαχαρίας ἐπῆγαινε δύο φορές τὸ χρόνο στὴν Ἱερουσαλήμ γιὰ νὰ ὑπηρετήσῃ στὸν Ναό. Σὲ μιὰ τέτοια ἑφημερία τοῦ ἔπεσε ὁ κληρὸς νὰ προσφέρῃ θυμίαμα στὸν Θεό. Αὐτὸ ἦταν πολὺ μεγάλη τιμὴ γιὰ ἕναν ἱερέα, γιατί οἱ ἱερεῖς ἦσαν πολλοὶ καὶ ἦταν δύσκολο νὰ συμβῆ στὸν ἴδιο νὰ προσφέρῃ θυμίαμα πολλὰς φορές στὴ ζωὴ του.

Ὁ Ζαχαρίας λοιπὸν ἐμπῆκε στὸν Ναὸ καὶ ἄρχισε νὰ προσφέρῃ τὸ θυμίαμα, ἐνῶ ἔξω ὁ λαὸς ἐπροσευχόταν μετὰ κατάνυξι. Ἐξαφνα διέκρινε ἐκεῖ πρὸς τὰ δεξιὰ ἕναν ἄγγελο. Ἐταράχθηκε καὶ ἐφοβήθηκε. Ὁ ἄγγελος ὅμως τὸν καθησύχασε :

— Μὴ φοβᾶσαι, Ζαχαρία! Τοῦναντίον πρέπει νὰ χαρῆς, γιατί ὁ Θεὸς ἀκούσε τὰς παρακλήσεις σου καὶ ἡ Ἐλισάβετ θὰ γεννήσῃ παιδί, τὸ ὁποῖο θὰ ὀνομάσῃς Ἰωάννη. Γιὰ τὴν γέννησι αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ θὰ αἰσθανθῆς χαρὰ καὶ ἀγαλλίασι καὶ σὺ καὶ ὅλος ὁ κόσμος. Γιὰ τὴν μετὰ τὸ κήρυγμά του θὰ σώσῃ πολλοὺς ἄνθρώπους καὶ θὰ γίνῃ ὁ Πρόδρομος τοῦ Σωτῆρος.

Τὰ λόγια τοῦ ἀγγέλου ἐγέμισαν ἀπὸ χαρὰ τὸν Ζαχαρία, ἀλλὰ ἐδίστασε νὰ τὸν πιστέψῃ.

— Καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ πιστέψω αὐτό, ἀπάντησε στὸν ἄγγελο, ἀφοῦ καὶ ἐγὼ καὶ ἡ γυναῖκα μου εἴμαστε γέροι; Δεῖξε μου κανένα σημεῖο.

Τότε ὁ ἄγγελος ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε :

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀρχάγγελος Γαβριήλ καὶ μεῖς εἴστε ὁ Θεὸς νὰ σοῦ εἰπῶ αὐτά, ποῦ σοῦ εἶπα. Ἀφοῦ ὅμως δὲν ἐπίστεψες καὶ ζητῶς σημεῖο, θὰ τὸ ἔχῃς. Νά! Θὰ μείνης ἄλαλος ἕως τὴν ἡμέρα, ποῦ θὰ γεννηθῆ καὶ θὰ ὀνομασθῆ τὸ παιδί.

Ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκείνη ὁ Ζαχαρίας ἔμεινε κωρὸς καὶ ἄλαλος. Μὲ νοήματα ἐξήγησε στὸν λαὸ τὴν ἀργοπορία του μέσα στὸν Ναό. Μὲ νοήματα εἶπε καὶ στὴν Ἐλισάβετ τὴ χαρμόσυνη ἀγγελία, ὅτι θ' ἀποκτήσουν παιδί.

Πραγματικὰ μετὰ τὸν καιρὸ ἡ Ἐλισάβετ ἐγέννησε ἕνα ἀγοράκι. Τὴν ὄγδοῃ ἡμέρα ἐμαζεύθησαν στὸ σπίτι οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι γιὰ νὰ δώσουν τὸ ὄνομα στὸ παιδί. Ὅλοι ἔλεγον νὰ τὸ ὀνομάσουν Ζαχαρία, ὅπως ἔλεγον καὶ τὸν πατέρα του. Ἡ Ἐλισάβετ ὅμως μετὰ φῶτισι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἔλεγε :

— Ὅχι Ζαχαρίας, ἀλλὰ Ἰωάννης θὰ ὀνομασθῆ τὸ παιδί.

— Μὰ δὲν ἔχετε κανένα συγγενῆ μετὰ τὸ ὄνομα «Ἰωάννης», ἀπαντοῦσαν ἐκεῖνοι.

Τότε ὁ Ζαχαρίας, ποῦ δὲν ἄκουγε τίποτα ἀπὸ ὅλα αὐτά, ἐζήτησε μιὰ πλάκα καὶ ἔγραψε :

«Ἰωάννης εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ παιδιοῦ».

Ἀμέσως ἐλύθηκε ἡ γλῶσσα του καὶ ἄρχισε νὰ εὐλογῆ τὸν Θεὸ καὶ νὰ προφητεύῃ γιὰ τὸ μέλλον τοῦ παιδιοῦ.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἑορτάζει τὴ γέννησι τοῦ Ἰωάννου στὶς 24 Ἰουνίου.

2. Τὸ Κήρυγμα τοῦ Ἰωάννου

Πολλὸν νέος ὁ Ἰωάννης ἔφυγε ἀπὸ τοὺς κατοικημένους τόπους. Ἐπῆγε στὴν ἔρημο τῆς Ἰουδαίας, πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη ποταμό, καὶ ἐκεῖ ἐζοῦσε βίο ἀσκητικὸ, ὅπως οἱ παλαιοὶ προφῆτες τῶν

Ἰουδαίων. Ἐφοροῦσε ἔνδυμα καμωμένο ἀπὸ τρίχες καμήλου, τὸ ὁποῖο ἔζωνε στὴ μέση μὲ δερματίνη ζώνη, καὶ ἔτρωγε ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριο. Ἦταν δὲ ἀφωσιωμένος στὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ καὶ στὴ μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

Σὲ ἡλικία 30 χρόνων ὁ Ἰωάννης, ἔλαβε ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ νὰ ἀφήσῃ τὴν ἔρημο καὶ νὰ ἔλθῃ κοντὰ στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ γιὰ νὰ ἀρχίσῃ τὸ κήρυγμά του. Ἄρχισε δὲ τὸ κήρυγμά του ἀπὸ τὴν Βηθανία μὲ τό :

— «Μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

Δηλαδή: Μετανοεῖτε. Ἀλλάξετε τὶς σκέψεις καὶ τὴ ζωὴ σας, γιατί πλησιάζει ὁ καιρὸς ποῦ θὰ ἔλθῃ ὁ Μεσσίας νὰ φέρῃ στὴ γῆ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ἡ φήμη τοῦ Ἰωάννου διεδόθη γρήγορα σὲ ὅλη τὴν Παλαιστίνη καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι ἔτρεχαν νὰ τὸν ἀκούσουν. Ὅσους δὲ ἀπὸ αὐτοὺς ἐμετανοοῦσαν καὶ ἐξωμολογοῦντο τὶς ἀμαρτίες των, ὁ Ἰωάννης τοὺς ἐβάπτιζε στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ. Ὅταν δὲ ἐκείνους ἐνόμιζαν ὅτι εἶναι ὁ Μεσσίας, τοὺς ἔλεγε :

— Ἐγὼ σᾶς βαπτίζω μὲ νερό. Ἐκεῖνος ὅμως, ποῦ ἔρχεται μετὰ ἀπὸ ἐμένα καὶ ποῦ εἶναι πολὺ ἰσχυρότερός μου, ὥστε ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος οὔτε τὰ λουριὰ ἀπὸ τὰ ὑποδήματά του νὰ λύσω, θὰ σᾶς βαπτίσῃ μὲ Πνεῦμα Ἅγιο.

Ὅταν ἀνάμεσα στὸ λαὸ ἐβλέπε ὁ Ἰωάννης καὶ πολλοὺς Φαρισαίους καὶ Σαδδουκαίους, ποῦ ἤρχοντο νὰ βαπτισθοῦν χωρὶς προηγουμένως νὰ μετανοήσουν, τοὺς ἔκανε αὐστηρὲς παρατηρήσεις .

— Γιὰ νὰ σωθῆτε, τοὺς ἔλεγε, πρέπει νὰ δείξετε μὲ τὶς πράξεις σας ὅτι μετανοήσατε εἰλικρινά. Γιατὶ ὅπως τὰ δένδρα, ποῦ δὲν κάνουν καρπὸ κόβονται καὶ καίονται, ἔτσι καὶ οἱ ἄνθρωποι ποῦ δὲν κάνουν καλὲς πράξεις θὰ καταστραφοῦν.

Ἐδινε καὶ πολλὰς ἄλλες συμβουλὰς στὸ λαὸ ὁ Ἰωάννης καὶ προετοιμάζε τὰ πλήθη νὰ δεχθοῦν τὴ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ καὶ γι' αὐτὸ ὠνομάσθηκε **Πρόδρομος**. ὠνομάσθηκε ὅμως καὶ **Βαπτιστής**, ἐπειδὴ ἐβάπτιζε ἐκείνους, ποῦ ἐμετανοοῦσαν, καὶ ἐπειδὴ ἐβάπτισε καὶ τὸν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἑορτάζει τὴ μνήμη τοῦ Ἰωάννου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ στὶς 7 Ἰανουαρίου..

3. Ἡ Ἀποκεφάλισις τοῦ Ἰωάννου

 Ἰωάννης δὲν ἐκήρυττε μόνον τὴν ἀλήθεια, ἀλλὰ ἐκαυτη-
ρίαζε καὶ κάθε ἀμαρτωλὴ πρᾶξι. Δὲν ἐδίστασε μάλιστα νὰ
κατηγορήσῃ καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα τῆς Γαλιλαίας Ἡρώ-
δη Ἀντύπα, ἐπειδὴ ἐπῆρε γιὰ γυναῖκα του τὴν Ἡρω-
διάδα, ποὺ ἦταν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ του.

Ὁ Ἡρώδης δὲν ἤθελε νὰ πειράξῃ τὸν Ἰωάννη, γιὰτὶ ἤξερε
πὼς ἦταν δίκαιος καὶ ὁ λαὸς τὸν ἀγαποῦσε. Ἡ Ἡρωδιάδα
ὅμως τὸν ἔπεισε νὰ τὸν φυλακίσῃ. Ἀλλὰ καὶ μέσα ἀπὸ τὴ φυλα-
κὴ ὁ Ἰωάννης δὲν ἔπαυσε νὰ ἐπικρίνῃ τὶς κακὲς πράξεις τῆς Ἡρω-
διάδας. Γι' αὐτὸ ἐκείνη ἐπερίμενε εὐκαιρία νὰ τὸν ἐκδικηθῇ. Καὶ
τὴν εὗρηκε ὡς ἐξῆς :

Ὅταν ὁ Ἡρώδης ἐώρταζε τὰ γενέθλιά του, ἐκάλεσε στὸ πα-
λάτι του ὄλους τοὺς μεγιστάνες τῆς Γαλιλαίας νὰ διασκεδάσουν.
Ἐπάνω στὴ διασκέδασι ἦλθε μέσα στὴ μεγάλη αἴθουσα ἡ κόρη
τῆς Ἡρωδιάδος Σαλώμη καὶ ἄρχισε νὰ χορεύῃ ἕναν περίφημο
χορό. Ἄρεσε τόσο τοὺς μεγιστάνες ὁ χορὸς καὶ πιο πολὺ στὸν
βασιλέα, ποὺ ἐκάλεσε κοντὰ του τὴ Σαλώμη καὶ τὴν ἐρώτησε τί
θέλει νὰ τῆς χάρισῃ. Ὠρκίσθηκε μάλιστα πὼς θὰ τῆς χάρισῃ
ὅ,τι καὶ ἂν τοῦ ἐζητοῦσε, ἀκόμη καὶ τὸ μισὸ βασιλείου του.

Ἡ Σαλώμη ἐδίστασε νὰ δώσῃ ἀμέσως ἀπάντησι. Ἔτρεξε νὰ
συμβουλευθῇ τὴ μητέρα της. Ὅταν ἐπέστρεψε, εἶπε στὸν βασιλέα.

— Θέλω νὰ μοῦ δώσῃς αὐτὴ τὴν ὥρα καὶ χωρὶς χρονοτριβὴ
τὴν κεφαλὴ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ..

Τὰ μάτια τοῦ Ἡρώδη ἔδειξαν ἀπροσδόκητη φρίκη. Δὲν ἤθε-
λε νὰ φονεύσῃ τὸν Ἰωάννη. Δεμένος ὅμως μὲ βασιλικὸ ὄρκο, ὅπως
ἦταν, ἐκάλεσε τὸν δήμιον καὶ τοῦ ἀνέθεσε τὴ θλιβερὴ αὐτὴ ἀπο-
στολή. Σὲ λίγο τὸ κεφάλι τοῦ μεγαλυτέρου καὶ τελευταίου Προ-
φήτου τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἔμπαινε σὲ χρυσὸ δίσκο καὶ ἐδινό-
ταν στὴ Σαλώμη καὶ ἀπὸ τὴ Σαλώμη στὴν Ἡρωδιάδα.

Οί μαθηταί του Προδρόμου, όταν έμαθαν τή θλιβερή είδησι, έτρεξαν άμέσως, παρέλαβαν τó άκέφαλο σώμα του και τó έθαψαν με μεγάλη εύλάβεια,

Ή Έκκλησία μας έορτάζει τήν άποκεφάλισι του Προδρόμου στις 29 Αυγούστου.

Συμπληρωματικές πληροφορίες. Φαρισαίοι και Σαδδουκαίοι ήσαν έπίσημοι Ιουδαίοι, οι όποίοι ύπερηφανεύοντο ότι ήξεραν καλύτερα από κάθε άλλον τις Γραφές. Ένόμιζαν μάλιστα ότι μόνον αυτοί ήσαν καλοί άνθρωποι και κανείς άλλος. Έκοίταζαν όμως μόνον τούς τύπους και όχι τήν ουσία και στήν πραγματικότητα ήσαν ύποκριται και μοχθηροί στήν ψυχή.

Περίληψις : Ο Ζαχαρίας και ή Έλισάβετ έπαρακαλοϋσαν διαρκώς τόν Θεό να τούς χαρίσῃ παιδί. Και μιá ήμέρα, πού ό Ζαχαρίας έπρόσφερε θυμίαμα στόν Ναό, είδε τόν άρχάγγελο Γαβριήλ, ό όποιος του είπε για τή γέννησι του Ίωάννου. Έδίστασε να πιστέψῃ τόν άρχάγγελο και έτιμωρήθη να μείνῃ άλλολος μέχρις ότου γεννηθῇ και όνομασθῇ τó παιδί.

Ο Ίωάννης όταν έμεγάλωσε έφυγε για τήν έρημο, όπου έζούσε σαν άσκητής. Κατόπιν έγύρισε στόν κόσμο για να διδάξῃ τή μετάνοια και να προετοιμάσῃ τόν λαό να δεχθῇ τόν Σωτήρα.

Δέν έδίδασκε όμως μόνον ό Ίωάννης. Κατέκρινε και τίς κακές πράξεις, τών άρχόντων και τών βασιλέων άκόμη. Γι' αυτό ή Ήρωδιάδα εδρῆκε ευκαιρία με τόν χορό τῆς κόρης της Σαλώμης και έπέτυχε τήν άποκεφάλισι του.

Ερωτήσεις : Ποίοι ήσαν οι γονεῖς του Ίωάννου; Τι συνέβῃ στόν Ζαχαρία μέσα στόν Ναό; Γιατί έδειξε άπιστία και πώς έτιμωρήθηκε; Πώς έδόθηκε τó όνομα Ίωάννης στό νεογέννητο; Ποϋ έπήγε ό Ίωάννης όταν έμεγάλωσε; Πώς έτρέφετο εκεί; Πότε άρχισε να κηρύττῃ και τί έδίδασκε; Πώς έδέχετο ό λαός τó κήρυμά του; Γιατί όνομάστηκε Πρόδρομος και Βαπτιστής; Γιατί ή Ήρωδιάδα έμισούσε τόν Ίωάννη; Τι έγινε στήν έορτή τών γενεθλίων του Ήρώδη; Ποιά σύμβουλή έδωσε στήν κόρη της ή Ήρωδιάδα; Πότε έορτάζομε τή γέννησι και πότε τήν άποκεφάλισι του Ίωάννου;

Γράφετε με καλλιγραφικά γράμματα τó κήρυγμα του Ίωάννου.

«Μετανοείτε» ήγγικε γάρ ή βασιλεία τών ούρανών»

Διδάγματα :

● Όσα είναι άδύνατα για τούς άνθρωπους είναι δυνατά για τόν Θεό. Γι' αυτό ούτε στιγμή δέν πρέπει να κλονισθῇ ή πίστις μας πρὸς Αὐτόν.

● Ή έξομολόγησις τών άμαρτιών μας και ή ειλικρινῆς μετάνοια μᾶς φέρνει κοντά στόν Θεό.

● Τό μίσος και ή εκδίκησις σκοτίζουν τó μυαλό και οδηγούν στά μεγαλύτερα έγκλήματα, όπως ώδήγησαν τήν Ήρωδιάδα.

III. Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΚΑΙ Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

1. Ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ

Ἐπλησίαζαν ἑννέα μῆνες ἀπὸ τὴν ἡμέρα τοῦ Ἐυαγγελισμοῦ καὶ ἡ Παρθένος Μαρία θὰ ἔφερεν στὸν κόσμον τὸν μικρὸ Χριστό. Ὁ εὐσεβὴς καὶ δίκαιος Ἰωσήφ τὴν εἶχε πάντοτε μαζί του στὴ Ναζαρέτ καὶ τὴν ἐπροστάτευε, γιατί ἄγγελος τοῦ Θεοῦ τοῦ εἶχε φανερώσει τὴν θεϊκὴ θέλησι: Θὰ ἐγεννοῦσε παιδί ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ ἔπρεπε νὰ τὸ ὀνομάσουν **Ἰησοῦν**. Τὸ παιδί αὐτὸ ἦταν ὁ Σωτὴρ τοῦ Κόσμου.

Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἡ Παλαιστίνη ἦταν ὑποδουλωμένη στοὺς Ῥωμαίους. Βασιλεὺς ἐκεῖ στὴν Παλαιστίνη ἦταν ὁ Ἡρώδης καὶ Αὐτοκράτορας στὴ Ῥώμη ὁ Ὀκταβιανὸς Αὐγούστος.

Ὁ Αὐγούστος εἶχε βγάλει διαταγὴ νὰ γίνῃ ἀπογραφὴ ὄλων τῶν ὑπηκόων του. Ἐπρεπε λοιπὸν ν' ἀπογραφοῦν καὶ οἱ Ἑβραῖοι. Καὶ σύμφωνα μὲ τὴ διαταγὴ ἔπρεπε καθένας νὰ πάῃ καὶ ν' ἀπογραφῆ στὴν πρωτεύουσα τῆς φυλῆς ποὺ ἀνήκε. Ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία ἔπρεπε νὰ πᾶνε στὴ Βηθλεέμ, γιατί κατήγοντο ἀπὸ τὴ φυλὴ τοῦ Δαβίδ.

Παρέλαβε λοιπὸν ὁ Ἰωσήφ τὴν Παρθένο καὶ ὕστερα ἀπὸ πολὺήμερη καὶ κουραστικὴ πορεία ἔφθασαν στὴ Βηθλεέμ. Εἶχαν ὅμως μαζευθῆ ἐκεῖ γιὰ τὴν ἀπογραφὴ τόσοι πολλοὶ ἄνθρωποι, ποὺ ὅλα τὰ ξενοδοχεῖα καὶ τὰ σπιτίγια ἀκόμη ἦσαν πιασμένα.

Ἀναγκάστηκαν λοιπὸν νὰ μείνουν σὲ ἓνα σπήλαιο, ποῦ ἦταν κοντὰ σ' ἓνα πανδοχεῖο καὶ ἐχρησίμευε καὶ γιὰ σταῦλος τῶν ζώων. Ἐτακτοποιήθησαν ἐκεῖ μέσα ὅσο ἤμποροῦσαν καλύτερα καὶ ἔπεσαν νὰ κοιμηθοῦν.

Τῆ νύχτα ἐκείνη ἡ Παναγία ἐγέννησε τὸ Θεῖο Βρέφος. Τὸ ἐτύλιξε μὲ ὄ,τι πρόχειρα σπάργανα εἶχε μαζί της καὶ τὸ ἔβαλε μέσα στὴ φάτνη τῶν ἀλόγων νὰ κοιμηθῆ.

Πόσο ταπεινὴ εἶναι ἡ πρώτη ἐμφάνισις τοῦ Κυρίου!

Τὴν ἴδια στιγμή, ποῦ ἐγεννήθη ὁ Χριστός, ἓνα ὑπερκόσμιο φῶς μὲ μιὰ γλυκεῖα λάμψι ἐξεχύθηκε τριγύρω. Οἱ βοσκοὶ τῆς Βηθλεέμ, ποῦ ἄγρυπνοι ἐφύλαγαν τὰ κοπάδια τους ἐκείνη τὴν ὥρα, ἐφοβήθηκαν. Ἄγγελος ὅμως Κυρίου τοὺς καθησύχασε:

—Μὴ φοβᾶσθε! Σᾶς φέρνω τὴ χαρμόσυνη ἀγγελία, ποῦ θὰ δώσῃ χαρὰ σ' ὅλον τὸν κόσμον. Ἀπόψε ἐγεννήθηκε στὴ Βηθλεέμ ὁ Χριστός, ὁ Σωτὴρ τοῦ Κόσμου. Πηγαίνετε στὸ σπήλαιο καὶ θὰ τὸν βρῆτε σπαργανωμένο μέσα στὴ φάτνη.

Και ἐνῶ ἐμιλοῦσε ἀκόμη ὁ ἄγγελος, ὀλόκληρη στρατιά ἀπὸ ἄλλους ἀγγέλους ἄρχισε νὰ κατεβαίνει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ νὰ ψάλλη με ἀπόκοσμη μελωδία :

«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Ἔστερα ὅλα ἔσβησαν!

Ὅταν οἱ βοσκοὶ συνήλθαν ἀπὸ τὸ θάμβος ἔτρεξαν, πρὸς τὸ σπήλαιο, ὅπου ἐπροσκύνησαν με μεγάλη εὐλάβεια τὸ Θεῖο Βρέφος. Τὴν ἄλλη ἡμέρα ἐδιηγήθησαν ὅλα αὐτὰ τὰ θαυμάσια στοὺς γνωστούς τους καὶ ἐκεῖνοι ἐθαύμαζαν καὶ ἐδοξολογοῦσαν τὸν Θεό.

Ὁκτῶ ἡμέρες ἀργότερα ἔγινε ἡ καθιερωμένη τελετὴ τῆς περιτομῆς τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ ἐδόθη τὸ ὄνομα Ἰησοῦς, ὅπως εἶχε ὀρίσει ὁ ἄγγελος.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὰ Χριστοῦ γεννα στὶς 25 Δεκεμβρίου καὶ τὴν Περιτομὴ τὴν 1η Ἰανουαρίου.

2. Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Χριστοῦ

Σύμφωνα με τὸν Μωσαϊκὸ Νόμο οἱ γονεῖς εἶχαν ὑποχρῆ-
σει νὰ παρουσιάσουν τὸ πρωτότοκο ἀγόρι τους στὸν
Ναὸ 40 ἡμέρες μετὰ τὴν γέννησί του. Ἐκεῖ προσέφεραν
θυσία ἓνα ἀρνὶ ἢ, ἂν ἦσαν πτωχοί, ἓνα ζευγάρι περιστέ-
ρια ἢ τρυγόνια. Ἐπῆγαν λοιπὸν καὶ ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία στὸν
Ναὸ καὶ προσέφεραν θυσία ἓνα ζευγάρι περιστέρια.

Ὅπως ἔμπαιναν στὸν Ναὸ συνήντησαν τὸν σεβάσμιο γέρον-
τα Συμεῶν, στὸν ὁποῖο εἶχε ἀποκαλύψει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ὅτι δὲν
θὰ πεθάνη πρὶν ἰδῆ με τὰ μάτια του τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου. Ὁ
Συμεῶν ἐπῆρε στὰ χέρια του τὸ Θεῖο Βρέφος καὶ ἀμέσως ἐφωτί-
σθηκε ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Τὰ σβησμένα γεροντικά μάτια του
ἄστραψαν καὶ τὰ χεῖλη του ἔπαλαν :

— «Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλον σου Δέσποτα... ὅτι εἶδον οἱ ἄφθαλμοί μου
τὸ σωτήριόν σου...»

Κατόπιν δίνοντας τὸν Ἰησοῦ στὴν Μαρία τῆς εἶπε :

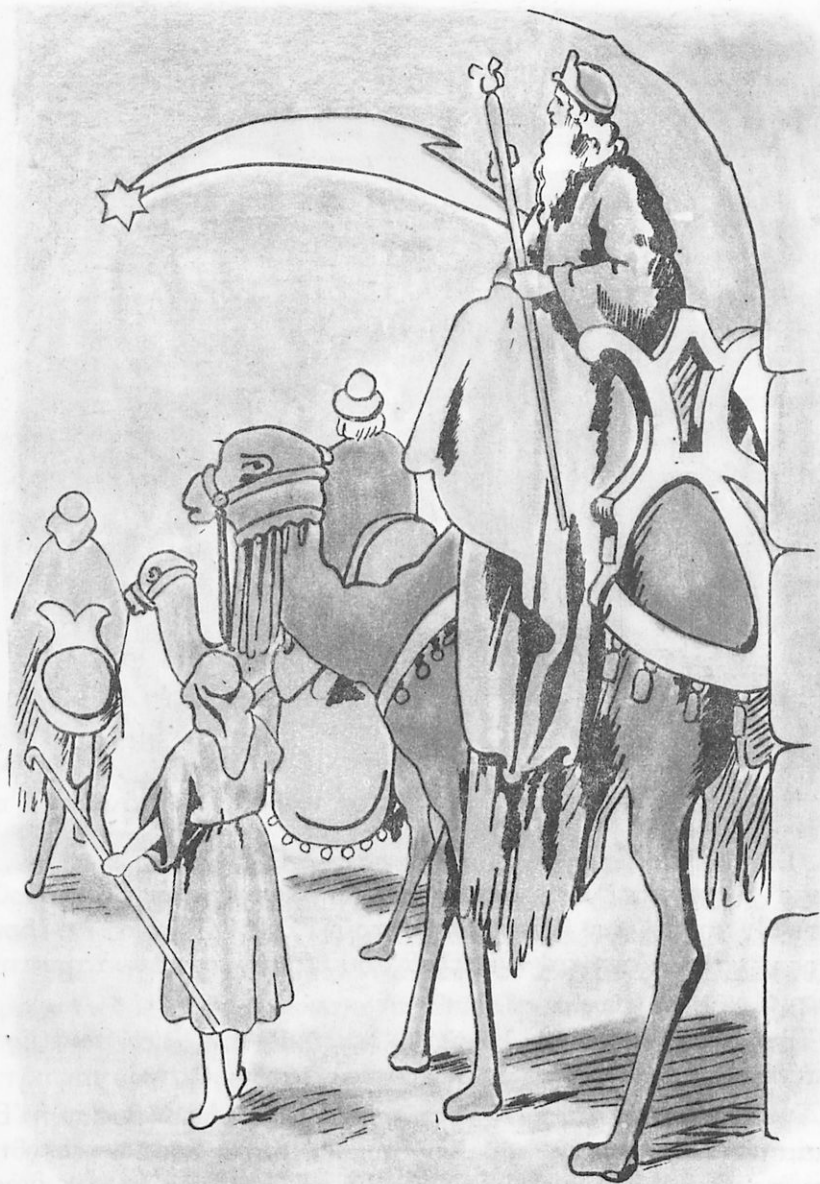
— Τὸ παιδί αὐτὸ εἶναι ὁ Σωτῆρ τοῦ κόσμου. Ὅσοι πιστέ-

ψουν σ' αὐτὸν θὰ ἐλευθερωθοῦν ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ θὰ σωθοῦν.
"Ὅσοι δὲν πιστέψουν θὰ καταστραφοῦν. Σὺ δέ, Μαρία, θὰ δοκι-
μάσης μεγάλη λύπη καὶ ἡ καρδιά σου θὰ πονέσῃ σὰν νὰ τρυπηθῇ
μὲ μαχαίρι.

Τὰ προφητικά αὐτὰ λόγια ἔκαμαν μεγάλη ἐντύπωση στὴ
Θεοτόκο, δὲν ἤμποροῦσε ὅμως τότε νὰ τὰ ἐξηγήσῃ.

Τὴν παρουσίασι τοῦ Χριστοῦ στὸν Ναὸ τὴν ὠνόμασε ἡ Ἐκ-
κλησία μας **Ἑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου**, ἐπειδὴ ὁ Συμεὼν ἐδέχθηκε
στὴν ἀγκαλιά του (ὑπήντησε) τὸν Κύριο, καὶ τὴν ἐορτάζει στὶς
2 Φεβρουαρίου.

3. Ἡ προσκύνησις τῶν Μάγων

Ὁταν ἐγεννήθη ὁ Χριστός, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ φῶς, πού ἐφώτισε τοὺς ποιμένες, ἐφάνηκε στὸν οὐρανὸ καὶ ἓνα παράξενο ἀστέρι, πού ἐκινεῖτο ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴ πρὸς τὴ Δύσι.

Τὸ ἀστέρι αὐτὸ τὸ ἐπρόσεξαν ἰδιαιτέρως τρεῖς Μάγοι, πού ἐζοῦσαν στὰ βάρη τῆς Ἀνατολῆς. Αὐτοὶ ἦσαν σοφοὶ ἄνθρωποι καὶ ἐξέταζαν διαρκῶς τὸν οὐρανὸ καὶ κάθε οὐράνιο φαινόμενο.

Οἱ Μάγοι, ὅταν εἶδαν τὸ ἀστέρι, ἐφωτίσθησαν καὶ ἐκατάλαβαν πὼς κάποιος μεγάλος βασιλέας ἐγεννήθη στὴ γῆ. Τὸ ἀκολούθησαν λοιπὸν καὶ ἔφθασαν στὴν Ἱερουσαλήμ. Ἐκεῖ τὸ ἀστέρι ἐχάθηκε καὶ οἱ Μάγοι ἄρχισαν νὰ ἐρωτοῦν :

— Ποῦ ἐγεννήθηκε ὁ βασιλέας τῶν Ἰουδαίων; Εἶδαμε τὸ ἄστρο του στὴν Ἀνατολὴ καὶ ἐρχόμαστε νὰ τὸν προσκυνήσωμε.

Ὁ βασιλέας τῶν Ἰουδαίων, Ἡρώδης ὁ Μέγας, τὰ ἔμαθε ὅλα αὐτὰ καὶ ἐταράχθηκε. Ἐπίστεψε πὼς θὰ χάσῃ τὸ θρόνο του. Ἐκάλεσε τότε τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμματεῖς, πού ἐδιάβαζαν καὶ ἐξηγοῦσαν τὰ ἱερὰ βιβλία, καὶ τοὺς ἐρώτησε νὰ τοῦ εἰποῦν ποῦ θὰ γεννηθῇ ὁ Μεσσίας. Ἐκεῖνοι τοῦ ἀπάντησαν πὼς, σύμφωνα μὲ τις προφητεῖες, θὰ γεννηθῇ στὴ Βηθλεέμ.

Τότε ὁ Ἡρώδης ἐκάλεσε κρυφὰ τοὺς Μάγους καὶ ἐζήτησε νὰ μάθῃ πότε ἐφάνηκε τὸ ἀστέρι. Τοὺς παρεκώλεσε δὲ μόλις εὔρουν τὸ βρέφος νὰ γυρίσουν νὰ τοῦ εἰποῦν, γιὰ νὰ πάῃ καὶ αὐτὸς νὰ τὸ προσκυνήσῃ.

Οἱ Μάγοι ἀνεχώρησαν, μόλις δὲ ἐβγῆκαν ἔξω ἐφάνηκε πάλι τὸ λαμπερὸ ἀστέρι. Τὸ ἀκολούθησαν, ἔφθασαν στὴ Βηθλεέμ, εὗρῆκαν τὸν Χριστό, ἐγονάτισαν καὶ τὸν ἐπροσκύνησαν. Ὡς δῶρα τοῦ ἐπρόσφεραν χρυσό, λίβανο καὶ σμύρνα.

Μετὰ τὸ προσκύνημα, οἱ Μάγοι ἐτοιμάζοντο νὰ γυρίσουν στὸν Ἡρώδη καὶ νὰ τοῦ εἰποῦν ποῦ εὗρηκαν τὸν νεογέννητο βασιλέα τῶν Ἰουδαίων. Ἄγγελος ὁμῶς Κυρίου ἐπαρουσιάσθηκε στὸν ὕπνο τους καὶ τοὺς εἶπε νὰ φύγουν ἀπὸ ἄλλο δρόμο γιὰ τὴν πατρίδα τους. Ἔτσι ὁ Ἡρώδης δὲν ἔμαθε τίποτε περισσότερο γιὰ τὴ γέννησι τοῦ Χριστοῦ, γιατί εἶχε βάλει στὸ μυαλό του κακοὺς σκοποὺς.

4. Ἡ φυγὴ στὴν Αἴγυπτο

Ὁταν ἔφυγαν οἱ Μάγοι, ἄγγελος Κυρίου ἐπαρουσιάσθηκε στὸν ὕπνο τοῦ Ἰωσήφ καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἰωσήφ, πάρε τὸ παιδί καὶ τὴ μητέρα του καὶ φύγετε στὴν Αἴγυπτο. Ἐκεῖ θὰ μείνετε ἕως ὅτου σᾶς εἰδοποιήσω, γιὰτὶ ὁ Ἡρώδης θὰ ζητήσῃ νὰ φονεύσῃ τὸ παιδί.

Ἔτσι ἡ Ἁγία οἰκογένεια ἀνεχώρησε γιὰ τὴν Αἴγυπτο, ὅπου ἔφθασε ὕστερα ἀπὸ κουραστικὸ ταξίδι.

Ὁ Ἡρώδης ἔβλεπε νὰ περνᾷ ὁ καιρὸς χωρὶς νὰ φανοῦν οἱ Μάγοι. Ἐκατάλαβε τότε ὅτι τὸν ἐγέλασαν. Ἐσκέφθηκε ὅτι ὁ νεογέννητος βασιλέας θὰ εἶναι τὸ πολὺ δύο χρόνων. Διέταξε λοιπὸν νὰ σφαγοῦν ὅλα τὰ νήπια τῆς Βηθλεέμ καὶ τῶν περιχώρων, ποὺ εἶχαν τὴν ἡλικία αὐτῆ. Ἔτσι τὰ ἄθῶα νήπια ἔγιναν οἱ πρῶτοι μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ.

Στὴν Αἴγυπτο ἡ Ἁγία Οἰκογένεια ἔμεινε δύο-τρία χρόνια. Στὸ μεταξὺ αὐτὸ ἐπέθανε ὁ φοβερὸς Ἡρώδης καὶ ἄγγελος Κυρίου εἶπε στὸν Ἰωσήφ νὰ ἐπιστρέψουν στὴν Παλαιστίνη.

Ὅταν ἔφθασαν καὶ πάλι στὴν ἀγαπημένη τους πατρίδα ἔμαθαν ὅτι στὴν Ἰουδαία, ποὺ ἦταν καὶ ἡ περιοχή τῆς Βηθλεέμ, ἔγινε βασιλέας ὁ σκληρὸς Ἀρχέλαος, ἐνῶ στὴ Γαλιλαία ἔβασίλευε ὁ Ἡρώδης Ἀντύπας, ποὺ ἦταν μαλακώτερος. Ὁ ἄγγελος ὑπέδειξε στὸν Ἰωσήφ νὰ ἐγκατασταθοῦν στὴ Γαλιλαία. Καὶ ἡ Ἁγία Οἰκογένεια ἐγκαταστάθηκε στὴν Ναζαρέτ. Ἀπὸ τὸ ὄνομα αὐτῆς τῆς πόλεως ὠνομάσθηκε ὁ Χριστὸς «Ναζωραῖος».

5. Ὁ Χριστὸς στὸν Ναὸ τοῦ Σολομῶντος

Στὴν ἡλικία τῶν δώδεκα χρόνων τὰ παιδιὰ τῶν Ἰουδαίων ἤμποροῦσαν νὰ παίρνουν μέρος, ἐπίσημα πιά, στὶς θρησκευτικὲς τελετές. Γι' αὐτὸ ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία ἐπῆραν μαζί τους τὸν Ἰησοῦ, ὅταν ἔγινε δώδεκα χρόνων, καὶ ἦλθαν στὴν Ἱερουσαλήμ νὰ ἐορτάσουν τὸ Πάσχα.

Αὐτὸν τὸ χρόνο οἱ προσκυνηταὶ ἦσαν πολλοί. Τὴν ἡμέρα τοῦ Πάσχα δὲ ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος ἀνέβηκε τὰ σκαλοπάτια τοῦ Ναοῦ καὶ ἐδέχθηκε τὴν εὐλογία τοῦ ἀρχιερέα.

Μετὰ τὴν ἐορτὴ ὅλοι οἱ ξένοι ἐπῆραν τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ. Μαζί των ἔφυγε καὶ ὁ Ἰωσήφ μετὰ τὴν Μαρία, χωρὶς νὰ καταλάβουν ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶχε παραμείνει στὴν Ἱερουσαλήμ. Ἐνό-

μισαν ὅτι προχώρει ἔμπρὸς μὲ ἄλλους συγγενεῖς. Ὅταν τὸν ἀνεζήτησαν ὁμως καὶ δὲν τὸν εὗρηκαν, ἐτάχυναν τὸ βῆμα των καὶ ἐρωτοῦσαν ὅλους τοὺς γνωστούς, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τὸν εἶχε ἰδῆ.

Ἔτσι ἐπέρασε ὅλη ἡ ἡμέρα. Τὸ βράδυ πιά μὲ ἀγωνία στὴν ψυχὴ ἐγύρισαν πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἐψάξαν καὶ ἐκεῖ παντοῦ, ἀλλὰ δὲν τὸν εὗρηκαν. Τέλος τὴν τρίτη ἡμέρα ἐπῆγαν στὸν Ναό. Τὸν εἶδαν ἐκεῖ καθισμένο ἀνάμεσα στοὺς δασκάλους τοῦ Νόμου. Τοὺς ἄκουε καὶ τοὺς ἐρωτοῦτε ἔτσι πού νὰ ἀναγκάζωνται νὰ τὸν ἐρωτοῦν καὶ ἐκεῖνοι. Οἱ ἀπαντήσεις του ἦσαν γεμάτες σύνεσι καὶ σοφία, πού ὅλοι τὸν ἐθαύμαζαν

Ἐξαφνα ὁ Ἰησοῦς εἶδε τὴ μητέρα του καὶ ἔτρεξε κοντά της.

– Παιδί μου, γιατί τὸ ἔκαμες αὐτό; τὸν ἐρώτησε μὲ πόνο ἡ Θεοτόκος. Δὲν βλέπεις μὲ πόση ἀγωνία σὲ ἀναζητοῦμε;

Ὁ Ἰησοῦς τὴν ἐκοίταξε μὲ ἓνα βλέμμα μελαγχολικό. Ἦταν σὰν νὰ τῆς ἔλεγε: «Δὲν τὸ ξέρετε πὼς αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἔχουν περισσότερα δικαιώματα ἀπὸ σᾶς; Γι' αὐτοὺς ἦλθα στὸν κόσμο».

Ἐπειτα τῆς εἶπε:

– Γιατί νὰ μὲ ζητᾶτε; Ἐγὼ πρέπει νὰ μένω στὸν οἶκο τοῦ Πατέρα μου!

Καὶ τοὺς ἀκολούθησε πειθαρχικός καὶ ὑπάκουος.

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες.

● Ἡ Περιτομὴ ἦταν ἰδιαίτερη θρησκευτικὴ τελετὴ τῶν Ἑβραίων γιὰ τὰ ἀγόρια, κατὰ τὴν ὁποία ἐδίδετο τὸ ὄνομα στὰ παιδιά.

● Ἡ Ἑβραϊκὴ λέξις «Ἰησοῦς» σημαίνει «σωτὴρ». Ὁ Κύριος λέγεται καὶ Χριστὸς ἐπειδὴ ἐχρίσθηκε ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.

● Στὸ Σπήλαιο, ποῦ ἐγεννήθη ὁ Χριστὸς, ἔκτισε ἀργότερα ἡ Ἁγία Ἐλένη ναό, ὁ ὁποῖος ἐπισκευάσθη ἀργότερα καὶ σώζεται μέχρι σήμερα.

● Μὲ τὰ δῶρα, ποῦ ἐπρόσφεραν στὸν νεογέννητο Χριστὸ οἱ Μάγοι, εἰδείναν ὅτι τὸν ἀνεγνώριζαν ὡς Βασιλέα (χρυσός), ὡς Θεὸ (λίβανος) καὶ ὡς ἄνθρωπο (σμύρνα).

● Γιὰ τὴ γέννησι τοῦ Χριστοῦ στὴ Βηθλεὲμ, γιὰ τὸ ἀστέρι ποῦ θὰ ὡδήγοῦσε τοὺς Μάγους, γιὰ τὴ φυγὴ στὴν Αἴγυπτο, γιὰ τὴ σφαγὴ τῶν νηπίων στὴ Βηθλεὲμ, γιὰ τὴν ἐγκατάστασι τῆς Ἁγίας Οἰκογενείας στὴ Ναζαρέτ καὶ γιὰ ὅλο γενικὰ τὸ βίο, τὰ πάθη καὶ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου εἶχαν προφητεῦσαι ὅλοι οἱ Προφῆτες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

Περὶ ἡλίου: Ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία ἐπῆγαν ν' ἀπογραφοῦν στὴ Βηθλεὲμ, ἡ πολυκομίσι δὲ τοὺς ἀνάγκασε νὰ μείνουν σ' ἓνα σπήλαιο. Ἐκεῖ μέσα ἡ Θεοτόκος ἐγέννησε τὸν Χριστὸ καὶ τὸν ἔβαλε στὴ φάτνη τῶν ἄλογων.

Ὀκτὼ ἡμέρες μετὰ τὴ γέννησι ἐγίνε ἡ περιτομὴ τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ ἐδόθη τὸ ὄνομα Ἰησοῦς. Ἐπάνω δὲ στις 40 ἡμέρες ἐγίνε ἡ ὑπαπαντὴ Αὐτοῦ ἀπὸ τὸν Σωμῶν.

Μὲ τὴ γέννησι τοῦ Χριστοῦ ἓνα λαμπρὸ ἀστέρι ἐφάνηκε στὸν οὐρανό. Τρεῖς σοφοὶ Μάγοι ὡδήγηθησαν ἀπὸ αὐτὸ καὶ ἦλθαν ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Ἀνατολῆς νὰ τὸν προσκυνήσουν.

Ὁ Ἡρώδης ὅταν ἔμαθε γιὰ τὴ γέννησι τοῦ Χριστοῦ ἐταράχθηκε. Καὶ ἀφοῦ τὸν ἐγέλασαν οἱ Μάγοι διέταξε καὶ ἐθανάτωσαν ὅλα τὰ παιδιά στὴ Βηθλεὲμ ἀπὸ ὀδο χρόνων καὶ κάτω Ἡ Ἁγία ὁμοῦ Οἰκογένεια εἶχε φύγει γιὰ τὴν Αἴγυπτο. Ἀπὸ ἐκεῖ ἐγύρισε μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Ἡρώδη καὶ ἐγκαταστάθηκε στὴ Ναζαρέτ.

Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἐγίνε 12 χρόνων ἐπῆγε μαζί μὲ τοὺς γονεῖς του στὴν Ἱερουσαλὴμ γιὰ νὰ ἐορτάσουν τὸ Πάσχα. Μετὰ τὴν ἐορτὴ οἱ γονεῖς του ἀνεχώρησαν καὶ τὸν ἀναζητοῦσαν παντοῦ. Τέλος τὸν εὗρῆκαν τὴν τρίτῃ ἡμέρα μέσα στὸν Ναὸ νὰ ἐξηγῆ τὸν Νόμο τοῦ Θεοῦ στοὺς σοφοὺς διδασκάλους.

Ερωτήσεις: Γιατί ὁ Ἰωσήφ μὲ τὴ Μαρία ἐπῆγαν στὴ Βηθλεὲμ; Ποῦ ἐμειναν ἐκεῖ; Ποιὸ μεγάλο γεγονός συνέβη στὸ ταπεινὸ Σπήλαιο; Τί εἶδαν καὶ τί ἔκαναν οἱ βοσκοί; Τί σημαίνει τὸ ὄνομα «Ἰησοῦς»; Πὼς ἐγίνε ἡ ὑπαπαντὴ τοῦ Χριστοῦ; Γιατί ὁ Σωμῶν εἶπε «νῦν ἀπολύεις...»; Τί ἦσαν οἱ Μάγοι; Πὼς ἔμαθαν τὴ γέννησι τοῦ Χριστοῦ; Τί δῶρα προσέφεραν στὸ Θεῖο Βρέφος καὶ τί σημαίνει τὸ κα-

θένα; Γιατί ὁ Ἡρώδης διέταξε τὴ σφαγὴ τῶν παιδιῶν; Πῶς ἐσώθη ὁ μικρὸς Χριστὸς; Πότε ἐγύρισε ἡ Ἁγία Οἰκογένεια ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο; Γιατί ὁ Χριστὸς ὠνομάσθη «Ναζωραῖος»; Πόσων χρόνων ἐπῆγε στὸν Ναὸ ὁ Χριστὸς; Τί ἔκανε ἐκεῖ; Πῶς τὸν ἀναζητοῦσε ἡ μητέρα του; Τί τῆς ἀπήντησε;

Ἔργασίες : Νὰ μάθετε ἀπ' ἐξω καὶ νὰ γράψετε μὲ καλλιγραφικὰ γράμματα τὰ ὠραία τροπάρια τῶν Χριστουγέννων :

«Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε, Χριστὸν ἐξ οὐρανοῦ ἀπαντήσατε, Χριστὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἀνυμνήσατε λαοί, ὅτι δεδόξασται».

«Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκει καὶ ἡ γῆ τὸ σπήλαιον τῶ ἀπροσίτῳ προσάγει. Ἄγγελοι μετὰ ποιμένων δοξολογοῦσι, μάγοι δὲ μετὰ ἀστέρος ὁδοιποροῦσι· δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγεννήθη παιδίον νέον, ὁ πρὸ αἰῶνων Θεός».

«Ἡ γέννησις σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τῆς γνώσεως· ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἀστροῖς λατρεύοντες ὑπὸ ἀστέρος ἐδιδάσκοντο. Σε προσκυνεῖν τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης καὶ Σε γινώσκειν ἐξ ὕψους ἀνατολήν, Κύριε, δόξα σοι.

Διδάγματα :

● Πρέπει νὰ εἶμαστε ταπεινοί, ὅπως ἦταν ταπεινὸς ὁ Χριστὸς μας ἀπὸ τὴν γέννησί του ἀκόμη.

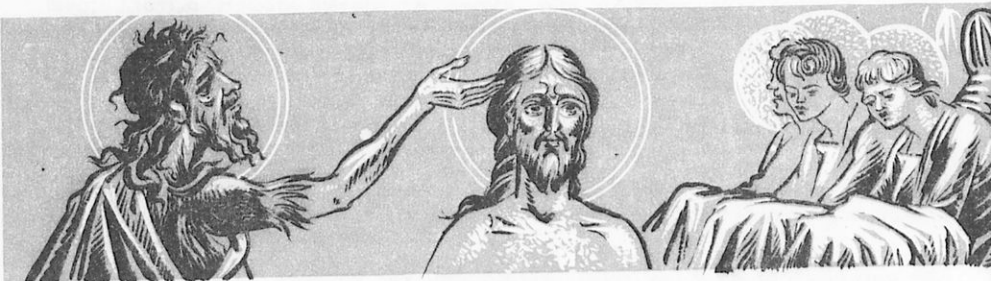
● Πρέπει νὰ εὐγνωμονοῦμε τὸν καλὸ Θεό, ποὺ καταδέχθηκε νὰ γίνῃ ἄνθρωπος γιὰ νὰ μᾶς σώσῃ.

● Δὲν πρέπει στὴν ψυχὴ μας νὰ κυριαρχῇ τὸ μῖσος καὶ ἡ κακία, ὅπως ἐκυριαρχοῦσε στὴν ψυχὴ τοῦ Ἡρώδη.

ΙΥ. ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

1. Ἡ Βάπτισις τοῦ Χριστοῦ

ταν ὁ Χριστὸς ἔγινε τριάντα χρόνων, ἦλθε στὸν Ἰωάννη τὸν Πρόδρομο γιὰ νὰ βαπτισθῆ. Καθὼς τὸν εἶδε ὁ Ἰωάννης καὶ ἐνόησε τὸ θεῖο μεγαλεῖο του, ἐδίστασε νὰ τὸν βαπτίση καὶ τοῦ εἶπε :

— Κύριε, ἐγὼ ἔχω ἀνάγκη νὰ βαπτισθῶ ἀπὸ σένα καὶ σὺ ἔρχεσαι σὲ μένα;

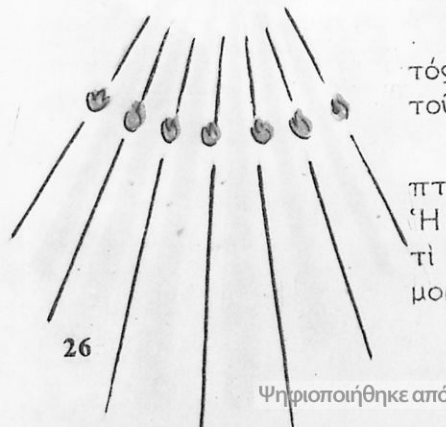
Ὁ Χριστὸς βέβαια δὲν ἤθελε νὰ βαπτισθῆ σὰν ἁμαρτωλὸς ποὺ μετανοεῖ, ἀλλὰ γιὰ νὰ φανερωθῆ ὁ θεῖος προορισμὸς του. Γι' αὐτὸ εἶπε :

— Πρέπει νὰ βαπτισθῶ σὰν ἄνθρωπος γιὰ νὰ γίνῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Κατόπιν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ἐβάπτισε τὸν Ἰησοῦ μέσα στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ. Καὶ ὅταν ὁ Χριστὸς ἐβγήκε ἀπὸ τὸ ποτάμι, ἀνοίξε ὁ οὐρανός, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἀκούσθηκε μιὰ φωνὴ νὰ λέγῃ :

— Αὐτὸς εἶναι ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, στὸν ὁποῖο ἀνέθεσα τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐαρτάζει τὸ βάπτισμα τοῦ Κυρίου στὶς 6 Ἰανουαρίου. Ἡ ἑορτὴ αὐτὴ λέγεται **Θεοφάνεια**, γιατί κατὰ τὴ βάπτισι ἐφάνηκε ὁ Θεὸς στή μορφή τῆς Ἁγίας Τριάδος. Λέγεται

δὲ καὶ **Φῶτα**, ἐπεὶδὴ στὰ πρῶτα χριστιανικὰ χρόνια ἐβαπτίζοντο τὴν ἡμέρα αὐτὴ πολλοὶ ἄνθρωποι καὶ ἐφωτίζοντο ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες. Οἱ ἄνθρωποι, ποὺ ἐβάπτισε ὁ Ἰωάννης, ἐξομολογοῦντο τὶς ἁμαρτίες τοὺς κατὰ τὸ βάπτισμα, χωρὶς νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸ ποτάμι. Ὁ Χριστὸς ὁμοίως ἐβγήκε ἀμέσως μετὰ τὸ βάπτισμα, γιατί ἦταν ἀναμάρτητος.

Περίληψις : Στὰ τριάντα τοῦ χρόνια ὁ Χριστὸς ἔρχεται στὸν Ἰωάννη νὰ βαπτισθῆ γιὰ νὰ φανῆ ὁ θεὸς τοῦ προορισμοῦ. Ὁ Πρόδρομος τὸν βαπτίζει στὸν Ἰορδάνη ποταμῷ, ἐνῶ κατέρχεται τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ὅμοιο μὲ περιστέρι καὶ ὁ Θεὸς τὸν ἀναγνωρίζει ὡς υἱὸ τοῦ.

Ἐρωτήσεις : Γιατί ἐζήτησε νὰ βαπτισθῆ ὁ Χριστὸς, ἀφοῦ δὲν ἦταν ἀμαρτωλός; Γιατί ὁ Πρόδρομος ἐδίστασε νὰ τὸν βαπτίσῃ; Πῶς ἐπέισθηκε; Τί θαῦμα ἐγένετο κατὰ τὴν βάπτισι τοῦ Χριστοῦ; Γιατί ἡ ἑορτὴ αὐτὴ λέγεται καὶ Θεοφάνεια καὶ Φῶτα;

Ἐργασίες : Νὰ μάθετε ἀπ' ἐξω καὶ νὰ γράψετε μὲ καλλιγραφικὰ γράμματα **Ⓜ** ἀπολυτίκιο :

Ἄ' Ἐν Ἰορδάνη βαπτιζομένου σου, Κύριε, ἡ τῆς Τριάδος ἐφανερώθη προσκύνησις. Τοῦ γὰρ Γεννήτορος ἡ φωνὴ προσημαρτύρει Σοι, ἀγαπητὸν Σε Υἱὸν ὀνομάζουσα. Καὶ τὸ Πνεῦμα ἐν εἶδει περισσευῶς ἐβεβαίωτο τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές. Ὁ ἐπιφανεὶς, Χριστέ ὁ Θεός, καὶ τὸν κόσμον φωτίσας, δόξα Σοι.

Δίδαγμα : Πρέπει νὰ εἴμαστε ταπεινοὶ καὶ νὰ ἐκτελοῦμε τὶς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ.

2. Ἡ ἐκλογή τῶν δώδεκα Ἀποστόλων

Χριστὸς ἦλθε γιὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Τὸ ἔργο τοῦ αὐτοῦ θὰ τὸ ἐπετύχαινε μὲ τὴν διδασκαλία καὶ τὰ θαύματά του, μὲ τὸ παράδειγμα καὶ τὸν σταυρικό του θάνατο. Ἄλλὰ καὶ ὅταν θὰ ἔφυγε ἀπὸ τὸν κόσμον, ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἐκείνους ποὺ θὰ ἐσυνέχιζαν τὸ ἔργο του. Γι' αὐτὸ καὶ ἐδιάλεξε τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους.

Ἡ ἐκλογή τῶν ἐγένετο ὡς ἑξῆς :

Μετὰ τὸ βάπτισμα ὁ Χριστὸς ἐπῆγε στὴν ἔρημο καὶ ἐνήστευσε ἐπὶ σαράντα ἡμέρες. Ἐκεῖ ἐδέχθηκε τὸν πειρασμὸ τοῦ Σατανᾶ. Ἀφοῦ τὸν ἐταπεινώσε ἐφυγε γιὰ τὴν Γαλιλαία. Στὸ δρόμο ἐπέρασε πάλι ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ ἦταν ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος.

‘Ο Ἰωάννης, ὅταν εἶδε τώρα τὸ Χριστό, εἶπε στοὺς μαθητάς του καὶ στὰ πλήθη ποὺ ἦσαν ἐκεῖ:

— *Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ Κόσμου*

Δύο μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου, ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Ἰωάννης, ποὺ ἀκουσαν αὐτὰ τὰ λόγια ἀκολούθησαν τὸν Χριστό καὶ ἔμειναν μαζί του ἐκείνη τὴν ἡμέρα. Ὁ Ἀνδρέας μάλιστα ἔφερε καὶ τὸν ἀδελφό του Πέτρο νὰ γνωρίσῃ τὸν Χριστό.

Τὴν ἐπομένη ὁ Χριστὸς ἔφυγε γιὰ τὴ Γαλιλαία. Σὲ λίγες ἡμέρες ἔγινε καὶ ἡ σύλληψις τοῦ Ἰωάννου καὶ οἱ μαθηταὶ του ἐπέστρεψαν στὰ χωριά των.

Κάποια ἡμέρα, καθὼς ἐπεριπατοῦσε ὁ Χριστὸς στὴς ὄχθες τῆς λίμνης Γεννησαρέτ, εἶδε νὰ ψαρεύουν τοὺς μαθητάς τοῦ Ἰωάννου Ἀνδρέα καὶ Πέτρο, ποὺ εἶχε γνωρίσει.

Ἦσαν ἀπελπισμένοι, ποὺ δὲν εἶχαν πιάσει οὔτε ἓνα ψάρι. Ὁ Κύριος τοὺς εἶπε νὰ ἀνοιχτοῦν στὴ λίμνη καὶ νὰ ρίξουν τὰ δίχτυα.

Ὅταν τὰ ἐτράβηξαν, ἦσαν γεμᾶτα ἀπὸ ψάρια.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἔπεσαν στὰ πόδια του καὶ ὁ Πέτρος τοῦ λέγει:

— Μὴ μὲ πλησιάζης, Κύριε, γιατί εἶμαι ἁμαρτωλὸς καὶ ἀνάξιος νὰ ἔχω ἓνα ἅγιο στὴ βάρκα μου.

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε:

— Ἐλᾶτε μαζί μου καὶ θὰ σᾶς κάνω νὰ ψαρεύετέ ψυχὲς ἀνθρώπων.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἄφησαν βάρκες καὶ δίχτυα καὶ τὸν ἀκολούθησαν.

Σὲ λίγες ἡμέρες τὸν ἀκολούθησαν καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ Ζεβεδαίου, ὁ **Ἰωάννης** καὶ ὁ **Ἰάκωβος**.

Μαζὶ τώρα ἐπήγαιναν ἀπὸ πόλι σὲ πόλι καὶ ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριό. Παντοῦ ἔκαμνε τοὺς τυφλοὺς καὶ ξανάβλεπαν, τοὺς κωφοὺς καὶ ἄκουαν, τοὺς παραλύτους καὶ ἄφηναν τὰ κρεββάτιά τους.

Κατόπιν ἀκολούθησαν τὸν Χριστὸ ὁ καλόκαρδος **Φίλιππος**, μὲ τὸν φίλο του τὸν στοχαστικὸ **Ναθαναήλ** ἢ **Βαρθολομαῖο**, ὁ **Ἰάκωβος** ὁ νεώτερος μὲ τὸν **Ἰούδα** ἢ **Θαδδαῖο** ἢ **Λεβαῖο**, ὁ **Θωμᾶς** ὁ Δίδυμος καὶ ὁ γενειοφόρος **Ματθαῖος**, πού ἦταν τελώνης. Τέλος δὲ ὁ **Σίμων** ὁ Κανανίτης, ὁ **Ἰούδας** ὁ Ἰσκαριώτης καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἔγιναν μαθηταὶ του. Μιὰ ἡμέρα δέ, ὕστερα ἀπὸ ὀλονύκτιο προσευχή, τοὺς ἐκάλεσε ὅλους καὶ ἐξέλεξε ἀπὸ αὐτοὺς δώδεκα, τοὺς ὁποίους ὠνόμασε Ἀποστόλους. Αὐτοὶ ἦσαν :

Ὁ **Ἀνδρέας** καὶ ὁ **Πέτρος**, παιδιὰ τοῦ Ἰωνᾶ.

Ὁ **Ἰωάννης** καὶ ὁ **Ἰάκωβος**, παιδιὰ τοῦ Ζεβεδαίου.

Ὁ **Φίλιππος** καὶ ὁ **Ναθαναήλ** ἢ **Βαρθολομαῖος**, οἱ δύο φίλοι.

Ὁ **Ματθαῖος** καὶ ὁ **Θωμᾶς**.

Ὁ **Ἰάκωβος**, υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου καὶ ὁ **Σίμων** ὁ Κανανίτης.

Ὁ **Ἰούδας** υἱὸς τοῦ Ἰακώβου, καὶ ὁ **Ἰούδας** ὁ Ἰσκαριώτης, πού ἔγινε προδότης.

Μαζὶ μὲ τοὺς Ἀποστόλους του ὁ Χριστὸς ἐπήγαινε ἀπὸ πόλι σὲ πόλι καὶ ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριό. Παντοῦ ἐδίδασκε τὸ Εὐαγγέλιο καὶ ἐθεράπευε κάθε εἶδους ἀσθένεια τῶν ἀνθρώπων. Ἔτσι ἡ φήμη του διεδόθη γρήγορα καὶ πολὺς λαὸς τὸν ἀκολουθοῦσε γιὰ ν' ἀκούη τῆ διδασκαλίᾳ Του.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἑορτάζει κάθε Ἀπόστολο χωριστά, ἑορτάζει ὅμως καὶ τῆ μνήμη ὅλων μαζὶ στὶς 30 Ἰουνίου.

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες: ● Οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι ἀκολουθοῦσαν παντοῦ τὸν Χριστό. Οἱ ἄλλοι μαθηταὶ του δὲν τὸν ἀκολουθοῦσαν τακτικά καὶ δὲν ἐφανερόντο ἐπίσημως. Αὐτοὶ ἦσαν ὁ **Νικόδημος**, ὁ **Ἰωσήφ** καὶ ἄλλοι, περὶ τοὺς ἑβδομήντα. Εἶχε ἐπίσης καὶ γυναῖκες μαθήτριες ὁ Χριστὸς, ὅπως τῆ **Μαρία** συγγενῆ τῆς Θεοτόκου, τῆ **Μαρία Μαγδαληνῆ**, τῆ **Σαλώμη**, τὶς ἀδελφές τοῦ **Λαζάρου** **Μαρία** καὶ **Μάρθα** καὶ ἄλλες.

● Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἰούδα, οἱ ἄλλοι μαθηταὶ ἐξέλεξαν ὡς δωδέκατο Ἀπό-

στολο τὸν **Ματθία**. Ὁ Χριστὸς δὲ μετὰ τὴν Ἀνάληψί του ἐκάλεσε ὡς Ἀπόστολο καὶ τὸν **Παῦλο**.

● Ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους ὁ Πέτρος καὶ ὁ Παῦλος ὀνομάσθησαν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μας **Πρωτόθρονοι**, γιατί ἐργάσθησαν περισσότερο γιὰ τὴ διάδοσι τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὁ Ἀνδρέας ὀνομάσθη **Πρωτόκλητος**, ἐπειδὴ πρῶτον αὐτὸν ἐκάλεσε ὁ Χριστός. Ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Ματθαῖος λέγονται **Εὐαγγελισταί**, γιατί ἔγραψαν **Εὐαγγέλιο**.

Περίληψις: Ὁ Χριστὸς εἶχε πολλοὺς μαθητάς, Ἀπὸ αὐτοὺς μιά ἡμέρα ἐδιόλεξε δώδεκα, τοὺς ὁποίους ὀνόμασε Ἀποστόλους. Μὲ αὐτοὺς ἐγύριζε ἀπὸ πόλι σὲ πόλι καὶ ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριό, ὅπου ἐδίδασκε τὸ **Εὐαγγέλιο** καὶ ἐθεράπευε κάθε εἶδους ἀσθένεια τῶν ἀνθρώπων.

Ἐρωτήσεις: Ποῦ ἐπῆγε ὁ Κύριος μετὰ τὴ βάπτισι; Ποιοὶ μαθηταὶ τὸν ἀκολούθησαν; Ποιά εἶναι τὰ ὀνόματα τῶν δώδεκα Ἀποστόλων; Ποιὸς ἀντικατέστησε τὸν Ἰούδα; Ποιὸν Ἀπόστολο ἐκάλεσε ὁ Χριστὸς μετὰ τὴν Ἀνάληψί του; Ποιοὶ Ἀπόστολοι λέγονται πρωτόθρονοι, ποῖος πρωτόκλητος καὶ ποιοὶ **Εὐαγγελισταί**;

Ἐργασίες: Γράψετε καλλιγραφικὰ καὶ μάθετε ἀπ' ἔξω τὸ ἀπολυτικίον τῶν Ἀποστόλων:

α' Ἀπόστολοι ἄγιοι, πρεσβεύσατε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφρασι παράσχη ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν».

Δίδαγμα: Πρέπει ὅλα νὰ τὰ θυσιάζουμε γιὰ νὰ σώσωμε τὴν ψυχὴ μας, ποῦ εἶναι ἄθάνατη, ὅπως τὰ ἐθυσίασαν οἱ Ἀπόστολοι καὶ ἀκολούθησαν τὸν Χριστό.

3. Τὸ θαῦμα στὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας

Ἰησοῦς μὲ τὴ μητέρα του καὶ τοὺς πρῶτους μαθητάς του προσεκλήθη σ' ἓνα γάμο, στὴν πόλι Κανὰ.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ τελετὴ τοῦ γάμου ἐγινόταν τὴ νύχτα καὶ ἡ διασκέδασις ἐκρατοῦσε πολὺ. Τὸ γλέντι ἐφθασε στὸ κορύφωμά του. Ὁ νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ ἦταν στενοχωρημένος γιατί τοῦ ἤλθαν περισσότεροὶ καλεσμένοι καὶ ἐτελείωνε τὸ κρασί. Ἡ Παναγία ἐπλησίασε τὸν Ἰησοῦ καὶ τοῦ εἶπε πῶς τὸ κρασί τελειώνει.

Ὁ Χριστὸς ἐπῆγε στὸ πίσω μέρος τοῦ δωματίου, ὅπου εὐρῆκε ἕξι στάμνες. Τέτοιες στάμνες εἶχαν τότε ὅλα τὰ εὔπορα σπιτία. Μὲ τὸ νερό των ἔπλυναν τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια των οἱ καλεσμένοι, πρὶν ἀπὸ τὸ φαγητό.

Ὁ Ἰησοῦς ἔκαμε νόημα στοὺς ὑπηρέτες νὰ γεμίσουν τίς στάμνες αὐτὲς μὲ νερό καὶ ἔπειτα νὰ πάρουν λίγο καὶ νὰ τὸ δώσουν στοὺς τραπεζοκόμους νὰ τὸ δοκιμάσουν. Ἐκεῖνοι εἶδαν πῶς τὸ χρῶμα του ἦταν κόκκινο καὶ ἡ γεῦσι του ἔδειχνε πῶς εἶναι κρασί.

Ὁ ἀρχηγός τους τὸ εὗρηκε ἐξαίρετο καὶ ἐκάλεσε τὸ γαμπρὸ νὰ τοῦ εἰπῆ :

— Οἱ ἄνθρωποι προσφέρουν πρῶτα τὸ καλὸ κρασί. Ἐσὺ τὸ ἐκράτησες γιὰ τελευταῖο.

Ὁ γαμπρὸς ἀποροῦσε πῶς εὗρέθηκε τὸ κρασί. Οἱ ὑπηρέτες τότε ἔκαμαν γνωστὸ σὲ ὅλους τὸ θαῦμα καὶ ὅλοι ὠμιλοῦσαν γι' αὐτό. Ὁ Χριστὸς ὅμως μὲ τοὺς μαθητὰς του ἔφυγε γιὰ τὴν Ναζαρέτ.

Περίληψις : Ὁ Χριστὸς ἦταν καλεσμένος σ' ἓνα γεῦμα στὴν Κανά τῆς Γαλιλαίας. Κατὰ τὴ διασκέδασι ποὺ ἀκολούθησε ἐσώθηκε τὸ κρασί καὶ ὁ Χριστὸς μετέβαλε σὲ κρασί τὸ νερὸ ἐξὶ ὕδριων.

Ἐρωτήσεις : Σὲ ποιά πόλι ἐγένισαν ὁ γάμος; Τί ἐπακολουθοῦσε μετὰ τὴν τελετῆ; Τί εἶπε ἡ Παναγία στὸ Χριστὸ ὅταν ἐσώθηκε τὸ κρασί; Τί ἔκανε ὁ Χριστὸς; Τί εἶπε ὁ ἀρχιτραπεζοκόμος στὸ γαμπρό;

Δίδαγμα : ● Νὰ προσφέρωμε τὴ βοήθειά μας ὅπου ἡμποροῦμε, χωρὶς νὰ ζητοῦμε ἐπαίνους γιὰ κάθε μας καλὴ πρᾶξι.

4. Ἡ ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας στὴ Ναῖν

Ὁ Κύριος ἐπήγαινε μὲ τοὺς μαθητὰς του καὶ πολὺ λαὸ σὲ μιὰ πόλι, τὴν Ναῖν. Ἀλλὰ στὴν πύλη τῆς πόλεως συνάντησαν μιὰ κηδεῖα. Ὁ μοναχογιὸς μιᾶς δυστυχισμένης χήρας ἐκηδεύετο μὲ σπαρακτικὰ φωνὰς τῆς ἄμοιρῆς μητέρας καὶ βαθεῖα λύπη τῶν συγγενῶν καὶ φίλων.

Ἡ τρυφερή καὶ ἀγία καρδιά τοῦ Σωτῆρος συν-εκινήθη. Αἰσθάνθηκε πιό βαθειὰ τὸν πόνο τῆς μάνας. Καὶ ἐπῆρε ἀμέσως τὴν ἀπόφασί του : Νὰ ξαναδώσῃ ζωντανὸ τὸ μονάκριβο παιδί στὴν μητέρα του. Ἐπλησίασε λοιπὸν τὴν ἀπαρηγόρητη μητέρα καὶ τῆς λέγει :

— Μὴν κλαῖς!

Ἐπειτα ἐσταμάτησε τὴν κηδεῖα, ἔπλησίασε τὸ νεκρὸ παιδάκι καὶ τοῦ λέγει :

— Παιδί μου, σὲ σένα μιλω̄. Σήκω.

Μὲ τὴν θεία αὐτὴ προσταγή τὸ νεκρὸ παιδί ἐσηκώθηκε. Ὁ Ἰησοῦς τὸ ἐπῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸ παρέδωσε στὴ μητέρα. Ὅλοι τότε ἐδόξαζαν τὸν Θεό.

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες : Ἡ Ναϊν ἦταν μιὰ μικρὴ πόλις κοντὰ στὸ ὄρος Θαβώρ. Ὅπως ὅλες οἱ πόλεις τότε, εἶχε καὶ αὐτὴ τεῖχος ὀλόγυρα μὲ πόρτες ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

Τὸ νεκροταφεῖο τότε ἦταν ἐξω ἀπὸ τὴν πόλι, γιατί τὰ σώματα τῶν πεθαμένων ἐθεωροῦντο ἀκάθαρτα καὶ ἦταν ἀπαγορευμένο νὰ τὰ ἐγγίξη κανεῖς.

Ἐρωτήσεις : Τί συνήντησε ὁ Χριστὸς καθὼς ἔμπαινε στὴ Ναϊν; Τί εἶπε στὴν πονεμένη μητέρα; Τί εἶπε στὸ νεκρὸ παιδάκι; Τί θαῦμα ἐγίνε τότε; Τί ἔκαμε ὁ κόσμος;

Δίδαγμα : Ἐχομε ὑποχρέωσι νὰ βοηθοῦμε κάθε δυστυχισμένο, ἔστο καὶ ἂν δὲν μᾶς τὸ ζητήσῃ.

5. Ἡ ἀνάστασι τῆς κόρης τοῦ Ἰαίρου

Χριστὸς ἐπήγαινε συχνὰ στὴν ὁμορφή πόλι Καπερναοῦμ. Σὲ μιὰ τέτοια ἐπίσκεψί του ἐφιλοξενήθηκε μαζί μὲ τοὺς ἄλλους μαθητὰς του ἀπὸ τὸν Ματθαῖο, ποὺ ἦταν πρῶτα τελώνης.

Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ δείπνου ἔφθασε ὁ ἀρχηγὸς τῆς Συναγωγῆς Ἰαίριος. Ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ πάη ἀμέσως στὸ σπίτι του γιὰ νὰ σώσῃ τὴν ἐτοιμοθάνατη κορούλα του.

Ὁ Χριστὸς ἐλυπήθηκε τὸν δυστυχισμένο πατέρα καὶ ἐξέκίνησε μὲ τοὺς μαθητὰς του καὶ πολὺν κόσμον γιὰ τὸ σπίτι τοῦ Ἰαίρου.

Στὸ δρόμο ὅμως ἔφθασαν οἱ ὑπηρέτες τοῦ Ἰαίρου καὶ ἔφεραν τὴ θλιβερὴ εἶδησι πὼς ἡ κόρη ἐπέθανε καὶ ἦταν περιττὸ νὰ ἐνοχλοῦν τὸν Διδάσκαλο.

Ὁ δυστυχισμένος πατέρας ἔμεινε σὰν ἀπολιθωμένος. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως τοῦ ἐψιθύρισε :

— Μὴ φοβᾶσαι. Πίστεψε καὶ θὰ σωθῇ!

Ἔπειτα ἐβάδισαν ὅλοι μαζί πρὸς τὸ σπίτι.

“Όταν ἔφθασαν στο σπίτι εὐρήκαν ὅλους νὰ κλαῖνε καὶ νὰ ὀδύρωνται.

— Μὴν κλαῖτε! Δὲν ἐπέθανε, ἀλλὰ κοιμᾶται! τοὺς εἶπε ὁ Χριστός.

“Όλοι ὅμως ἐγέλασαν εἰρωνικά, γιατί ἤξεραν ὅτι ἐπέθανε.

Κατόπιν ὁ Χριστὸς ὠδήγησε τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα τῆς κόρης ὡς τὸ σκοτεινὸ δωμάτιο τῆς νεκρῆς. Τὸν ἀκολούθησαν ὁ Πέτρος, ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Ἰάκωβος. Ὁ Ἰησοῦς ἐσήκωσε τὸ χέρι καὶ ἐψιθύρισε:

— Κόρη μου, σήκω ἐπάνω!

Ἄμεσως ἡ κόρη ἐσηκώθηκε καὶ ἐπήδησε ἀπὸ τὸ κρεβάτι της, γεμάτη ζωή. Οἱ γονεῖς της ἔπεσαν στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν ἐπροσκυνοῦσαν σὰν εὐεργέτη καὶ σωτήρα. Ὁ Ἰησοῦς εἶπε νὰ δώσουν στὴν κόρη φαγητὸ καὶ παρεκάλεσε νὰ μὴν εἰποῦν τίποτε γιὰ τὸ θαῦμα. Τὸ γεγονός ὅμως ἐμαθεύθη καὶ ἡ φήμη του ἀπλώθηκε σὰν τὸν ἥλιο ποὺ ἀνατέλλει...

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες: Οἱ προϊστάμενοι τῶν Συναγωγῶν ἐλέγοντο ἀρχηγοὶ τῆς Συναγωγῆς ἢ Ἀρχισυναγωγοί.

Περίληψις: Μία ἡμέρα ἦλθε στὸν Χριστὸ ὁ Ἰάειρος καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ ἔλθῃ στο σπίτι του γιὰ νὰ σώσῃ τὴν ἐτοιμοθάνατη κόρη του. Καθὼς ἐπήγαιναν πρὸς τὸ σπίτι ἔμαθαν ὅτι ἡ κόρη ἐπέθανε. Ὁ Χριστὸς ἦλθε στο σπίτι καὶ τὴν ἀνέστησε.

Ἐρωτήσεις. Γιατί ὁ Ἰάειρος ἦλθε καὶ παρεκάλεσε τὸν Χριστό; Τί ἔκανε ὁ Χριστός; Τί ἔμαθαν καθὼς ἐπήγαιναν στο δρόμο; Τί εἶπε ὁ Χριστὸς στὸν Ἰάειρο; Τί ἔκανε στο σπίτι; Πῶς ἐδέχθησαν τὸ θαῦμα οἱ ἄνθρωποι;

Δίδαγμα. Πρέπει νὰ ἔχομε ἀκλόνητη πίστι στὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ.

6. Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν

ἀποτε ὁ Χριστὸς ἐπήγαινε στὴν Ἱερουσαλήμ. Στὰ πρόθυρα μιᾶς κωμοπόλεως εὐρήκε δέκα λεπρούς.

Οἱ λεπροί, μόλις εἶδαν τὸν Χριστό, ἐστάθηκαν μακριὰ καὶ ἐφώναζαν δυνατὰ γιὰ νὰ τοὺς ἀκούσῃ:

— Κύριε Ἰησοῦ, κάνε ἔλεος σ' ἐμᾶς!

Ὁ Κύριος ἐλυπήθηκε τοὺς λεπρούς καὶ τοὺς εἶπε:

— Πηγαίνετε νὰ δεῖξετε τὸν ἑαυτὸ σας στοὺς ἱερεῖς.

Οί δέκα λεπροί ἔτρεξαν πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ ὥσπου νὰ φθάσουν ἐκεῖ, εἶχαν θεραπευθῆ τελείως. Ἐπῆραν τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά καὶ ἔτρεξαν μὲ χαρὰ στοὺς δικούς των. Μόνον ἓνας ἐσκέφθηκε νὰ τρέξη πρῶτα στὸν Ἰησοῦ καὶ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ. Καὶ αὐτὸς ἦταν Σαμαρεῖτης.

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε :

— Μὰ δὲν ἐθεραπεύθησαν καὶ οἱ δέκα; Ποῦ εἶναι οἱ ἄλλοι ἑννέα; Δὲν ἠμποροῦσαν νὰ γυρίσουν πίσω καὶ νὰ δοξάσουν τὸν Θεό;

Καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν λεπρό, ποῦ ἐθεραπεύθη καὶ ἦταν ἀκόμη γονατισμένος μπροστὰ του, τοῦ λέγει :

— Σήκω καὶ πήγαινε.

Ἡ πίστις σου σ' ἔσωσε.

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες : Ὁ Νόμος τῶν Ἑβραίων ἔλεγε ὅτι ἂν κάποιος ἀρρώστησῃ ἀπὸ μιὰ κολλητικὴ ἀρρώστεια καὶ θεραπευθῇ, πρέπει νὰ πάρῃ πιστοποιητικὸ ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς ὅτι ἐθεραπεύθη. Γιατί δὲν ὑπῆρχαν τότε γιατροὶ, ὅπως ὑπάρχουν σήμερα.

Ἐρωτήσεις :

Ποῦ συνάντησε τοὺς δέκα λεπροὺς ὁ Χριστός; Γιατί ἦσαν ἔτσι ἀπομονωμένοι ἀπ' τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους; Γιατί ἐφώνασαν ἀπὸ μακριά; Τί ἔκαμε ὁ Ἰησοῦς γιὰ νὰ τοὺς θεραπεύσῃ; Γιατί τοὺς ἔστειλε στοὺς ἱερεῖς; Ποιὸς ἔδειξε εὐγνωμοσύνη στὸν εὐεργέτη του; Τί ἔδειξαν οἱ ἄλλοι;

Δίδαγμα : Πρέπει νὰ εὐχαριστοῦμε καὶ νὰ εὐγνωμονοῦμε ὅσους μᾶς κάνουν καλὸ καὶ νὰ μὴν εἶμαστε ἀγνώμονες.

7. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου τῆς Καπερναοῦμ

 Χριστό; εὐρέθηκε καὶ πάλι στὴν Καπερναοῦμ. Ἐπῆγε νὰ μείνῃ σ' ἓνα σπίτι, ἀλλὰ δὲν τὸν ἄφησαν ἡσυχῶ. Πλῆθος πολὺ εἶχε συναχθῆ νὰ τὸν ἀκούσῃ. Ἐνῶ δὲ ἐκήρυττε, ἀκουσε κάποιος θόρυβο στὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ. Μερικοὶ ἄνθρωποι εἶχαν ἀνοιξοὶ μιὰ μεγάλη ὀπή. Ἀπὸ αὐτὴ κατέβασαν ἓνα ἄρρωστο στὸν Ἰησοῦ καὶ τὸν ἐπαρακαλοῦσαν νὰ τὸν θεραπεύσῃ.

Ἦταν ἓνας παράλυτος, ποὺ κανένας δὲν ἠμπούρεσε νὰ θεραπεύσῃ. Οἱ συγγενεῖς του τὸν ἔφεραν στὸν Χριστό, ἀλλὰ ἦταν ἀδύνατο νὰ τὸν πλησιάσουν ἀπὸ τὸν συνωστισμό. Ἐσκέφθησαν λοιπὸν νὰ τὸν κατεβάσουν ἀπὸ τὴ στέγη.

Ὁ Χριστὸς ἐκοίταξε μιὰ τὸν ἀκίνητο ἄρρωστο καὶ μιὰ τοὺς δικούς του, ποὺ ἐπαρακολουθοῦσαν μὲ ἀγωνία ἀπὸ τὸ ἀνοιγμα. Ἐσκυψε τότε στὸν ἀσθενῆ καὶ τοῦ εἶπε:

— Παιδί μου, οἱ ἁμαρτίες σου εἶναι συγχωρημένες.

Ἐνας στενόχωρος ψίθυρος ἀκούσθηκε ἀπὸ τοὺς Γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους. Ὁ Χριστὸς ἐνόησε τίς σκέψεις των καὶ τοὺς εἶπε:

— Γιατί ἔχετε πονηρὲς σκέψεις στὴν ψυχὴ σας; Διαμαρτύρεσθε τάχα, ποὺ εἶπα στὸν παραλυτικὸ ὅτι εἶναι συγχωρημένες οἱ ἁμαρτίες του, ἐπειδὴ τὸ δικαίωμα αὐτὸ τὸ ἔχει μόνον ὁ Θεός. Ἀλλὰ τί εἶναι εὐκολώτερο νὰ εἰπῶ: «Ἐχουν συγχωρηθῆ οἱ ἁμαρτίες σου ἢ σῆκω, πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ περιπάτει»; Γιὰ νὰ μάθετε δὲ πὼς ἔχω δικαίωμα νὰ συγχωρῶ τίς ἁμαρτίες, τοῦ λέγω:

— Σῆκω, πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ πήγαινε στὸ σπίτι σου.

Γιὰ μιὰ στιγμή ὅλοι ἐκράτησαν τὴν ἀναπνοή τους. Ὁ παράλυτος ἄρχισε νὰ κινῆται. Πηδᾷ ἀπὸ τὸ κρεβάτι του, τὸ παίρνει καὶ φεύγει ἀνάμεσα στὸ πλῆθος, ποὺ ἐδόξαζε τὸν Θεό.

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες: Γραμματεῖς ἦσαν ἐπίσημοι Ἑβραῖοι, ποὺ ἐδιάβαζαν καὶ ἐξηγοῦσαν τίς Γραφές. Ἦσαν καὶ αὐτοὶ προσκολλημένοι στοὺς τύπους καὶ ὑποκριταί, ὅπως ἦσαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι.

Περίληψις: Μιὰ ἡμέρα ποὺ ἐδίδασκε ὁ Χριστὸς σ' ἓνα σπίτι τῆς Καπερναοῦμ, ἐκατέβασαν ἀπὸ τὴ στέγη ἓνα παραλυτικὸ. Ὁ Χριστὸς τοῦ ἐσυγχώρησε τίς ἁμαρτίες καὶ τὸν ἐθεράπευσε.

Ἐρωτήσεις : Τί ἔκαμε ὁ λαὸς τῆς Καπερναοῦμ, ὅταν ἔμαθε τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Χριστοῦ; Τί συνέβη τὴν ὥρα πού ὁ Κύριος ἐδίδασκε; Τί εἶπε ὁ Κύριος στὸν παραλυτικό; Ποιοὺς ἐστεναχώρησαν τὰ λόγια αὐτά; Τί εἶπε ὕστερα στὸν παραλυτικό; Τί θαῦμα ἐγίνε τότε; Τί ἔκαμε ὁ κόσμος πού τὸ εἶδε;

Δίδαγμα : Οἱ ἁμαρτίες φέρνουν μεγάλο κακὸ στοὺς ἀνθρώπους.

8. Ἡ θεραπεία τοῦ δούλου τοῦ ἑκατοντάρχου

Ὁ ἑκατόνταρχος τῆς Καπερναοῦμ εἶχε ἓναν πιστὸ ὑπηρέτη, πού ἦταν παράλυτος καὶ ἐκινδύνευε νὰ πεθάνῃ. Ὅταν ἔμαθε τὸν ἐρχομὸ τοῦ Ἰησοῦ, ἔστειλε μερικοὺς προεστούς τῶν Ἰουδαίων καὶ τὸν ἐπαρακαλοῦσαν νὰ θεραπεύσῃ τὸν

δούλο τοῦ Ρωμαίου διοικητοῦ.

— Εἶναι καλὸς ἄνθρωπος, ἔλεγαν, καὶ ἔκτισε καὶ τὴ Συναγωγὴ μὲ δικὰ του χρήματα.

Ὁ Χριστὸς ἐξεκίνησε νὰ πάῃ μαζί των στὸ σπίτι τοῦ ἑκατοντάρχου. Ὁ ἑκατόνταρχος ὁμως ἐβγῆκε ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ εἶπε στὸν Χριστό:

— Κύριε, δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ σὲ δεχθῶ στὸ σπίτι μου. Εἶπέ ἓνα λόγο καὶ ὁ δούλος μου θὰ θεραπευθῇ. Τὸ πιστεύω αὐτὸ γιατί ὅπως ἐγὼ διατάζω τοὺς στρατιῶτες μου καὶ μὲ ὑπακούουν, ἔτσι καὶ ἐσύ ἔχεις ἐξουσία νὰ διατάξῃς ὅ,τι θέλεις καὶ νὰ γίνεταί.

Ὁ Χριστὸς ἐθαύμασε τὴν πίστι τοῦ ἑκατοντάρχου καὶ εἶπε πρὸς τὸ πλῆθος :

— Τέτοια πίστι δὲν εὐρήκα οὔτε στὸν ἐκλεκτὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ, τοὺς Ἰσραηλίτες.

Ἔπειτα εἶπε στὸν ἑκατόνταρχο :

— Πήγαινε καὶ θὰ γίνῃ ὅπως ἐπίστεψες!

Καὶ ἀλήθεια ὁ δοῦλος του ἐθεραπεύθηκε τὴν στιγμή ἐκείνη!

Περίληψις : Ὁ Χριστὸς στὴν Καπερναοὺμ ἐπήγαινε νὰ θεραπεύσῃ τὸν δούλο τοῦ ἑκατόνταρχου. Ὁ ἑκατόνταρχος, ἐπειδὴ ἦταν ἀμαρτωλὸς καὶ δὲν ἦταν ἄξιος νὰ δεχθῆ στὸ σπίτι του τὸν Χριστό, τὸν παρεκάλεσε νὰ εἰπῆ ἕνα λόγο καὶ θὰ θεραπευθῆ ὁ δούλος του. Ἔτσι καὶ ἔγινε.

Ἐρωτήσεις : Τί ἦταν ὁ ἑκατόνταρχος; Γιατί κατέφυγε στὸν Χριστό; Τί ἔκαμε, ὅταν ὁ Χριστὸς ἐπλησίαζε στὸ σπίτι του; Τί ἔθαύμασε ὁ Χριστός; Πῶς ἐθεραπεύθηκε ὁ δούλος;

Δίδαγμα : Ὅ,τι ζητοῦμε ἀπὸ τὸ Θεὸ μὲ βαθειὰ πίστι, μᾶς γίνεται.

9. Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ στὴν Ἱεριχώ

Μία ἡμέρα ὁ Χριστὸς ἔμπαινε στὴν Ἱεριχώ καὶ τὸν ἀκολουθοῦσε κόσμος πολὺς. Τὸν θόρυβο τοῦ πλήθους τὸν ἄκουσε ἕνας τυφλός, ποὺ ἐζητιάνευε σ' ἕνα δρόμο. Ἐρώτησε τί συμβαίνει καὶ ὅταν ἔμαθε πῶς ἐπερνοῦσε ὁ Ἰησοῦς, ἄρχισε ἀμέσως νὰ φωνάζῃ δυνατὰ :

— Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Δαβίδ, ἐλέησέ με!

Οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἦσαν κοντὰ του, τοῦ ἔλεγαν νὰ μὴ φωνάζῃ, ἀλλὰ ἐκεῖνος ἐφώναζε ἀκόμη δυνατώτερα :

— Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Δαβίδ, ἐλέησέ με!

Ὁ Χριστὸς ἔσταμάτησε καὶ εἶπε νὰ τὸν φέρουν κοντὰ του. Τότε οἱ ἄνθρωποι εἶπαν στὸν τυφλό :

— Ἐχε θάρρος! Σήκω, σὲ φωνάζει νὰ πᾶς ἐκεῖ!

Ὁ τυφλὸς ἐπέταξε τὸ ἐξωτερικὸ του ἔνδυμα, γιὰ νὰ μὴν τὸν ἐμποδίζῃ στὸ τρέξιμο, καὶ ἔφθασε στὸν Ἰησοῦ.

— Τί θέλεις νὰ σοῦ κάμω; τοῦ λέγει ὁ Χριστός.

— Διδάσκαλε, θέλω ν' ἀποκτήσω τὸ φῶς μου!

— Καλά. Πήγαινε καὶ ἡ πίστις ποὺ ἔχεις, ὅτι ἐγὼ μπορῶ νὰ σοῦ δώσω τὸ φῶς τῶν ματιῶν σου, σὲ ἔσωσε ἀπὸ τὴν ἀθεράπτευτη τύφλωσί σου.

Ὁ τυφλὸς ἀπέκτησε πάλι τὸ φῶς του καὶ γεμᾶτος εὐγνωμοσύνη ἀκολουθοῦσε τὸν Κύριο.

Περίληψις:

Μιά ημέρα έμπαινε ὁ Ἰησοῦς στήν Ἱεριχὼ καὶ τὸν ἀκολουθοῦσε κόσμος πολὺς. Ἐνας τυφλός, ποὺ ἐζητιάνευε, ἄκουσε τὸν θόρυβο καὶ ἐφώνησε στὸν Χριστὸ νὰ τὸν θεραπεύσῃ. Ὁ Χριστὸς τὸν ἐθεράπευσε μὲ ἓνα λόγο τοῦ μόνου.

Ἐρωτήσεις: Σὲ ποιά πόλι εὐρισκόταν ὁ τυφλός; Πῶς ἐνόησε ὅτι περᾶ ὁ Χριστός; Γιατί ἐφώνησε δυνατά; Πῶς ἀπέκτησε τὸ φῶς του; Τί ἔκαμε κατόπιν;

Δίδαγμα: Μὲ τὴν πίστι στὸ Θεό, τὴν σταθερὴ καὶ ἀκλόνητη, πετυχαίνομε κάθε συνδρομὴ καὶ βοήθειά του.

10. Ὁ χορτασμός πέντε χιλιάδων ἀνθρώπων.

Μιά ημέρα μεγάλο πλῆθος ἀνθρώπων ἀκολουθοῦσε τὸν Θεῖο Διδάσκαλο ὡς τὶς ὄχθες τῆς λίμνης Γεννησαρέτ. Στὸν ἐρημικὸ ἐκεῖνο τόπο τὰ λόγια ἀνθίζαν ἀπλᾶ στὰ χεῖλη του ὡς τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ, ποὺ ἀνθίζουν στὴ Γαλιλαία. Καὶ ἦσαν βάλσαμο γιὰ τοὺς πονεμένους, παρηγοριὰ γιὰ τοὺς ταπεινοὺς.

Ἔτσι ἐπλησίαζε τὸ βράδυ καὶ ὁ Κύριος δὲν ἔπαυε νὰ διδάσκῃ. Τότε οἱ μαθηταὶ τοῦ εἶπαν:

— Κύριε, ἡ ὥρα ἐπέρασε. Ὁ κόσμος πεινᾷ καὶ κανεῖς τοὺς δὲν ἔχει τροφίμα. Ἄφησέ τοὺς νὰ πᾶνε στὰ χωριά τους.

Ὁ Ἰησοῦς τότε ἀποκρίθηκε:

— Γιατί νὰ φύγουν; Δώσατέ τους ἑσεῖς νὰ φᾶνε!

— Έχομε μόνο πέντε κριθαρένια ψωμιά, άπάντησαν οί μαθηταί, και δυό μικρά ψάρια. Άλλά τί να κάμουν αυτά σε τόσο πλήθος; Αυτοί είναι περισσότεροι από πέντε χιλιάδες, χωρίς τις γυναίκες και τὰ παιδιά.

Ο Κύριος όμως έκάλεσε ήρεμα τὰ πλήθη να καθίσουν στη καταπράσινη πλαγιά. Έπειτα έπῆρε τους πέντε άρτους και άφού τους εύλόγησε και εύχαρίστησε τόν Θεό, τους έδωσε στους μαθητάς του να τους μοιράσουν στον κόσμο. Και έφθασαν να φάνε και να χορτάσουν καλά όλοι εκείνοι οί άνθρωποι!

Άφού ο Κύριος τους έδειξε την άφθονία που φέρνει ή πίστις, έδωσε έντολή να μαζέψουν τὰ κομμάτια που έπερίσσεψαν, για να μην πάη τίποτε χαμένο. Έγέμισαν τότε δώδεκα κοφίνια με τὰ περισσεύματα τών πέντε άρτων!

Τὰ πλήθη που είδαν τὸ θαῦμα άρχισαν να λέγουν μεταξύ των :

— Πραγματικά, αυτός είναι ο προφήτης, που γράφουν τὰ ιερά βιβλία μας, ότι θα έλθη στον κόσμο.

Περίληψις : Σε ένα έρημικό τόπο ο Χριστός έδίδασκε και είχαν μαζευθί περισσότεροι από πέντε χιλιάδες άνδρες, χωριστά οί γυναίκες και τὰ παιδιά. Η ώρα έπέρασε και όλοι έπεινούσαν, αλλά κανείς δέν έφευγε, για να μη χάση τὰ θεία λόγια. Τότε ο Χριστός εύλόγησε πέντε άρτους και δύο ψάρια, από τὰ όποία όλοι έφαγαν και έπερίσσεψαν και δώδεκα κοφίνια.

Έρωτήσεις : Μέχρι που άκολούθησαν τὰ πλήθη τόν Χριστό για ν' άκούσουν τή διδασκαλία του; Γιατί δέν ένοιωθαν κόπο και πείνα; Τί έπρεπε να κάμουν, μόλις άρχισε να βραδείάζη; Τί είπε ο Ίησους να κάμουν; Τί έκανε στα πέντε ψωμιά και στα δυό ψάρια πριν τὰ μοιράση; Τί θαῦμα έγινε τότε;

Δίδαγμα : Η πνευματική τροφή είναι άνώτερη από την υλική.

11. Η θεραπεία του παραλυτικού τῆς Βηθσεδά

Μια γιορτή ο Ίησους έπῆγε στα Ίεροσόλυμα. Τήν έποχή εκείνη ή πόλις είχε τείχη γύρω-γύρω. Μία από τις πύλες τών τειχών, που ήταν κοντά στη βορεινή πλευρά του Ναού του Σολομώντος, έλέγετο προβατική, γιατί από αυτή έμπαιναν τὰ πρόβατα, τὰ προωρισμένα για θυσία. Κοντά στην πύλη αυτή υπήρχε μια δεξαμενή, που έλέγετο Βηθσεδά. Σ' αυτή κατέβαινε άγγελος σε ήμέρα και ώρα

ἀγνωση και ἐτάρασσε τὰ νερά. "Οποιοσ ἀσθενης τότε ἐπρόφθαινε νὰ μπῆ πρῶτος, ἐγινόταν καλά.

Γι' αὐτὸ κοντὰ στὴ δεξαμενὴ ὑπῆρχε ὑπόστεγο, οἱ «πέντε στοές», ὅπου ἐκοίτετο μεγάλο πλῆθος ἀπὸ ἀσθενεῖς, ποὺ ἐπερίμεναν τὴν κίνησι τοῦ νεροῦ ἀπὸ τὸν ἄγγελο.

Στὴ Βηθεσδα ἑσταμάτησε ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπαρατηροῦσε τὸ πλῆθος τῶν ἀρρώστων. "Ενας ὅμως ἀπὸ αὐτοὺς τοῦ ἔκαμε ἰδιαιτέρη ἐντύπωσι. Ἦταν ἓνας παραλυτικὸς, ποὺ ἐπὶ 38 ὀλόκληρα χρόνια ἔμεινε ἀκίνητος στὸ κρεβάτι. Ὁ Ἰησοῦς τὸν ἐπλησίασε καὶ τὸν ἐρώτησε ἂν ἤθελε νὰ γίνη καλά.

— Κύριε, δὲν ἔχω ἀνθρωπο νὰ μὲ βάλῃ μέσα στὰ νερὰ μόλις παραχθοῦν. Ὡσπου νὰ προφθᾶσω ἐγώ, ἄλλος προλαβαίνει καὶ μπαίνει ἐνωρίτερα! εἶπε μὲ παράπονο ὁ παράλυτος.

— Σῆκω, πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ περιπάτε! λέγει ὁ Ἰησοῦς.

Ὁ παράλυτος αἰσθάνεται δύναμι στὰ παράλυτα μέλη του, σηκώνεται, ἀρπάζει τὸ κρεβάτι του καὶ φεύγει γιὰ τὸ σπίτι του.

Ἡ ἡμέρα αὐτὴ τῆς θεραπείας τοῦ παραλύτου ἦταν Σάββατο καὶ ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος ἀπαγορεύει κάθε ἐργασία τὴν ἡμέρα αὐτῆ. Μόλις λοιπὸν οἱ ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων εἶδαν τὸν παραλυτικὸ νὰ σηκῶνῃ τὸ φορεῖο του, τοῦ ἐφώνασαν :

— Τί κάνεις ἐκεῖ, ἀνθρωπε! Εἶναι Σάββατο καὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ φορτῶνεσαι τὸ φορεῖο σου.

— Ἐκεῖνος ποὺ μὲ ἐθεράπευσε μοῦ εἶπε νὰ τὸ πάρω καὶ νὰ φύγω.

— Καὶ ποιὸς σοῦ τὸ εἶπε αὐτό;

Ὁ παραλυτικὸς ὅμως δὲν ἤξερε ν' ἀπαντήσῃ γιὰτὶ δὲν ἐγνώριζε τὸν Ἰησοῦ. Ἐκοίταξε νὰ τὸν ἰδῆ γιὰ νὰ τὸν δείξῃ στοὺς ἄρχοντες, ἐκεῖνος ὅμως εἶχε ἀπομακρυνθῆ μέσα στὸ πλῆθος.

Ἔστερα ἀπὸ κάμποσο καιρὸ εἶδε ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναὸ τὸν παραλυτικὸ ποὺ ἐθεραπεύθη καὶ τοῦ εἶπε :

— Νά, ποὺ ἔγινες καλά. Πρόσεξε τώρα νὰ μὴν κάνῃς ἄμαρτίες καὶ πάθῃς τὰ χειρότερα!

Ὁ παραλυτικὸς τότε ἐγνώρισε τὸν Χριστὸ καὶ ἐπῆγε καὶ εἶπε στοὺς Ἰουδαίους ποιὸς τὸν ἐθεράπευσε. Ἐκεῖνοι ἀφορμῆ ἐζη-

τοῦσαν. Ἄρχισαν νὰ κατηγοροῦν τὸν Ἰησοῦ ὡς παραβάτη τοῦ Νόμου. Τὸν ἐκατηγοροῦσαν ἀκόμη καὶ γιατί ἔλεγε τὸν ἑαυτό του Υἱὸ τοῦ Θεοῦ. Ἐσκέφθησαν λοιπὸν νὰ εὑρουν τρόπο νὰ τὸν συλλάβουν καὶ νὰ τὸν θανατώσουν.

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες : Οἱ Ἰουδαῖοι ἐξηγοῦσαν κατὰ γράμμα τὴν Ἁγία Γραφή καὶ σύμφωνα μὲ τὴν τεταρτὴ ἐντολὴ ἐθεωροῦσαν κάθε ἐργασία τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου ὡς ἁμαρτία. Ὁ Χριστὸς διδάσκει πὺς ὁ Θεὸς θέλει καλὰς πράξεις καὶ ὄχι ὑποκρισίας.

Ερωτήσεις : Ἀπὸ ποιά πύλη ἐμπήκε στὰ Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς; Γιατί τὴν ἔλεγαν «προβατικὴ»; Τί περίεργο ὑπῆρχε ἐκεῖ; Γιατί εὐρίσκοντο ἐκεῖ πολλοὶ ἄρρωστοι; Ποιὸ ἄρρωστο συμπαθῆσε περισσότερο ὁ Χριστὸς; Ποιὸ θαῦμα ἔκαμε; Τί εἶπαν οἱ Ἰουδαῖοι στὸ θεραπευμένο παράλυτο; Ποῦ συνάντησε ἔπειτα τὸν Κύριο καὶ τί συμβουλὴ ἐπήρξε;

Δίδαγμα : Νὰ ὑποφέρουμε τὶς ἀσθένειες μὲ ὑπομονή. Μπορεῖ ὁ Θεὸς νὰ δοκιμάζῃ τὴν πίστι μας.

12. Ἡ κατάπαισις τῆς τρικυμίας

Ἦταν ἀπόγευμα. Ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ ἐταξίδευσαν μὲ ἓνα πλοιάριο μέσα στὴ λίμνη τῆς Γεννησαρέτ. Ἐπλεαν πρὸς τὴν ἀνατολικὴ ὄχθη.

Ὁ Χριστὸς ἦταν κουρασμένος καὶ ἐβυθίσθηκε σὲ εἰρηνικὸ καὶ βαθύ ὕπνο. Ἄλλὰ ἡ λίμνη αὐτὴ ἦταν ἀνέκαθεν ἐπικίνδυνη. Πότε ἦταν γαλήνια καὶ πότε ἀφρίζε ἀπὸ τὴν μανία τῶν κυμάτων τῆς.

Καὶ τώρα ἓνας ἄνεμος

μανιασμένος ἄρχισε νὰ φυσᾷ καὶ μεγάλη τρικυμία ἐξέσπασε. Τὸ πλοῖο ἐκινδύνευε ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμή στὴν ἄλλη νὰ πνιγῆ.

Οἱ μαθηταὶ ἐτρόμαξαν καὶ ἔτρεξαν νὰ ξυπνήσουν τὸν Χριστό.

— Διδάσκαλε, πνιγόμεστέ!

— Γιατί εἴσθε τόσο ὀλιγόπιστοι; τοὺς ἀπάντησε ὁ Χριστός.

Ἐπειτα ἐσηκώθηκε ὄρθιος στὸ κλυδωνιζόμενο πλοῖο, ἀπλωσε τὰ χέρια του καὶ διέταξε τὴν τρικυμία νὰ κοπάσῃ.

Ἄμεσως ὁ ἄνεμος ἐσταμάτησε, τὰ κύματα ὑπεχώρησαν, ὁ οὐρανὸς ἐκαθάρισε καὶ τὸ πλοῖαριο ἐπροχώρησε ἤσυχον ἐπάνω στὰ ἕρημα νερά.

Ἔοσοι εἶδαν ἢ ἄκουσαν τὸ θαῦμα αὐτὸ ἀποροῦσαν.

— Μὰ ποιὸς εἶναι αὐτός, ποὺ καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα τὸν ὑπακούουν; Φαίνεται πὼς εἶναι πολὺ μεγαλύτερος ἀπὸ ὅτι τὸν ἐθεωρούσαμε ὡς τώρα.

Περίληψις :

Ὁ Ἰησοῦς μετὰ τοὺς μαθητὰς του ἐταξίδευαν μετὰ ἓνα πλοῖαριο ἐπὶ τὴν λίμνην τῆς Γεννησαρέτ. Ἐξαφνα ἐπιασε τρικυμία καὶ οἱ μαθηταὶ του ἐφοβήθησαν. Ἐκεῖνος διέταξε τὴν τρικυμία νὰ σταματήσῃ ἄμεσως.

Ἐρωτήσεις :

Πῶς εὐρέθηκε στὸ πλοῖαριο ὁ Ἰησοῦς; Γιατί ἀποκοιμήθηκε; Τί συνέβη στὴ λίμνη; Τί ἔκαμαν οἱ μαθηταὶ; Πῶς ὁ Κύριος κατέπαυσε τὴν τρικυμία; Γιατί ἀποροῦσαν οἱ ἄνθρωποι ποὺ εἶδαν ἢ ἄκουσαν γιὰ τὸ θαῦμα αὐτό;

Δίδαγμα : Καὶ τὰ ἄψυχα ἀκόμη ὑπακούουν στὸ μεγάλο Δημιουργό. Πολὺ περισσότερο πρέπει νὰ ὑπακούωμε ἐμεῖς ποὺ εἴμαστε ἄνθρωποι.

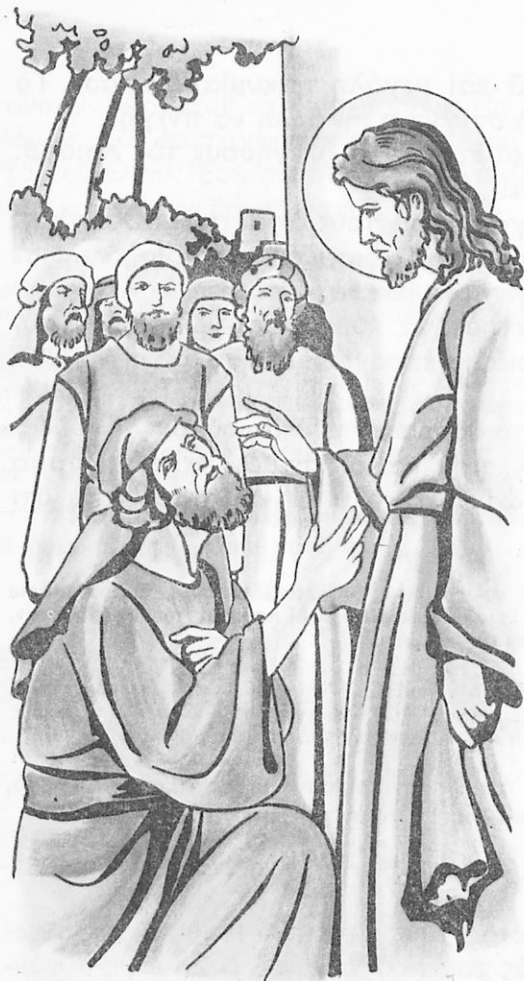
13. Ἡ θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ

Ἐνὰ Σάββατον ὁ Χριστὸς ἐβγῆκε ἀπὸ τὸν Ναὸ καὶ ἐπροχώρησε μετὰ τοὺς μαθητὰς του πρὸς τὴν πόλιν. Σὲ λίγο συνάντησαν ἓνα τυφλὸ ἐκ γενετῆς. Οἱ Ἀπόστολοι, ὡς Ἰουδαῖοι ποὺ ἦσαν, ἐπίστευαν πὼς κάθε σωματικὸ ἐλάττωμα εἶναι μιὰ τιμωρία τοῦ Θεοῦ γιὰ τὶς ἁμαρτίαι ποὺ ἔκαμε αὐτὸς ἢ εἶχαν οἱ γονεῖς του. Γι' αὐτὸ ἐρώτησαν τὸν Χριστό :

— Διδάσκαλε, ποιὸς ἁμάρτησε καὶ ἐγεννήθηκε τυφλὸς ὁ δυστυχισμένος αὐτός; Ὁ ἴδιος ἢ οἱ γονεῖς του;

Καὶ ὁ Χριστὸς ἀπάντησε :

— Οὔτε αὐτὸς ἁμάρτησε, οὔτε οἱ γονεῖς του. Ἐγεννήθηκε τυφλὸς γιὰ νὰ φανερωθῶν σ' αὐτὸν τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ.

Ἐπειτα ἔπτυσε στό
χῶμα καί ἔκανε πηλό. Μὲ
αὐτὸν ἄλειψε τὰ μάτια
τοῦ τυφλοῦ καὶ τοῦ εἶπε :

— Πήγαινε τώρα στὴν
κολυμβήθρα τοῦ Σιλωάμ
καὶ πλύσου.

Ἔτσι καὶ ἔγινε. Σὲ λί-
γο ἐγύρισε ὁ τυφλός, ἀλ-
λὰ τώρα ἔβλεπε τὸν κό-
σμο, τὸν γαλανὸ οὐρανό,
τὸν χρυσὸ ἥλιο...

Τὸ θαῦμα τὸ ἔμαθε ὁλό-
κληρη ἡ Ἱερουσαλήμ.
Ὅλοι ἤξεραν τὸν τυφλὸ
καὶ ὅλοι ἐθαύμαζαν καὶ
ἀποροῦσαν :

— Μὰ αὐτὸς δὲν εἶναι
ὁ τυφλός, πού ἐζητιά-
νευε;

— Μάλιστα, ἐγὼ εἶμαι!
ἔβεβαίωνα ὁ τυφλός. Τώ-
ρα ἔγινε καλά, γιατί με
ἐθεράπευσε ὁ Ἰησοῦς.

Οἱ Φαρισαῖοι τότε
ἐκάλεσαν αὐτὸν καὶ τοὺς

γονεῖς του, γιὰ νὰ διαπιστώσουν ἂν πραγματικὰ ἔγινε θαῦμα.
Ὁ τυφλὸς τοὺς διηγήθηκε τὰ συμβάντα καὶ ἐκεῖνοι τοῦ εἶπαν :

— Νὰ δοξάξης τὸν Θεό, πού σ' ἐγιάτρεψε, καὶ νὰ μὴ τὸν βλα-
σφημᾶς λέγοντας πὼς σ' ἐγιάτρεψε ὁ Ἰησοῦς. Αὐτὸς δὲν μπορεῖ
νὰ εἶναι ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ ἔκαμε ἐργασία ἡμέρα Σάββατο.

— Ποτὲ δὲν ἀκούσθηκε ὡς τώρα ἀμαρτωλὸς ἄνθρωπος ν' ἀνοίξη
τὰ μάτια τυφλοῦ ἐκ γενετῆς! ἐτόλμησε νὰ παρατηρήσῃ ὁ τυφλός.

Οἱ Φαρισαῖοι τότε ἐξαγριώθηκαν.

— Σὺ, ἓνας ἄθλιος καὶ βουτηγμένος στὴν ἁμαρτία θέλεις νὰ δι-

δάξης ἑμᾶς; τοῦ ἀπάντησαν καὶ τὸν ἐπέταξαν ἔξω ἀπὸ τὸν Ναό.

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες : Ἡ κολυμβήθρα τοῦ Σιλωάμ ἦταν μιὰ δεξαμενὴ, ποὺ ἐσχηματιζόταν ἀπὸ πηγὴ στὸ νότιο μέρος τοῦ Ναοῦ.

Περίληψις : Ὁ Χριστὸς συνάντησε στὴν Ἱερουσαλὴμ ἕναν τυφλὸ ἐκ γενετῆς. Ἐκανε πηλὸ, τοῦ ἔλειψε τὰ μάτια καὶ ὅταν αὐτὸς ἐπλήθηκε στὴν κολυμβήθρα τοῦ Σιλωάμ ἐθεραπεύθηκε.

Τὸ θαῦμα ἐγίνε γρήγορα γνωστὸ καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι ἐπίστεψαν στὸν Χριστό. Οἱ Φαρισαῖοι ὅμως, ἂν καὶ διεπίστωσαν ὅτι ἐγίνε θαῦμα, ἐκατηγοροῦσαν τὸν Χριστό, γιατί ἐθεράπευσε ἡμέρα Σάββατο.

Ἐρωτήσεις : Τί ἐπίστεψαν οἱ Ἑβραῖοι γιὰ κάθε ἄνθρωπο, ποὺ εἶχε κάποιο σωματικὸ ἐλάττωμα; Τί ἐξήγησε ὁ Κύριος; Τί ἔκαμε κατόπιν; Τί ἔλεγε ὁ κόσμος; Τί ἔκαναν οἱ Φαρισαῖοι; Τί ἐζήτησε νὰ μάθῃ ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὸν τυφλὸ; Τί εἶπε καὶ τί ἔκαμε ὁ τυφλός;

Δίδαγμα : Ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ μοναδικὸ φῶς, ποὺ πρέπει ν' ἀκολουθοῦμε πιστά, γιὰ νὰ γεμίση ἡ ψυχὴ μας ἀπὸ τὴν χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

14. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου

Χ κοντὰ στὰ Ἱεροσόλυμα ἦταν ἡ Βηθανία, ὅπου ἐζοῦσε ὁ Λάζαρος μετὰ τὶς ἀδελφές του, τὴ Μάρθα καὶ τὴ Μαρία. Ἀποτελοῦσαν μιὰ ἅγια οἰκογένεια, στὴν ὁποία πολλὲς φορὲς ἐφιλοξενήθηκε ὁ Κύριος.

Κάποτε ὁ Λάζαρος ἀρρώστησε βαρεῖα καὶ οἱ ἀδελφές του ἔστειλαν μήνυμα στὸν Ἰησοῦ, ποὺ ἐδίδασκε στὰ περίγυρα τοῦ Ἰορδάνη ποταμοῦ. Ὁ Κύριος τότε εἶπε.

— Ἡ ἀρρώστεια αὐτὴ δὲν εἶναι γιὰ θάνατο, ἀλλὰ γιὰ νὰ δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

Στὸ μεταξὺ ἐπέρασαν δυὸ ἡμέρες καὶ τὴν τρίτη εἶπε ὁ Ἰησοῦς στοὺς μαθητὰς του:

— Ὁ φίλος μας ὁ Λάζαρος κοιμᾶται. Ἄς πᾶμε νὰ τὸν ξυπνήσωμε!

Οἱ μαθηταὶ του δὲν ἐκατάλαβαν καὶ ἀπάντησαν:

— Κύριε, ἀφοῦ κοιμᾶται, θὰ ξυπνήσῃ!

Τότε ὁ Χριστὸς τοὺς εἶπε καθαρά:

— Ὁ Λάζαρος ἀπέθανε καὶ ἄς πᾶμε ὡς τὴ Βηθανία.

Ἡ Μάρθα, μόλις ἔμαθε πῶς ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς, ἔτρεξε νὰ τὸν προὔπαντήσῃ καὶ τοῦ εἶπε μετὰ πίστι:

— Κύριε, ἂν ἦσουν ἐδῶ, δὲν θὰ ἐπέθαινε ὁ ἀδελφός μου. Ἄλλὰ καὶ τώρα ξέρω πὼς ὁ,τι ζητήσης ἀπὸ τὸν Θεό, θὰ σοῦ τὸ δώση!

— Μὴν στενοχωρῆσαι, Μάρθα. Ὁ ἀδελφός σου θὰ ἀναστηθῆ! τῆς εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς. Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀνάσσιας καὶ ἡ ζωὴ καὶ ὅποιος πιστεύει σ' ἐμένα, καὶ νὰ πεθάνη ἀκόμη, θὰ ζήσῃ αἰώνιως. Ἐσὺ τὸ πιστεύεις αὐτό;

— Ναί, Κύριε! ἀποκρίθηκε ἡ Μάρθα. Πιστεύω, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ!

Ἐπειτα ἐπῆγε νὰ φωνάξῃ τῇ Μαρίας, ἡ ὁποία ἔτρεξε νὰ συναντήσῃ τὸν Θεῖο Διδάσκαλο καὶ τὴν ἀκολούθησαν ὅλοι οἱ φίλοι καὶ οἱ συγγενεῖς, οἱ ὅποιοι τὴν ἐπαρηγοροῦσαν.

Ἡ Μαρία ὑποδέχθηκε τὸν Κύριο μὲ δάκρυα στὰ μάτια καὶ μαζί της ἔκλαιαν καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι. Ἡ πένθιμη αὐτὴ σκηνὴ συνκίνησε βαθειὰ τὴν καρδιά τοῦ Κυρίου καὶ ἐρώτησε :

— Ποῦ τὸν ἔχετε βάλει;

— Ἐλα νὰ ἰδῆς, τοῦ ἀπάντησαν οἱ θλιμμένοι συγγενεῖς καὶ μαζί ἐξεκίνησαν γιὰ τὸν τάφο τοῦ Λαζάρου.

Ὁ Ἰησοῦς ἦταν ἀδύνατο πιά νὰ συγκρατήσῃ τὴ θλίψι του καὶ τὰ δάκρυα ἄρχισαν νὰ τρέχουν ἀπὸ τὰ θεϊκά του μάτια.

Ἔτσι ἔφθασαν στὸν τάφο τοῦ Λαζάρου, ποῦ ἦταν ἓνα σπήλαιο σκομμένο στὴν πλαγιά ἐνὸς πετρώδους λόφου. Ἐνας ὀγκόλιθος ἐκάλυπτε τὴν εἴσοδο τοῦ τάφου.

Ὁ Ἰησοῦς εἶπε:

— Σηκώσετε αὐτὸν τὸν λίθο!

Ἡ Μάρθα εἶπε τότε ὅτι εἶναι ἡ τετάρτη πιὰ ἡμέρα ποῦ ἔχει ταφῆ τὸ σῶμα καὶ ὅπως δὴποτε θὰ μυρίζη.

Ὡστόσο οἱ συγγενεῖς μετεκίνησαν μὲ κόπο τὴν πέτρα καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐπροχώρησε, ἔκαμε θερμὴ προσευχὴ στὸν Οὐράνιο Πατέρα του καὶ εἶπε δυνατὰ:

— Λάζαρε, ἔλα ἔξω!

Ὅλοι ἐσταμάτησαν καὶ τὴν ἀναπνοή τους ἀκόμη γιὰ νὰ ἰδοῦν τὸ ἀποτέλεσμα. Καὶ τὸ θαῦμα ἔγινε! Ὁ νεκρὸς Λάζαρος ἐβγήκε ἔξω μόνος του, παρ' ὅλο ποῦ ἦταν δεμένος μὲ ἄσπρο σάβανο. Τὸν ἔλυσαν ἀμέσως καὶ οἱ ἀδελφές του ἔπεσαν στὴν ἀγκαλιά του.

Ὅσοι εἶδαν τὸ θαῦμα ἐπίστεψαν ἀμέσως στὴ θεία δύναμι τοῦ Κυρίου. Μόνον οἱ Φαρισαῖοι, ὅταν τὸ ἔμαθαν, ἔκαναν ἀμέσως συμβούλιο καὶ ἀπεφάσισαν νὰ συλλάβουν καὶ νὰ θανατώσουν ὅπως δὴποτε τὸν Ἰησοῦ. Ἔτσι, εἶπαν, δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ τὸν πιστέψῃ ὁ λαὸς ὡς Μεσσία καὶ νὰ γίνῃ ἐπανάστασις ἐναντίον τῶν Ρωμαίων, ὅποτε θὰ καταστραφῆ τὸ ἔθνος!

Καὶ οἱ ἄνομοι σὲ λίγες ἡμέρες ἔξετέλεσαν τὴν ἀπόφασί τους.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὴν ἀνάστασι τοῦ Λαζάρου τὸ Σάββατο πρὶν ἀπὸ τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων.

Περίληψις:

Ὅταν ἐπέθανε ὁ Λάζαρος, ὁ Χριστὸς ἦταν μακριά. Εἶδε ὅμως τὸν θάνατό του καὶ ἐξεκίνησε μὲ τοὺς μαθητάς του νὰ ἔλθῃ νὰ τὸν ἀναστήσῃ. Ὡσπου νὰ φθάσῃ στὴ Βηθανία ἐπέρασαν τέσσερες ἡμέρες. Καὶ ὅμως οἱ ἀδελφές τοῦ Λαζάρου ἐπίστευσαν ὅτι ἠμπορεῖ νὰ τὸν ἀναστήσῃ. Καὶ πράγματι ὁ Χριστὸς ἀνέστησε τὸν Λάζαρο μὲ ἓνα μόνο λόγῳ του.

Ἐρωτήσεις:

Ποιὰ φιλικὴ οἰκογένεια εἶχε ὁ Ἰησοῦς στὴ Βηθανία; Ποῦ εὐρισκόταν ὅταν ἐπέθανε ὁ Λάζαρος; Πότε ἀπεφάσισε νὰ πάῃ; Πῶς τὸν ὑποδέχθηκαν οἱ ἀδελφές τοῦ Λαζάρου; Ποῦ ἦταν ὁ τάφος τοῦ Λαζάρου; Τί διέταξε ὁ Ἰησοῦς; Ποιὸ ἀπίστευτο θαῦμα ἔγινε;

Γράψετε μὲ καλλιγραφικὰ γράμματα τὸ ἀπολυτίκιο:

«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν πρὸ τοῦ σοῦ πάθους πιστούμενος, ἐκ νεκρῶν ἤγειρας τὸν Λάζαρον, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ὅθεν καὶ ἡμεῖς ὡς οἱ παῖδες τὰ τῆς

νίκης σύμβολα φέροντες, Σοὶ τῷ νικητῇ τοῦ θανάτου βοῶμεν: 'Ωσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις. Εὐλόγημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου».

Δίδαγμα : Ὁ Χριστὸς εἶναι Κύριος καὶ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου. Εἶναι παντοδύναμος Θεός.

15. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Ζακχαῖος

Ἐπερνοῦσε κάποτε ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴν Ἰεριχῶ καὶ πολλοὶ τὸν ἀνεγνώρισαν καὶ τὸν ἀκολουθοῦσαν.

Στὴν Ἰεριχῶ ἔμενε καὶ ἓνας πλούσιος τελώνης, ποῦ ὠνομάζετο Ζακχαῖος. Αὐτὸς εἶχε μεγάλη ἐπιθυμία νὰ ἰδῇ τὸν Χριστό, ἀλλὰ ἦταν κοντὸς στὸ ἀνάστημα καὶ ἐμποδιζόταν ἀπὸ τὸν κόσμον. Ἔτρεξε λοιπὸν ἔμπρὸς καὶ ἀνέβη σὲ μιὰ μουριά, ποῦ ἦταν στὸ δρόμον ἀπὸ ὅπου θὰ ἔπερνοῦσε ὁ Χριστός.

Πράγματι σὲ λίγο ἔφθασε ὁ Κύριος. Ἐσήκωσε τότε τὰ μάτια του πρὸς τὸν Ζακχαῖον καὶ χωρὶς νὰ τὸν γνωρίζῃ ἀπὸ παλαιότερα, τὸν ἐφώνασε μὲ τὸ ὄνομά του καὶ τοῦ εἶπε :

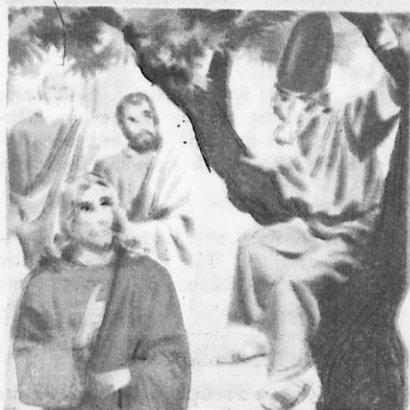
— Ζακχαῖε, ἔλα κάτω! Σήμερα θὰ μείνω στὸ σπίτι σου.

Ὁ Ζακχαῖος ἐπέταξε ἀπὸ τῆς χαρᾶς του. Ἔτρεξε γρήγορα στὸ σπίτι του νὰ ἐτοιμάσῃ τὴν ὑποδοχὴ. Ὁ κόσμος ὅμως ἔμεινε

κατάπληκτος μὲ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆ τοῦ Χριστοῦ.

Ὅλοι τὸ ἤξεραν πὼς ὁ Ζακχαῖος, σὰν τελώνης ποῦ ἦταν καὶ εἰσέπραττε τοὺς φόρους, ἔπαιρνε πάντοτε περισσότερα ἀπὸ ὅσα ἔπρεπε, γιὰ νὰ ἔχη καὶ αὐτὸς πολὺ κέρδος. Ἦταν λοιπὸν γιὰ ὅλους ἁμαρτωλός.

Ἡ ἀπόφασιν ὅμως αὐτῆ τοῦ Χρι-

στοῦ ἔφερε ἀμέσως ἀποτέλεσμα. Ὁ Ζακχαῖος μετενόησε γιὰ τὰ ἁμαρτήματά του καὶ ὅταν ὑπεδέχθη τὸν Χριστό, εἶπε:

— Κύριε, τὴν μισὴ περιουσία μου τὴν δίνω ἐλεημοσύνη στοὺς πτωχοὺς. Καὶ ἂν εἶναι κανεῖς, ποὺ τὸν ἀδίκησα, ἄς ἔλθῃ νὰ τοῦ δώσω τετραπλάσια.

Καὶ ὁ Χριστὸς εἶπε ἐμπρὸς σὲ ὅλους:

— Σήμερα ἦλθε σωτηρία στὸ σπίτι αὐτό. Ἄλλως τε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε νὰ εὔρῃ καὶ νὰ σώσῃ τοὺς ἁμαρτωλοὺς.

Περίληψις: Ὁ Ζακχαῖος εἶχε μεγάλη ἐπιθυμία νὰ ἰδῇ τὸν Χριστό καὶ ἀνέβηκε ἐπάνω σὲ μιὰ μουριά. Ὃταν ὁ Χριστὸς ἦλθε κάτω ἀπὸ τὴ μουριά εἶπε στὸν Ζακχαῖο ὅτι θὰ μείνῃ στὸ σπίτι του. Ὁ Ζακχαῖος ἐχάρηκε πολὺ γι' αὐτὸ καὶ μετενόησε γιὰ τὰ ἁμαρτήματά του.

Ἐρωτήσεις: Ποιὸς τελώνης ἔμενε στὴν Ἰεριχώ; Γιατί τὸν ἀπέφυγε ὁ κόσμος; Ποιὰ ἐπιθυμία εἶχε; Γιατί ἀνέβηκε στὴ μουριά; Τί ἀπροσδόκητο τοῦ συνέβη; Γιατί ὅλοι ἀποροῦσαν; Ποιὰ ἐξήγησι ἔδωσε ὁ Χριστός; Τί ἔκαμε ὁ Ζακχαῖος γιὰ νὰ δείξῃ τὴ μετάνοιά του; Τί εἶπε ὁ Χριστός;

Δίδαγμα: Πρέπει νὰ μετανοοῦμε εἰλικρινὰ γιὰ τὶς ἁμαρτίες καὶ νὰ ἀποζημιώσωμε μὲ τὸ παραπάνω ὅποιον ἀδίκησαμε.

16. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρείτιδα

Οἱ Ἰουδαῖοι δὲν ἐπερνοῦσαν ποτὲ ἀπὸ τὴ Σαμάρεια, ποὺ ἦταν μεταξὺ Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας, γιατί μὲ τοὺς Σαμαρείτες εὐρίσκοντο σὲ μεγάλη ἔχθρα. Τοὺς ἐθεωροῦσαν ἁμαρτωλοὺς, γιατί ἐλάτρευαν τὸν Θεὸ στὸ ὄρος Γαριζὶν καὶ ὄχι στὸν Ναὸ τοῦ Σολομῶντος. Ἐφοροῦσαν μάλιστα καὶ διαφορετικὰ ρούχα ἀπὸ τοὺς Σαμαρείτες.

Ὁ Χριστὸς ὥστόσο, γιὰ νὰ δείξῃ ὅτι αὐτὰ δὲν ἦσαν σωστά, ἐπερνοῦσε μέσα ἀπὸ τὴ Σαμάρεια ὅταν ἐπήγαινε στὴ Γαλιλαία ἢ ἐγύριζε στὴν Ἰουδαία. Κάποτε λοιπὸν ἔφθασε μὲ τοὺς μαθητάς του ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι τῆς Σαμάρειας. Συχάρ καὶ ἐσταμάτησαν στὸ πηγάδι, ποὺ εἶχε κάμει ὁ Ἰακώβ.

Οἱ μαθηταὶ ἐπήγαν στὴν πόλι ν' ἀγοράσουν τροφὲς καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐκάθησε κοντὰ στὸ πηγάδι ν' ἀναπαυθῆ. Σὲ λίγο εἶδε νὰ πλησιάζῃ μιὰ Σαμαρείτιδα μὲ μιὰ στάμνα στὸν ὦμο. Χωρὶς νὰ δώσῃ σημασία στὸν Χριστό, ποὺ τὸν ἐγνώρισε ἀπὸ τὰ ρούχα πὼς ἦταν Ἰουδαῖος, ἄρχισε νὰ βγάξῃ νερό.

Ὁ Ἰησοῦς, διψασμένος ἀπὸ τὴν ὁδοιπορία καὶ τὴ ζέστη, παρεκάλεσε τὴ Σαμαρείτιδα νὰ τοῦ δώσῃ νὰ πιῇ.

Ἡ Σαμαρείτιδα ἀπόρησε. τότε καὶ ἐρώτησε :

— Πῶς ἐσύ, ἓνας Ἰουδαῖος, ζητᾷς νερὸ ἀπὸ μιὰ Σαμαρείτιδα;

Ὁ Ἰησοῦς τῆς ἐξήγησε τότε πῶς δὲν ἔπρεπε νὰ ἀπορῆ, γιατί αὐτὸς δὲν ἦταν ἓνας τυχαῖος Ἰουδαῖος, ἀλλὰ κάποιος ποὺ δίνει ἄλλου εἶδους νερό. Ἀπὸ τὸ νερὸ αὐτὸ ὅποιος πιῇ, δὲν ξαναδιψᾷ γιατί γίνεται μέσα του πηγὴ ποὺ ἀναβλύζει ζωὴ αἰώνια.

Ἡ Σαμαρείτιδα δὲν ἐκατάλαβε τὴ σημασία, ποὺ εἶχαν τὰ λόγια του, ἀλλὰ ὅταν ὁ Χριστὸς τῆς εἶπε διάφορα οἰκογενειακὰ περιστατικά της, ἐπίστεψε πῶς εἶναι προφήτης.

Ὁ Χριστὸς εὐρῆκε τότε τὴν εὐκαιρία νὰ τῆς διδάξῃ πῶς ὁ Θεὸς εἶναι Πνεῦμα καὶ δὲν ἔχει σημασία ἂν τὸν λατρεύουν στὸ ὄρος Γαριζὶν ἢ στὸν Ναὸ τοῦ Σολομῶντος ἢ ὅπουδῆποτε ἄλλοῦ, γιατί δὲν περιορίζεται σὲ τόπους. Σὰν Πνεῦμα θέλει νὰ τὸν λατρεύουν οἱ ἄνθρωποι μὲ τὶς πνευματικὲς τοὺς δυνάμεις, μὲ ἀληθινὴ ἀφοσίωσι τῆς καρδιάς καὶ τοῦ νοῦ. Τέλος τῆς ἀπεκάλυψε ὅτι εἶναι ὁ Μεσσίας.

Ἡ Σαμαρείτιδα ἄφησε τὴν στάμνα της καὶ ἔτρεξε στὴν πόλι μὲ χαρὰ. Εἶπε σὲ ὅλους πῶς ὁ Μεσσίας εὐρίσκεται στὸ πηγάδι τοῦ Ἰακώβ καὶ πολλοὶ ἔτρεξαν νὰ τὸν ἴδουιν.

Στὸ μεταξὺ αὐτὸ εἶχαν ἐπιστρέψει καὶ οἱ μαθηταὶ μὲ τὰ ψῶνια καὶ ἀπόρησαν βλέποντας τὸν Ἰησοῦ νὰ συνομιλῇ μὲ μιὰ Σαμαρείτιδα. Ὅταν ἔφυγε ἐκείνη, τὸν ἐκάλεσαν νὰ φάγῃ.

— Ἰδική μου τροφή, εἶπεν ὁ Κύριος, εἶναι νὰ ἐκτελῶ τὸ θέλημα Ἐκείνου ποὺ μὲ ἔστειλε καὶ νὰ τὸ τελειώσω.

Σὲ λίγὸ ἔφθασαν καὶ οἱ Σαμαρεῖτες καὶ ἄρχισε τὴ διδασκαλία. Τόσο δὲ πολὺ ἔμειναν εὐχαριστημένοι, ὥστε ὁ Κύριος ἔμεινε μαζί των δυὸ ἡμέρες καὶ τοὺς ὠμιλοῦσε γιὰ τὴ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

Περίληψις :

Ὁ Χριστὸς περνῶντας ἀπὸ τὴ Σαμάρεια συνάντησε μιὰ Σαμαρείτιδα στὸ πηγάδι τοῦ Ἰακώβ. Ἐμίλησε μαζί της ἀρκετὴ ὥρα καὶ τῆς ἐξήγησε ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα καὶ θέλει πνευματικὴ λατρεία ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Ἀργότερα ἦλθαν ἐκεῖ καὶ οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Συχάρ καὶ ἄκουσαν τὴ διδασκαλίαν τοῦ.

Ἐρωτήσεις : Γιατί οἱ Ἑβραῖοι δὲν ἐπενοῦσαν ἀπὸ τὴν Σαμαρεία; Τί ἔκαμε ὁ Χριστός; Ποῦ ἐσταμάτησε; Γιατί ἦταν μοναχός; Ἀπὸ ποῖον ἐζήτησε νερό; Γιατί ἀπόρησε ἡ Σαμαρείτιδα; Τί εἶδους νερό ἔδινε ὁ Χριστός; Ποῦ εἶπε πῶς πρέπει νὰ λατρεύεται ὁ Θεός; Τί ἐξήγησι ἔδωσε στοὺς μαθητὰς του γιὰ τὴ συνομιλία του μὲ τὴν Σαμαρείτιδα; Τί ἔκαναν οἱ Σαμαρεῖτες;

Ἐργασίες : Νὰ γράψετε μὲ καλλιγραφικὰ γράμματα τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ: «Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν».

Δίδαγμα : Ὁ Θεός εἶναι πνεῦμα καὶ πρέπει ν' ἀφοσιωθοῦμε μὲ τὴν καρδιά καὶ τὸν νοῦ μας σ' Αὐτόν.

17. Ἡ Μεταμόρφω- σις τοῦ Σωτῆρος

Μερικὲς ἡμέρες πρὸ τῶν Παθῶν του ὁ Κύριος ὠδήγησε τοὺς τρεῖς ἀγαπημένους μαθητὰς του, τὸν Πέτρο, τὸν Ἰωάννη καὶ τὸν Ἰάκωβο, σχεδὸν ὡς τὴν κορυφὴ τοῦ ὄρους Θαβώρ.

Ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς ἄρχισε νὰ προσεύχεται καὶ ἔξαφνα οἱ τρεῖς μαθηταὶ του ἀντελήφθησαν κάτι τὸ ἐξαιρετικὸ νὰ συμβαίνει. Ὁ Διδάσκαλός των ἄρχισε νὰ μεταμορφώνεται. Τὸ πρόσωπό του ἔλαμψε σὰν ἥλιος καὶ τὰ ἐνδύματά του ἔγιναν κάτασπρα καὶ ἀστραφτερά, σὰν νὰ μὴν ἦσαν ὑφα-

σμένα από βαμβάκι και μαλλί, αλλά από μίαν άλλη άγνωστη ουσία, άπαλή και φωτεινή. Τήν ίδια στιγμή έφάνηκαν δύο άλλα πρόσωπα να συνομιλοῦν με τόν Κύριο. Ήσαν ό Μωυσής, ό αντιπρόσωπος τοῦ Νόμου, και ό Ήλιος, ό αντιπρόσωπος τῶν προφητῶν.

Οί μαθηταί τὰ ἔχασαν! Ὁ Πέτρος ὁμως ἐπῆρε θάρρος και εἶπε:

— Κύριε, καλὰ εἶναι νὰ μείνωμε ἐδῶ. Νὰ κάμωμε και τρεῖς σκηνές: μιὰ γιά σένα, μιὰ γιά τόν Μωυσῆ και ἄλλη γιά τόν Ήλία.

Ἄλλά τῆ στιγμή ἐκείνη μιὰ φωτεινή νεφέλη ἐσκέπασε ὅλους. Και μέσα ἀπό τῆ νεφέλη ἀκούσθηκε μιὰ φωνή νὰ λέγη :

«Ὁυτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα αὐτοῦ ἀκούετε».

Τότε πιά οί μαθηταί ἐτρόμαξαν πολὺ και ἔπεσαν κάτω. Ἄλλ' ό Ήησοῦς τοὺς ἐπλησίασε, τοὺς ἔπιασε και τοὺς εἶπε :

— Σηκωθῆτε και μὴ φοβεῖσθε!

Ἐσηκώθηκαν, ἀλλά δέν εἶδαν κανένα ἄλλον, παρὰ μόνον τόν Θεῖον Διδάσκαλόν των στή συνηθισμένη του μορφή.

Ὁ Κύριος, ὅταν κατέβαιναν ἀπό τὸ ὄρος, τοὺς εἶπε νὰ μὴ μιλήσουν σὲ κανένα γιά ὅ,τι εἶδαν ἕως ὅτου ὁ Υἱός τοῦ ἀνθρώπου ἀναστήθῃ ἐκ νεκρῶν.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὴν Μεταμόρφωσι τοῦ Σωτῆρος στις 6 Αὐγούστου.

Περίληψις : Δίγες ἡμέρες πρὸ τῶν Παθῶν του ὁ Κύριος με τοὺς μαθητάς του Πέτρο, Ἰάκωβο και Ἰωάννη ἀνέβηκαν στό ὄρος Θαβῶρ. Ἐκεῖ ὁ Χριστός μετεμορφώθη και οί μαθηταί τὸν εἶδαν στό θεϊκό του μεγαλεῖο. Μαζί του ἐφάνηκαν ὁ Μωυσής και ὁ Ήλιος και μιὰ νεφέλη φωτεινὴ τοὺς ἐσκέπασε, μέσα ἀπό τὴν ὁποία ἀκούσθηκε ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ.

Ἐρωτήσεις : Μὲ ποιούς μαθητάς του ὁ Κύριος ἀνέβηκε στό Θαβῶρ; Τί συνέβη τότε; Ποιοί ἐφανερώθηκαν; Ποιὰ ἐντύπωσι εἶχαν οί μαθηταί; Τί ἐπρότεινε ὁ Πέτρος; Τί ἄλλο ὑπερφυσικό συνέβη; Τί ἔλεγε ἡ οὐρανια φωνή; Ποιὰ σύστασι ἔκαμε ὁ Χριστός στοὺς τρεῖς μαθητάς του;

Ἐργασίες : Νὰ μάθετε και νὰ γράψετε καλλιγραφικὰ τὸ ἀπολυτίκιο :

«Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει, Χριστέ ὁ Θεός, δεῖξας τοῖς μαθηταῖς σου τὴν δόξαν σου, καθὼς ἠδύναντο. Λάμπρον και ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς τὸ φῶς σου τὸ αἰδιον, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Φωτοδότα, Δόξα Σοι».

Δίδαγμα : Τὸ μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ εἶναι πολὺ λαμπρὸ και ἀσύλληπτο γιά τὸν ἀνθρώπο.

Υ. ΟΙ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Οί περισσότεροι άνθρωποι την εποχή του Χριστού ήσαν άμόρφωτοι. Ήταν λοιπόν δύσκολο γι' αυτούς να καταλάβουν τις ύψηλες ιδέες και τό βαθύ νόημα της θείας διδασκαλίας. Γι' αυτό ο Χριστός έχρησιμοποιούσε πολλές φορές κατά τη διδασκαλία του και παραδείγματα από την καθημερινή ζωή. Από τη ζωή των βοσκών, των γεωργών, των ψαράδων, των εμπόρων, των πλουσίων, των πτωχών και άλλων,

Και δέν έπαιρνε ο Κύριος παραδείγματα. Έφτειανε διάφορες ενδιαφέρουσες ιστορίες με άόριστα πρόσωπα : ένας πατέρας.., ένας πλούσιος κ.λ.π. Οί ιστορίες αυτές λέγονται **παραβολές**. Με αυτές ο Χριστός έδίδαξε τους Ίουδαίους, έξακολουθει δέ να διδάσκη και εμάς και θά διδάσκη όλους τους άνθρωπους όσο αυτοί υπάρχουν επάνω στη γή.

1. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου

Ὁ Χριστὸς ἐβλεπε ὅτι πολλοὶ ἄνθρωποι ἦσαν πλεονέκτες. Καὶ γιὰ νὰ τοὺς δώσῃ νὰ καταλάβουν ὅτι ἡ πλεονεξία εἶναι φοβερὸ ἐλάττωμα εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν:

Κάποιος πλούσιος ἐπῆρε ἀπὸ τὰ χωράφια τοῦ ἄφρονου καρπὸν. Τὸν ἐβλεπε καὶ ἔλεγε:
— Τί νὰ κάμω; Οἱ ἀποθήκες μου δὲν χωροῦν πιά ἄλλον καρπὸν. Ποῦ θὰ βάλω τὴν μεγάλη ἐσοδεία μου;

Ἄφου ἀγρύπνησε καὶ ἐβασάνισε τὸ μυαλό του, στὸ τέλος ἐπῆρε τὴν ἀπόφασιν: «Νὰ τί θὰ κάμω! Θὰ γκρεμίσω τὶς ἀποθήκες μου καὶ θὰ κτίσω ἄλλες μεγαλύτερες. Ἐκεῖ μέσα θὰ συνάξω ὅλα τὰ εἰσοδήματά μου καὶ ὅλα μου τὰ ἀγαθὰ καὶ τότε πιά θὰ εἰπῶ στὴν ψυχὴ μου: Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ καὶ θὰ σοῦ φθάσουν νὰ περάσῃς καλὰ γιὰ κάμποσα χρόνια. Ἀναπαύσου, λοιπόν, τῶγε, πίνε καὶ διασκέδαζε!»

Καὶ ἄρχισε νὰ ἐτοιμάζῃ τὶς ἀποθήκες του.

Ἄφου τὰ ἐτοίμασε ὅλα, ἔπεσε ἓνα βράδυ νὰ κοιμηθῆ εὐτυχισμένος. Τὴν ἴδια ὁμως ἐκείνη νύχτα τοῦ εἶπε ὁ Θεός:

— Ἀμυαλε καὶ ἀνόητε ἄνθρωπε, αὐτὴ τὴ νύχτα σοῦ ζητοῦν τὴν ψυχὴν. Αὐτὰ δέ, ποῦ ἐτοίμασες, σὲ ποιὸν θὰ μείνουν;

Στὸ τέλος ὁ Κύριος εἶπε:

— Ἔτσι θὰ τὴν πάθῃ καὶ τέτοιο τέλος θὰ ἔχῃ καθένας, ποῦ θησαυρίζει γιὰ τὸν ἑαυτό του ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς καὶ δὲν φροντίζει νὰ γίνῃ πλούσιος σὲ καλὰ ἔργα, ποῦ ἀρέσουν στὸ Θεό.

Περίληψις:

Ἐνας πλούσιος ἔβγαλε ἀπὸ τὰ χωράφια του μεγάλη ἐσοδεία. Ἐγκρέμισε λοιπὸν τὶς ἀποθήκες του καὶ ἔκτισε μεγαλύτερες γιὰ ν' ἀποθηκεύσῃ τοὺς καρποὺς του καὶ νὰ τοὺς ἔχῃ γιὰ πολλὰ χρόνια. Τὴν ἴδια ὁμως ἐκείνη νύχτα, ποῦ ἐνόμισε πὼς εἶναι πιά εὐτυχισμένος, ἐπέθανε.

Ἐρωτήσεις: Τί εἶναι οἱ παραβολές; Γιατί ὁ Χριστὸς ἐδίδασκε μὲ παραβολές; Τί σημαίνει «ἄφρων»; Τί ἐβασάνισε τὸν ἄφρονον πλούσιον; Σὲ ποιά ἀπόφασιν κατέληξε; Τί καλύτερον εἶχε νὰ κάμῃ; Τί τοῦ συνέβη τὴ νύχτα; Ποιὸ ἐλάττωμα κατηγορεῖται ἡ παραβολὴ αὐτή;

Δίδαγμα: Τὰ πλοῦτη μᾶς τὰ δίνει ὁ Θεὸς γιὰ νὰ κάνωμε καλὴν χρῆσιν των. Νὰ μὴν κάμνωμε θησαυροὺς ἀπὸ ὑλικά ἀγαθὰ, ἀλλὰ ἀπὸ ἀρετὰς καὶ καλὰς πράξεις.

2. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου

Σε ἄλλη περίπτωση, γιὰ νὰ δώσῃ ὁ Κύριος στοὺς ἀνθρώπους νὰ καταλάβουν ὅτι δὲν πρέπει νὰ εἶναι ὑπερήφανοι καὶ νὰ περιφρονοῦν τοὺς ἄλλους καὶ ὅτι ἡ ταπεινοφροσύνη εἶναι μεγάλη ἀρετὴ, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολή:

Δύο ἄνθρωποι ἀνέβηκάν στὸ Ἱερό γιὰ νὰ προσευχηθοῦν. Ἄπὸ αὐτοὺς ὁ ἓνας ἦταν Φαρισαῖος καὶ ὁ ἄλλος Τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος ἐστάθηκε ὄρθιος, ὥστε νὰ φαίνεται καλὰ, καὶ ἔλεγε στὴν προσευχή του: «Σ' εὐχαριστῶ, Θεέ μου, πού δὲν εἶμαι σὰν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἢ καὶ σὰν αὐτὸν ἐδῶ τὸν τελώνη. Αὐτοὶ εἶναι ἄρπαγες, ἄδικοι, αἰσχροί. Ἀντιθέτως ἐγὼ νηστεύω δυὸ φορές τὴν ἑβδομάδα καὶ δίνω τὸ δέκατο ἀπὸ ὅλα τὰ εἰσοδήματά μου, ὅπως λέγει ὁ Νόμος.

Ὁ Τελώνης ἐστεκόταν μακριὰ ἀπὸ τὸ θυσιαστήριο, ὅπου ἐκαίοντο οἱ θυσίαι, καὶ δὲν ἐτολμοῦσε οὔτε τὰ μάτια του νὰ σηκώσῃ πρὸς τὸν οὐρανό. Μόνον ἐκτυποῦσε συνεχῶς τὸ στήθος του, πού ἐφύλαγε τὴν ἀμαρτωλὴ καρδιά του, καὶ ἔλεγε: «Θεέ μου, λυπήσου με καὶ συγχώρεσέ με τὸν ἀμαρτωλό!...».

Καὶ ὁ Χριστὸς κατέληξε:

— Σᾶς βεβαιώνω ὅτι ἀπὸ τοὺς δυὸ αὐτοὺς, κατέβηκε συγχωρεμένος ἀπὸ τὸν Θεὸ ὁ Τελώνης καὶ ὄχι ὁ Φαρισαῖος. Γιατί ὅποιος ὑψώνει τὸν ἑαυτό του, θὰ ταπεινωθῇ ἀπὸ τὸν Θεό, καὶ ὅποιος ταπεινώνει τὸν ἑαυτό του, θὰ ὑψωθῇ καὶ θὰ τιμηθῇ ἀπὸ τὸν Θεό.

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες:

● Οἱ Ἑβραῖοι ἐκαναν τὴν προσευχή τους μὲ ὑψωμένα τὰ χέρια ἢ σκεπάζοντας τὸ κεφάλι τους ἢ κλινοντας τὰ γόνατα ἢ χτυπώντας τὸ στήθος.

● Κατὰ τὸν Μωσαϊκὸ Νόμο οἱ Ἰσραηλίτες ἔδιναν τὸ δέκατο ἀπὸ τὰ εἰσοδήματά τους γιὰ τὴν συντήρησι τοῦ Ναοῦ, τῶν ἱερῶν, γιὰ ἔργα φιλανθρωπίας καὶ τὴ μόρφωσι τῶν τέκνων των στὸ σχολεῖο τοῦ Ναοῦ.

● Ὁ Ναὸς τοῦ Σολομῶντος ἦταν τὸ μοναδικὸ κέντρο λατρείας γιὰ τοὺς Ἰουδαίους, πού ἐπίστευαν πὼς μόνο ἀπὸ ἐκεῖ ἀκούονται οἱ προσευχῆς ἀπὸ τὸν Θεό.

Περίληψις:

Δύο ἄνθρωποι ἐπῆγαν στὸν Ναὸ νὰ προσευχηθοῦν. Ἐνας Φαρισαῖος καὶ ἓνας Τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος προσευχήθηκε μὲ ὑπερηφάνεια καὶ εὐχαρίστησε τὸν Θεὸ γιὰ τὸν ἑαυτό του ὡς καλὸν ἄνθρωπο. Ὁ Τελώνης μὲ μεγάλη ταπεινοφροσύνη ἐζήτησε συγχώρησι ἀπὸ τὸν Θεὸ γιὰ τὰς ἀμαρτίαις του.

Ἐρωτήσεις:

Τί ἦσαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ τί οἱ Τελῶνες; Σέ ποῖο Ναὸ ἐπῆγε νὰ προσευχηθῇ ἓνας Φαρισαῖος καὶ ἓνας Τελώνης; Ποιὰ ἦταν ἡ στάσις κατὰ

τήν προσευχή τους; Τίνος τήν προσευχή άκουσε ο Θεός; Ποιά κακία κατηγορεί και ποιά άρετή έπαινεί ή παραβολή αυτή;

Έργασίες : Νά εξηγήσετε και νά γράψετε με καλλιγραφικά γράμματα τό:
« Πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται ».

Διδάγματα :

● Νά μετανοοῦμε εὐλικρινά για τίς άμαρτίες μας. Τότε ο Θεός μᾶς συγχωρεί και μᾶς δίνει τήν χάρι του.

● Ἡ ταπεινοφροσύνη εἶναι ἡ πρώτη άρετή. Χάνεται με τήν υπερηφάνεια.

3. Ἡ παραβολή τῶν δέκα παρθένων

Ἡ Κύριος για νά μᾶς διδάξη πῶς πρέπει νά εἴμαστε έτοιμοι πάντοτε, γιατί δέν ξέρομε τήν ὥρα πού θά φύγωμε από τόν κόσμο αυτό, εἶπε τήν εξῆς παραβολή:

Κάποτε ἐγινόταν γάμος και κατά τήν πάλαιά συνήθεια δέκα παρθένες ἐπῆραν τὰ λυχνάρια των και ἐβγήκαν νά ὑποδεχθοῦν τόν γαμπρό, πού θά ἔρχονταν τή νύκτα για νά παραλάβη τήν νύφη. Ἀπό αὐτές οἱ πέντε ἦσαν προσητικές, ἐνῶ οἱ ἄλλες πέντε ἦσαν ἀσυλλόγιστες και ἀνόητες. Οἱ ἀνόητες αὐτές, ὅταν ἐπῆραν τὰ λυχνάρια των, δέν ἐπῆραν μαζί και λάδι σέ χωριστά δοχεῖα, ὅπως ἔκαναν οἱ μυαλωμένες.

Ἡ γαμπρός ἄργησε νά ἔλθη και ὅλες ἐνύσταξαν και ἀποκοιμήθηκαν. Κατά τὰ μεσάνυχτα ὅμως ἀκούσθηκε μιὰ φωνή πού ἔλεγε: « Νά, ὁ γαμπρός ἔρχεται. Ἐβγάτε νά τόν ὑποδεχθῆτε ».

Τότε ἐξύπνησαν ὅλες οἱ παρθένες και ἐτοίμασαν τὰ λυχνάρια των. Ἀλλά τὰ λυχνάρια τῶν ἀνοήτων ἐτρεμόσβηναν, ἐπειδή εἶχε σωθῆ τὸ λάδι και αὐτές δέν εἶχαν φροντίσει νά πάρουν μαζί των. Γι' αὐτό εἶπαν στίς ἄλλες, νά δώσουν και σ' αὐτές ἀπό τὸ λάδι των. Ἐκεῖνες ὅμως ἀπάντησαν:

— Δέν ἡμποροῦμε νά σᾶς δώσωμε, γιατί ὑπάρχει φόβος νά μή φθάση οὔτε για σᾶς, οὔτε για μᾶς. Γι' αὐτό καλύτερα εἶναι, νά πᾶτε ν' ἀγοράσετε λάδι ἀπό τήν ἀγορά.

Τήν ὥρα ὅμως πού οἱ ἀνόητες παρθένες ἐπήγαιναν για λάδι, ἔφθασε ὁ γαμπρός και ἐμπῆκε μαζί με τίς ἄλλες στήν αἴθουσα τοῦ γάμου και ἔκλεισε ἡ θύρα. Τότε ἔφθασαν και οἱ ἀνόητες και ἐκτυ-

προῦσαν νὰ τοὺς ἀνοίξουν, ἀλλὰ ὁ γαμπρὸς εἶπε πῶς δὲν τὶς γνωρίζει.

Καὶ ἔτσι, ἀφοῦ δὲν ἦσαν προνοητικές, δὲν ἤμπούρεσαν νὰ πάρουν μέρος στὴ διασκέδασι τοῦ γάμου.

Περίληψις: Ἐγινόταν ἕνας γάμος καὶ, ὅπως ἦταν ἡ συνήθεια, ἐβγήκαν τὴν νύχτα δέκα παρθένες νὰ ὑποδεχθοῦν τὸν γαμπρό. Οἱ πέντε ἀπὸ αὐτὲς ἦταν προνοητικές καὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὸ λάδι, ποὺ εἶχαν τὰ λυχνάρια, ἐπῆραν μαζὶ τοὺς καὶ σὲ ἰδιαίτερα δοχεῖα. Οἱ ἄλλες δὲν ἐπῆραν. Ὁ γαμπρὸς ἄργησε νὰ ἔλθῃ καὶ τὸ λάδι ἐσώθηκε ἀπὸ ὅλα τὰ λυχνάρια. Τότε οἱ μωρὲς παρθένες ἔτρεξαν ν' ἀγοράσουν, ἀλλὰ ὅταν ἔλειπαν ἦλθε ὁ γαμπρὸς καὶ ἔχασαν τὴ διασκέδασι.

Ἐρωτήσεις: Πῶς ἐγίνοντο ἄλλοτε οἱ γάμοι; Τί ἔκαναν οἱ δέκα παρθένες; Πότε θὰ ἐρχόταν ὁ γαμπρὸς; Ποιὰ φωνὴ ἀκούσθηκε κατὰ τὰ μεσάνυχτα; Τί συνέβη τότε μὲ τὶς ἀνόητες παρθένες; Ποιοὶ ἄνθρωποι ὁμοιάζουν μὲ τὶς μωρὲς παρθένες;

Δίδαγμα: Πολλοὶ θέλουν τὸν νυμφίον Χριστόν, ἀλλὰ δὲν ἐφοδιάζονται ὅλοι ἐγκαίρως μὲ τὸ ἔλαιον τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν. Ὁ καθένας πρέπει νὰ εἶναι πάντοτε ἕτοιμος, γιατί ὅταν ἔλθῃ ὁ θάνατος, δὲν ὑπάρχει πλέον καιρὸς γιὰ ἐτοιμασίαις.

4. Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου

Κάποτε ἕνας νομικὸς, διδάσκαλος δηλαδὴ τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, θέλοντας νὰ πειράξῃ τὸν Χριστὸν τὸν ἐρώτησε:

- Διδάσκαλε, τί νὰ κάνω γιὰ νὰ κληρονομήσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ;
- Τί εἶναι γραμμένο στὸν Νόμο; Τί διαβάζεις; τοῦ ἀπάντησε ὁ Χριστός.
- Ὅτι πρέπει ν' ἀγαποῦμε τὸν Θεὸ μὲ ὅλες μας τὶς δυνάμεις καὶ τὸν πλησίον μας ὅπως τὸν ἑαυτὸ μας.
- Ἔ, αὐτὰ νὰ κάνης καὶ θὰ κερδίσης τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
- Καὶ ποιὸς εἶναι ὁ «πλησίον μου»; ἐρώτησε τώρα ὁ νομικὸς ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀποστομοτικὴν ἀπάντησι τοῦ Χριστοῦ.

Τότε ὁ Χριστὸς ἐπῆρε ἀπὸ αὐτὸ ἀφορμὴ καὶ ἔκανε τὴν ὑψηλότερη διδασκαλία, ἀπὸ ὅσες ἀκούσθηκαν ποτὲ στὴ γῆ γιὰ τὸ θέμα αὐτό, μὲ τὴν ἐξῆς παραβολήν:

Μιὰ φορὰ ἕνας ἄνθρωπος κατέβαινε ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα στὴν Ἱεριχώ. Ἀλλὰ στὸν δρόμον τὸν ἐπερίμεναν λησταί, οἱ ὅποιοι ἀφοῦ τοῦ ἐπῆραν τὰ χρήματα, τὸν ἔγδυσαν, τὸν ἐπλήγωσαν, τὸν ἄφησαν μισοπεθαμένο καὶ ἔφυγαν.

Ἀπὸ τὸ μέρος αὐτὸ ἐπέρασε σὲ λίγο ἕνας ἱερέας. Εἶδε τὸ θῦμα τῶν ληστῶν σὲ οἰκτρὰ κατάστασι, ἀλλὰ ἐπροσπέρασε ψυχρὸς καὶ ἀδιάφορος.

Ἐπειτα ἐπέρασε καὶ ἕνας Λευίτης. Εἶδε καὶ αὐτὸς τὸν πλη-

γωμένο, τὸν ἐπλησίασε ἀπὸ περιέργεια καὶ ἔπειτα ἀπομακρύνθηκε ἀδιάφορος καὶ συνέχισε τὴν πορεία του.

Τέλος ἐφάνηκε καὶ ἓνας Σαμαρείτης. Εἶδε τὸν πληγωμένο, τὸν ἐλυπήθηκε καὶ τὸν ἐπόνεσε. Τὸν ἐπλησίασε τότε, ἔπλυνε τὰ τραύματά του καὶ τὰ ἄλειψε μὲ λάδι καὶ κρασί. Ἐπειτα τὰ ἔδεσε μὲ ἐπιδέσμους, τὸν ἀνέβασε στὸ ζῶο του καὶ τὸν ὠδήγησε σὲ κάποιο πανδοχεῖο.

Ἐκεῖ τὸν ἐπεριποιήθηκε ὅλη τὴν νύκτα καὶ τὸ πρωῒ, ἔδωσε στὸν ξενοδόχο δυὸ δηνάρια καὶ τοῦ εἶπε :

— Περιποιήσου τον γιὰ νὰ γίνῃ καλὰ καὶ ὅσα ἐξοδεύσης ἐπὶ πλεόν, θὰ σοῦ τὰ δώσω κατὰ τὴν ἐπιστροφή μου.

Τότε ἐρώτησε ὁ Ἰησοῦς τὸν νομικό :

— Ποιὸς ἀπ' αὐτοὺς τοὺς τρεῖς νομίζεις ὅτι ἔκανε τὸ κατῆκον του πρὸς τὸν «πλησίον» καὶ ἔγινε ἀδελφὸς ἐκείνου, πού ἔπεσε στοὺς ληστές;

— Μὰ αὐτὸς πού τὸν ἐπόνεσε καὶ τὸν ἐλέησε! ἀπάντησε ὁ νομικός.

— Ἔ, τότε πήγαινε καὶ νὰ κάμνης καὶ ἐσὺ τὸ ἴδιο! εἶπε ὁ Χριστός.

Συμπληρωματικὲς Πληροφορίες : ● Λευῖτες ἦσαν οἱ ἀπόγονοι τῆς φυλῆς τοῦ Λευί. Αὐτοὶ ὑπηρετοῦσαν τὸν Ναὸ, ἐβοηθοῦσαν στὶς ἱεροτελεστίες, ἐγίνοντο ψάλτες καὶ διδάσκαλοι τοῦ λαοῦ. Ἀπὸ αὐτοὺς ἔπαιρναν καὶ ἔκαμναν τοὺς ἱερεῖς.

● Τὰ δηνάρια ἦσαν νομίσματα μεγάλης ἀξίας.

● Μὲ τὸν ἄνθρωπο πού ἔπεσε στοὺς ληστές ὁμοιάζει τὸ ἀνθρώπινο γένος, πού ἔφυγε ἀπὸ τὸν δρόμο τοῦ Θεοῦ καὶ βασανίζεται ἀπὸ τὴν ἁμαρτία.

● Μὲ τὸν ἱερέα καὶ τὸν Λευῖτη ὁμοιάζουν οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. Αὐτοὶ, ἐνῶ ἔχουν ἐντολὴ ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ φροντίζουν γιὰ τὸν λαὸ καὶ βλέπουν τὸν λαὸ ὅτι ὑποφέρει, ἀδιαφοροῦν.

● Μὲ τὸν καλὸ Σαμαρείτη ὁμοιάζει ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Ἐλυπήθη γιὰ τὴν κα-

τάπτωσι του ανθρώπου και έθυσιασε τόν έαυτό του γιά νά τόν σώση. Και όταν έφυγε, άφησε τόν άνθρωπο σέ άσφαλισμένο μέρος : στην 'Εκκλησία. Έκει οι αντιπρόσωποι του μέ τά δύο δηνάρια πού τούς έδωσε, δηλαδή μέ την Παλαιά και Καινή Διαθήκη, φροντίζουν γιά τή σωτηρία του ανθρώπινου γένους.

Περίληψις : Ένας νομικός ήθέλησε νά πειράξη τόν Χριστό και επάνω στή συζήτησι είπε ό Κύριος την παραβολή του καλού Σαμαρείτου : ότι ένας άνθρωπος έπήγαινε από την 'Ιερουσαλήμ στην 'Ιεριχώ. Στο δρόμο τόν έλήστεψαν και τόν άφησαν μισοπεθαμένο. Από εκεί επέρασε ένας Ιερέας, κατόπιν ένας Λευίτης και τέλος ένας Σαμαρείτης και μόνον ό Σαμαρείτης έπεριποιήθηκε και έσωσε τόν τραυματία.

Έρωτήσεις : Ποιά έρώτησι έκανε ό νομικός στον Κύριο ; Τι διδάσκει σχετικώς ό Μωσαϊκός Νόμος ; Ποιά διδακτική παραβολή είπε ό Χριστός ; Πού έταξίδευε ό Σαμαρείτης και τί έπαθε ; Ποιά διαγωγή έδειξε ό Ιερέας, ποιά ό Λευίτης και ποιά ό Σαμαρείτης ; Τι έδιδάχθηκε ό νομικός ;

Δίδαγμα : Ν' αγαπούμε και νά βοηθούμε κάθε άνθρωπο, πού έχει την ανάγκη μας, αδιάφορο άν είναι έχθρός ή φίλος μας.

6. 'Η παραβολή του άσώτου υιού

Ό Χριστός ήθέλησε νά διδάξη μέ πόση χαρά δέχεται ό Ουράνιος Πατέρας την άληθινή μετάνοια κάθε άμαρτωλού και είπε την παρακάτω παραβολή :

Ένας πατέρας είχε δύο υιούς, από τους όποιους, ό μικρότερος έζήτησε κάποτε τό μερίδιό του από την περιουσία.

Ό πατέρας έμοίρασε την περιουσία του στα δυό παιδιά του και ό μικρότερος έπηρε τό μερίδιό του και έφυγε γιά χώρα μακρυνή. Έκει έσπατάλησε όλα του τά χρήματα σέ διασκεδάσεις. Έπειτα έπесе μεγάλη πείνα σ' εκείνο τόν τόπο και ό άσωτος υιός άρχισε νά στερηται. Γι' αυτό αναγκάσθηκε νά γίνη χοιροβοσκός.

Έκει στα χωράφια, πού έβοσκε τους χοίρους, επιθυμοϋσε πολύ νά γεμίση την κοιλιά του από τά ξυλοκέρατα, πού έτρωγαν οι χοίροι, αλλά κανείς δέν του έδινε. Οί υπηρέτες πού έκαμναν την διανομή επέβλεπαν νά τρέφονται οι χοίροι μ' αυτά.

Κάποια στιγμή συνήλθε ό άσωτος υιός και έσκέφθηκε :

— Πόσοι μισθωτοί του πατέρα μου έχουν άφθονο τό ψωμί και έγώ κινδυνεύω νά πεθάνω από την πείνα! Θα σηκωθώ λοιπόν, θα υπάγω στον πατέρα μου και θα του είπω : «Πατέρα, άμάρτησα και προς τόν Θεό και προς έσένα και δέν είμαι άξιος πιά νά λέγωμαι παιδί σου. Πάρε με σαν ένα από τους μισθωτούς σου».

Και με την σκέψι αυτή έσηκώθηκε και ήλθε πρὸς τὸν πατέρα του. Ἐκεῖνος τὸν εἶδε ἀπὸ μακρῶν, τὸν ἐλυπήθηκε και ἔτρεξε νὰ τὸν ὑποδεχθῆ. Ἐπεσε στὸν τράχηλό του, τὸν ἀγκάλιασε και τὸν ἐφιλοῦσε με πόθο και στοργή μεγάλη.

— Πατέρα, ἀμάρτησα και δὲν εἶμαι πιὰ ἄξιος νὰ λέγωμαι υἱός σου.... ἄρχισε νὰ λέγη ὁ ἄσωτος υἱός.

Ὁ πατέρας ὁμως δὲν τὸν ἄφησε νὰ τελειώση.

— Ἐλάτε νὰ τὸν ντύσετε με τὴν καλύτερη φορεσιά, ἐφώναζε στοὺς δούλους. Φορέσετε στὸ χέρι του δακτυλίδι, ὅπως φοροῦν ὅλοι οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι. Βάλετέ του ὑποδήματα γιὰ νὰ μὴν περιπατῆ ἀνυπόδητος σὰν σκλάβος. Σφάζετε και τὸ καλύτερο ἀπὸ τὰ μοσχάρια πὺ τρέφω χωριστὰ γιὰ κάποια χαρμόσυνη και ἐξαιρετικὴ περίστασι. Μετὰ δὲ τὸ φαγητὸ ν' ἀκολουθήσουν τραγούδια και χοροί, γιὰτι ὁ γυιός μου αὐτὸς ἦταν πεθαμένος και ἀναστήθηκε, ἦταν χαμένος και εὔρέθηκε.

Ὅλα ἐγιναν ὅπως ἐπρόσταξε ὁ πατέρας.

Ὁ μεγαλύτερος γυιός ἐπέστρεψε σὲ λίγο ἀπὸ τὸ χωράφι. Ἄκουσε τὰ ὄργανα και τὰ γλέντια και ἔμαθε ἀπὸ ἕναν ὑπηρέτη τὰ καθέκαστα. Ἐθύμωσε λοιπὸν και δὲν ἤθελε νὰ μπη στὸ σπίτι.

Ὁ πατέρας ἔτρεξε τότε κοντὰ του με τὴν ἴδια στοργή, πὺ εἶχε ὑποδεχθῆ τὸν νεώτερο γυιό του.

— Πατέρα, χρόνια τῶρα σὲ δουλεύω και ποτὲ δὲν σὲ παράκουσα, εἶπε ὁ μεγάλος γυιός. Και ἐσύ δὲν μοῦ ἔδωσες οὔτε ἕνα κατσικάκι γιὰ νὰ διασκεδάσω και ἐγὼ με τοὺς φίλους μου. Τῶρα πὺ ἦλθε ὁ προκομμένος γυιός σου, πὺ κατέφαγε τὴν περιουσία σου, τοῦ ἔσφαξες και τὸ καλύτερο μοσχάρι.

Ὁ πατέρας τοῦ ἀπάντησε με στοργή :

— Παιδί μου, σὺ εἶσαι πάντα μαζί μου και ὅλα ὅσα ἔχω εἶναι δικά σου. Ἐπρεπε δὲ και ἐσύ νὰ χαρῆς γιὰτι ὁ ἀδελφός σου αὐτὸς ἦταν γιὰ μᾶς νεκρὸς και ἀναστήθηκε, χαμένος και εὔρέθηκε.

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες :

● Σύμφωνα με τὸν Μωσαϊκὸ Νόμο ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός ἐπαιρνε διπλὴ μερίδα ἀπὸ τὴν κληρονομία.

● Με τὸν πατέρα παρομοιάζεται ὁ Θεός, πὺ χορηγεῖ σὲ ὅλους πλοῦσια τὰ ἀγαθὰ του.

● Με τὸν ἄσωτο υἱὸ ὁμοιάζουν οἱ ἁμαρτωλοὶ ἄνθρωποι ποὺ φεύγουν ἀπὸ τὴν προστασία τοῦ Θεοῦ καὶ βασανίζονται. Ὅταν ὅμως μετανοοῦν εἰλικρινά καὶ ἐπανερχοῦνται κοντὰ στὸ Θεό, γίνεται στὸν οὐρανὸ χαρὰ μεγάλη.

● Με τὸν μεγαλύτερο υἱὸ τέλος παρουσιάζονται οἱ Φαρισαῖοι ποὺ ἐπεριπρονοοῦσαν τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ ἐνόμιζαν ὅτι μόνον αὐτοὶ ἦσαν δίκαιοι καὶ ὅτι μόνον αὐτοὺς ἔπρεπε ν' ἀγαπᾷ ὁ Θεός.

Περίληψις : Ὁ ἄσωτος υἱὸς ἐπώλησε τὸ μερίδιό του ἀπὸ τὴν περιουσία καὶ ἔφυγε σὲ ξένο τόπο. Ἐκεῖ ἐσπαιάλησε σὲ ἄσωτιες τὰ χρήματά του καὶ στὸ τέλος ἐκατάντησε νὰ γίνῃ χοιροβοσκός. Τότε συναισθάνθηκε τὰ σφάλματά του καὶ μετενόησε. Ἦλθε στὸν πατέρα του καὶ τὸν παρεκάλει νὰ τὸν κρατήσῃ στὸ σπίτι σὰν ὑπηρέτη του, γιατί ἐνόμιζε ὅτι δὲν εἶναι ἄξιος νὰ ὀνομασθῇ υἱὸς του. Ὁ πατέρας ὅμως ἀπὸ τὴ μεγάλη του χαρὰ, ποὺ ἐξαναγύρισε ὁ χαμένος γιὸς του, καὶ τὸν μύσχο τὸν πιετυτὸ ἔσφαξε ἀκόμη γιὰ νὰ τὸν ὑποδεχθῇ.

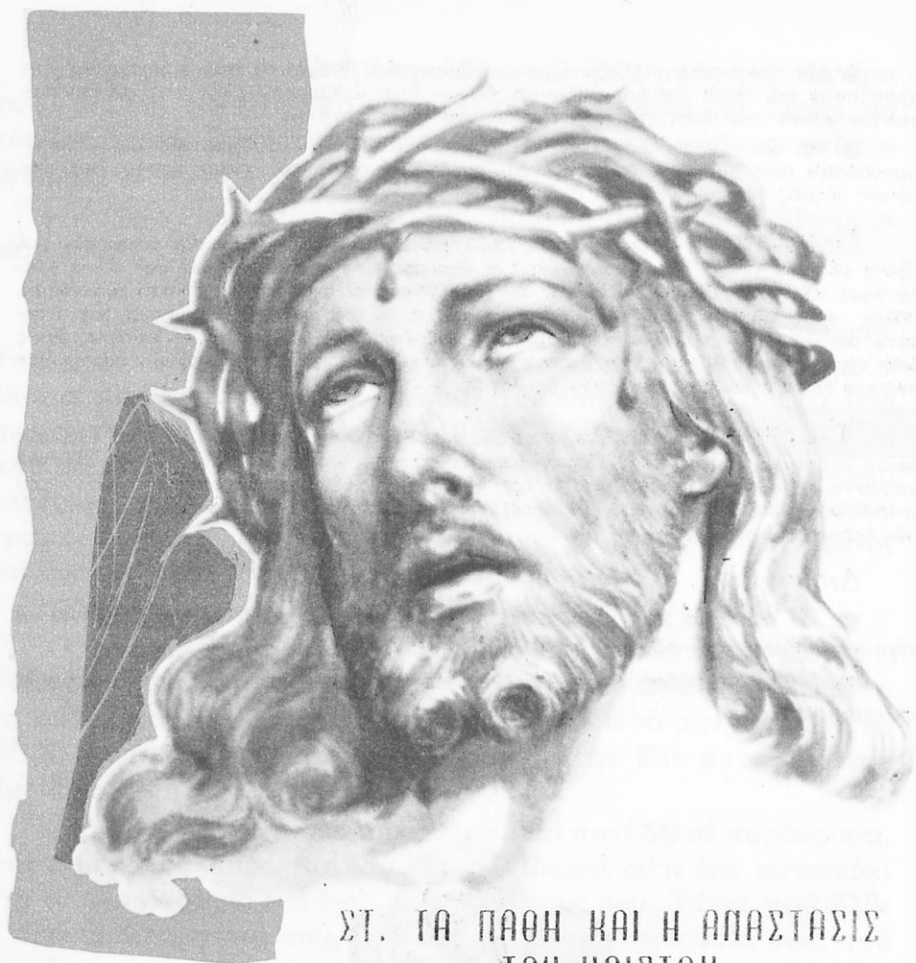
Ἐρωτήσεις : Τί ἐζήτησε τὸ νεώτερο παιδί ἀπὸ τὸν πατέρα του; Τί ἔκαμε ὁ υἱὸς ἐπὶ τὸ μερίδιό του; Πόσον καιρὸ ἐκράτησε ἡ ἁμαρτωλὴ ζωὴ του; Σὲ ποῖο κατάντημα ἔφθασε; Τί ἀπόφασι ἐπῆρε; Πῶς τὸν ἐδέχθηκε ὁ πατέρας του; Γιατί παραπονέθηκε ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός; Τί ἐξήγησι τοῦ ἔδωσε ὁ πατέρας του; Τί μᾶς διδάσκει ἡ παραβολὴ αὐτή;

Διδάγματα :

● Ἡ ἁμαρτία μᾶς ξεμακραίνει ἀπὸ τὴν θεία χάρι' δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ τὴν νιώσουμε καὶ νὰ τὴν δεχθοῦμε μέσα μας.

● Νὰ μετανοοῦμε εἰλικρινά γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας καὶ ὁ Θεὸς θὰ μᾶς συγχωρήσῃ.

ΣΤ. ΓΑ ΠΑΘΗ ΚΑΙ Η ΑΠΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

1. Ἡ θριαμβευτική εἴσοδος τοῦ Χριστοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα

Ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν ἀνάστασι τοῦ Λαζάρου, ἐξεκίνησε ὁ Ἰησοῦς γιὰ τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς μαθητάς του τὸν ἀκολουθοῦσαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι, ποὺ ἔμαθαν γιὰ τὴν ἀνάστασι τοῦ Λαζάρου καὶ εἶχαν ἔλθει στὴ Βηθανία νὰ τὸν

δοῦν. Στὸ δρόμο ὁ Χριστὸς
λέγε στους δώδεκα Ἀποστό-
λους γιὰ τὰ πάθη, ποὺ ἐπρό-
κειτο νὰ ὑποστῆ, καὶ γιὰ τὴν
κνῆσασί του.

Ὅταν ἐπλησίασαν στὴν πό-
λι, ἐσταμάτησαν κοντὰ στὸ
πόρο τῶν Ἐλαιῶν. Τότε ὁ Ἰη-
σοῦς ἐκάλεσε δύο μαθητὰς του
καὶ τοὺς εἶπε :

— Πηγαίνετε στὸ χωριὸ ποὺ
ὀλίγη ἀπέναντί σας. Στὴν
ἴσοδο αὐτοῦ θὰ εὑρετε δεμένο
ἐνῆμενον ἕνα πουλάρι ὄνου, ποὺ δὲν ἔχει
καθίσει κανεὶς στὴ ράχι του
καὶ νὰ τὸ λύσετε καὶ νὰ τὸ φέρετε.
Καὶ ἂν σᾶς ἐμποδίσῃ κανεὶς, νὰ
τοῦ εἰπῆτε ὅτι τὸ χρειάζεται
ὁ Κύριος καὶ θὰ σᾶς τὸ ἐπιστρέψῃ.

Οἱ δύο μαθηταὶ ἐπῆγαν, εὑρῆκαν τὸ πουλάρι, ὅπως τοὺς εἶπε
ὁ Χριστὸς, καὶ τὸ ἔφεραν. Ἔστρωσαν τότε τὰ ἐξωτερικὰ ροῦχα
αὐτοῦ ἐπάνω στὴ ράχι του γιὰ νὰ καθίσῃ ὁ Χριστὸς καὶ ὄλοι
ἐξεκίνησαν.

Στὸ δρόμο, ποὺ ἐπερνοῦσαν, τὰ πλήθη ἔστρωναν τὰ ἐξωτε-
ρικὰ τοὺς ροῦχα γιὰ νὰ περάσῃ ὁ Χριστὸς. Ἄλλοι ἐσκόρπιζαν
τὸ ἔδαφος κλαδιὰ ἀπὸ μυρτιές, φοινικιές καὶ ἄλλα δένδρα καὶ
ὄλοι ἔψαλλαν :

— «Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυ-
ρίου· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις».

Ἔτσι ὁ Ἰησοῦς ἐμπαινε στὴν Ἱερὴ πόλι θριαμβευτικά. Ὁ
λαὸς τὸν ἐζητωκραύγαζε σὰν βασιλέα καὶ ἐνόμιζε ὅτι πρόκειται
ἐν ἑλίγω ν' ἀναστηλωθῇ ἡ Βασιλεία τοῦ Δαβὶδ, τοῦ δοξασμένου
βασιλέα τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς.

Ἡ ὑποδοχὴ ποὺ ἐγίνε στὸν Χριστὸ μέσα στὴν πόλι ἦταν
ἐπιθεωτική. Ὅλοι οἱ κάτοικοι ἐσηκώθησαν στὸ πόδι καὶ ἐζητω-
κραύγαζαν. Καὶ ὅσοι δὲν ἤξεραν τί συμβαίνει καὶ ἐρωτοῦσαν νὰ

μάθουν, τὰ πλήθη τοὺς ἀπαντοῦσαν :

— Εἶναι ὁ νέος προφήτης, ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας.

Ὁ Χριστὸς ἐπροχώρησε πρὸς τὸν Ναό. Ἐκεῖ εὗρηκε ζωεμπόρους νὰ πωλοῦν στὴν αὐλὴ ἀρνιά γιὰ τὸ Πάσχα. Ἄλλοι ἐπωλοῦσαν περιστέρια γιὰ θυσίες. Πολλοὶ ἀργυραμοιβοὶ εἶχαν στήσει τὰ τραπέζια τους καὶ ἄλλαζαν τὰ ξένα νομίσματα μὲ Ἰουδαϊκά, γιὰτὶ αὐτὰ μόνον ἔπρεπε νὰ ρίχνουν στὸ ταμεῖο τοῦ Ναοῦ μὲ τὰ δέκα τρία κουτιά του.

Ὅλους αὐτοὺς ὁ Χριστὸς τοὺς ἐξεδίωξε ἀπὸ τὸν Ναό. Μέσα ἐκεῖ μόνον εὐλαβεῖς ὕμνοι ἔπρεπε ν' ἀναπέμπωνται πρὸς τὸν Ὑψιστον.

— Εἶναι γραμμένο ἀπὸ τοὺς προφῆτες ὅτι ὁ οἶκος μου εἶναι οἶκος προσευχῆς, τοὺς εἶπε. Σεῖς ὅμως τὸν ἐκάνατε σπήλαιο ληστῶν.

Ὑστερα κάτω ἀπὸ τὴ σκιά τοῦ βωμοῦ τοῦ Ὑψίστου ὁ Χριστὸς ἐθεράπευσε τοὺς χωλοὺς καὶ τοὺς τυφλοὺς, πού τὸν ἀκολούθησαν, ἐνῶ τὰ παιδιὰ μέσα ἀπὸ τὸ Ἱερὸ ἔφαλλαν :

— «Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ...»

Οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, πού εἶδαν ὅλα αὐτὰ τὰ θαυμάσια, ἀγανάκτησαν :

— Ἀκοῦς τί λένε τὰ παιδιὰ; τὸν ἐρωτοῦν μὲ θυμό.

— Γιὰτὶ ἀγανακτεῖτε; τοὺς ἀπαντᾷ ὁ Χριστὸς. Δὲν ἐδιαβάσατε στὴ Γραφὴ ὅτι «ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων καταρτίσω αἶνον»;

Τέλος ὁ Χριστὸς τοὺς ἄφησε καὶ ἐβγήκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι. Ἐπῆγε στὴ Βηθανία γιὰ νὰ περάσῃ ἐκεῖ τὴ νύχτα του.

Τὴν θριαμβευτικὴ εἴσοδο τοῦ Ἰησοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα ἐορτάζομε τὴν Κυριακὴ τῶν Βαίων. Τότε στὶς ἐκκλησίες μοιράζονται βάγια, σ' ἀνάμνησι τῶν κλάδων τῶν δένδρων μὲ τὰ ὅποια ὁ λαὸς τῶν Ἱεροσολύμων ὑποδέχθηκε τὸν Κύριο.

Ἡ ἐβδομάδα, πού ἀκολουθεῖ, λέγεται Μεγάλῃ Ἑβδομάδα καὶ κατ' αὐτὴ ἐορτάζομε τὰ Ἁγία Πάθη τοῦ Χριστοῦ μας.

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες : Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀνατολῆς, δταν ἤθελαν νὰ ἐκφράσουν κάποιο μεγάλο ἐνθουσιασμό τοὺς ἐξητωκραύγαζαν κρατώντας κλαδιά ἀπὸ δάφνες, φοῖνικες κ.λ.π. Τὸ ἴδιο ἔκαναν καὶ οἱ Ἑβραῖοι κατὰ τὴν εἴσοδο

τοῦ Χριστοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα, γιατί ἐνόμιζαν ὅτι ὁ Χριστός θὰ τοὺς ἐλευθέρωνε ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους.

Περίληψις : Τὴν ἐπομένη ἀπὸ τὴν ἀνάστασι τοῦ Λαζάρου ἐξεκίνησε ὁ Ἰησοῦς γιὰ τὰ Ἱεροσόλυμα. "Ἐξω ἀπὸ τὴν πόλι ἐκαβαλλίκεψε σ' ἓνα πουλᾶρι. Τὰ πλήθη ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσαν ἔστρωναν τὸ δρόμο μὲ βᾶγια καὶ ρούχα καὶ ἔψαλλαν χαρούμενα. Ὁ λαὸς τῆς πόλεως τὸν ὑπεδέχθη σὰν βασιλεῖα μὲ μεγάλον ἐνθουσιασμό. Στὸν Ναὸ τοῦ Σολομῶντος ὁ Χριστός, ἀφοῦ ἐξεδίωξε τοὺς ἐμπόρους, ἐθεράπευσε πολλοὺς κωλοὺς καὶ τυφλοὺς.

Ἐρωτήσεις : Πότε ἐξεκίνησε γιὰ τὴν Ἱερουσαλήμ ὁ Χριστός; Ποῖοι τὸν ἀκολουθοῦσαν; Τί ἔλεγε στοὺς μαθητὰς του; Τί ἔγινε ὅταν ἐφθασαν ἐξω ἀπὸ τὴν πόλι; Τί ἔκαναν τὰ πλήθη ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσαν; Πῶς τὸν ὑπεδέχθη ὁ λαὸς τῆς Ἱερουσαλήμ; Τί ἔγινε στὸν Ναό; Γιατί ὁ Ἰησοῦς ἐδίωξε τοὺς ἐμπόρους; Τί ἔψαλλαν τὰ παιδιὰ;

Δίδαγμα : Νὰ καθαρίσωμε τὴν ψυχὴ μᾶς ἀπὸ τὴν ἀμαρτία γιὰ νὰ δεχθοῦμε μέσα μας τὸν Χριστό.

2. Ὁ Χριστὸς ἐλέγχει τοὺς Φαρισαίους

Ὁ Χριστὸς ἐκατηγοροῦσε πάντοτε τοὺς γραμματεῖς καὶ τοὺς Φαρισαίους καθὼς καὶ ἄλλους ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων γιὰ τὴν ὑποκρισίαν τους. Πότε μὲ παραβολές, πότε ἀπ' εὐθείας ἤλεγχε διαρκῶς τὶς κακὲς τους πράξεις. Γι' αὐτὸ ὅλοι αὐτοὶ τὸν ἐμισοῦσαν.

Τὸ μῖσος τους ἐφούντωσε περισσότερο μετὰ τὴ θριαμβευτικὴ εἴσοδο τοῦ Χριστοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα. Ἡ ἐκδίωξις δὲ τῶν ἐμπόρων ἀπὸ τὸν Ναὸ ἀνησύχησε καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς ὑπηρέτες τοῦ Ναοῦ, γιατί ἀπὸ τὶς ἀγοραπωλησίας εἶχαν αὐτοὶ τὰ μεγαλύτερα κέρδη. "Ὅλοι λοιπὸν αὐτοὶ ἐζητοῦσαν εὐκαιρία νὰ συλλάβουν τὸν Χριστό καὶ νὰ τὸν θανατώσουν. Καὶ ἐχρησιμοποίησαν σατανικὰ σχέδια.

Ἐπειδὴ ἔβλεπαν ὅτι ὁ λαὸς ἀγαπᾷ τὸν Χριστό ἐπρόσπάθησαν μὲ διάφορες ἐρωτήσεις νὰ τὸν κάνουν νὰ μιλήσῃ κατὰ τρόπο ποὺ θὰ ἀπογοήτευε τὰ πλήθη.

Ἐπίσης ἠθέλησαν νὰ τὸν κάνουν νὰ μιλήσῃ ἐναντίον τῶν Ῥωμαίων γιὰ νὰ τὸν θεωρήσουν αὐτοὶ ἐπαναστάτη.

Ὁ Χριστὸς ὁμως μὲ τὶς ἀπαντήσεις του τοὺς ἔφερνε διαρκῶς σὲ δύσκολη θέσι. Καὶ μὲ τὶς παραβολές του τοὺς ἤλεγχε καὶ ἐδίδασκε τὸ λαό. Στὸ τέλος ὁμως ἀπεφάσισε ὁ Χριστὸς νὰ φανε-

ρώση και στὰ λαὸ τί ἀνθρώπους ἔχει ἐπὶ κεφαλῆς καὶ εἶπε :

— Στὸ θρόνο τοῦ Μωυσῆ ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. Ὅσα σᾶς διδάσκουν νὰ κάμετε, νὰ τὰ κάνετε. Μὴν τοὺς μιμηθῆτε ὁμῶς καὶ στὰ ἔργα των, γιατί τίποτε ἔμπὸ ὅσα λένε δὲν κάνουν. Καὶ ἂν κάποτε κάμουν καμμιά καλὴ πράξι, τὴν κάμνουν γιὰ νὰ ἐπιδειχθοῦν στὸν κόσμο. Γι' αὐτὸ ἄλλωστε στὶς συναγωγές καὶ στὰ δεῖπνα πιάνουν τίς πρῶτες θέσεις καὶ θέλουν νὰ τοὺς φωνάζη ὁ κόσμος «Ραββί» (Διδασκάλους).

Ἐπειτα ὁ Κύριος ἐγύρισε πρὸς τοὺς ἰδίους τοὺς γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους καὶ τοὺς εἶπε :

— «Ἄλλοίμονό σας, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, πού δὲν ἀφήνετε καὶ τοὺς ἄλλους νὰ πᾶνε στὸν Παράδεισο, ἐπειδὴ σεῖς δὲν πρόκειται νὰ πᾶτε.

Ἄλλοίμονό σας, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, πού τρώγετε τὸ σπίτι τῆς χήρας καὶ τοῦ ὄρφανοῦ· πού γυρίζετε ὅλο τὸν κόσμο γιὰ νὰ κάμετε ἓναν προσήλυτο καὶ ὕστερα τὸν κατανα-

τᾶτε χειρότερο καὶ ἀπὸ σᾶς· πού δίνετε τὸ δέκατο ἀπὸ τὸν δυόσμο καὶ ἀπὸ τὸν ἄνηθο στὸν Ναὸ καὶ παραμελεῖτε νὰ κάμετε ὅσα λέγει ὁ Νόμος : τὴν δικαιοσύνη, τὸ ἔλεος καὶ τὴν πίστι.

Ἄλλοίμονό σας, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, πού ὁμοιάζετε μὲ τάφους ἀσπρισμένους, πού φαίνονται ἀπ' ἔξω ὡραῖοι καὶ ἀπὸ μέσα εἶναι γεμάτοι ἀπὸ κόκκαλα νεκρῶν καὶ κάθε ἀκαθαρσία...».

Καὶ ὅπως ὁ Ἰησοῦς ἐπροχωροῦσε σιγὰ-σιγὰ πρὸς τὴν ἐξοδο τοῦ Ναοῦ καὶ εἶδε τίς μεγάλες αὐλές, τίς κλίμακες, τὰ ὡραῖα οἰκοδομήματα, τὰ κά-

τασπρα μάρμαρα και τὰ χρυσᾶ στολίδια, ἔρριξε μελαγχολικὸ βλέμμα πρὸς τὸν Ναὸ καὶ εἶπε:

— Θὰ ἔλθουν ἡμέρες, πού οἱ ἐχθροὶ θὰ σέ περιζώσουν, ἄμοιρη πόλι, καὶ θὰ σέ κλείσουν ἀπὸ παντοῦ καὶ θὰ σέ ἰσοπεδώσουν. Καὶ μαζί μὲ σένα θὰ καταστρέψουν καὶ τὰ παιδιά σου καὶ δεθ' ἀφήσουν λίθον ἐπὶ λίθου. Καὶ ὅλα αὐτὰ γιατί δὲν ἐνόησες τὸν καιρὸ πού σέ ἐπεσκέφθηκε ὁ Θεὸς γιὰ νὰ σέ σώσῃ.

Ἡ προφητεία αὐτὴ ἀλήθευε ὕστερα ἀπὸ 37 χρόνια.

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες : Ἡ προφητεία τοῦ Χριστοῦ γιὰ τὴν καταστροφὴ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐπαλήθευε. Ὑστερα ἀπὸ 37 χρόνια (τὸ 70 μ. Χ.) οἱ Ἑβραῖοι ἔκαναν ἐπανάστασι ἐναντίον τῶν Ῥωμαίων, οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς ἐνίκησαν, κατέστρεψαν τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ κατέσφαξαν τοὺς κατοικοὺς της.

Περίληψις : Ὁ Χριστὸς ἐκατηγοροῦσε τοὺς γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους γιὰ τὶς κακὲς τὸν πράξεις καὶ αὐτοὶ τὸν ἐμισοῦσαν. Ὑστερα μάλιστα ἀπὸ τὴ θριαμβευτικὴ εἰσοδὸ τοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα τὸ μῖσος τῶν ἐφούντωσε. Γι' αὐτὸ μὲ διάφορες ἐρωτήσεις ἐπροσπαθοῦσαν νὰ τὸν κάνουν νὰ μιλήσῃ ἐναντίον τοῦ λαοῦ ἢ τῶν Ῥωμαίων. Ὁ Χριστὸς ὅμως στὶς ἀπαντήσεις του ἀπεκάλυψε στὸν λαὸ ὅλη τὴν ὑποκρισία τῶν γραμματέων καὶ τῶν Φαρισαίων.

Στὸ τέλος ἐπροφήτεψε καὶ τὴν καταστροφὴ τῆς Ἱερουσαλὴμ, πού ἔγινε ὕστερα ἀπὸ 37 χρόνια.

Ἐρωτήσεις : Γιατί οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι ἐμισοῦσαν τὸν Χριστό; Τί ἐπροσπάθησαν νὰ κάνουν; Γιατί ἠθελαν νὰ μιλήσῃ ὁ Χριστὸς ἐναντίον τῶν Ῥωμαίων; Τί εἶπε στὰ πλήθη ὁ Κύριος γιὰ τοὺς ὑποκριτὰς αὐτούς; Τί εἶπε στοὺς ἰδίους; Ποιὰ προφητεία ἔκανε γιὰ τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ πότε κατεστράφη ἡ πόλις;

Δίδαγμα : Πρέπει νὰ φροντίσωμε νὰ εἴμαστε ἀπὸ τοὺς ἐκλεκτοὺς στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

3. Τὸ Ἀνώτατο Συνέδριο καὶ ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα

Ὁ κατηγορητήριον τοῦ Χριστοῦ κατὰ τῶν Φαρισαίων ἐτρομοκράτησε ὅλους τοὺς ἄρχοντες τῶν Ἑβραίων. Ἄρχισαν νὰ φοβοῦνται ὅτι ὁ λαὸς θὰ στραφῇ ἐναντίον των. Ἐμαζεύθηκαν λοιπὸν ὅλοι οἱ ἄρχιερεῖς, οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι γιὰ νὰ σκεφθοῦν τί θὰ κάνουν. Αὐτοὶ ἀποτελοῦσαν τὸ Μέγα Συνέδριο, πού ἦταν τὸ ἀνώτατο θρησκευτικὸ δικαστήριον τῶν Ἑβραίων. Εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ δικάζουν καὶ σὲ θάνατο ἀκόμη ὅποιον ἐνόμιζαν ὅτι προσβάλλει τὴν θρησκεία.

Χωρὶς πολλὰ συζητήσεις τὸ Συνέδριον ἀπεφάσισε νὰ συλ-

ληφθῆ ὁ Ἰησοῦς τὸ ταχύτερο καὶ νὰ θανατωθῆ. Ἡ μόνη δυσκολία ἦταν ὅτι ἔπρεπε νὰ τὸν πιάσουν κρυφὰ καὶ νὰ τὸν θανατώσουν προτοῦ καλά-καλά τὸ ἀντιληφθῆ ὁ λαός, ποὺ τόσο τὸν ἀγαποῦσε. Ποῦ θὰ τὸν εὑρισκαν ὁμῶς; Ποιὸς θὰ ἐπρόδιδε ποῦ πηγαίνει τῆ νύχτα; Γιατί ὁ Χριστὸς κάθε βράδυ ἔφευγε ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐπῆγαινε στὴ Βηθανία νὰ διανυκτερεύσῃ.

Ἀπὸ τὴν ἀμηνανία αὐτὴ ἦρθε νὰ τοὺς βγάλῃ ἀπρόσκλητος ἕνας μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, ὁ Ἰούδας!

Ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης ἦταν φιλάργυρος καὶ κακός. Ἀντὶ νὰ θαυμάζῃ τὸν Ἰησοῦ, τὸν ἐφθονοῦσε. Ἐζητοῦσε καὶ αὐτὸς εὐκαιρία νὰ τοῦ κάνῃ κακό.

Ἦλθε λοιπὸν στὸ Συνέδριο καὶ εἶπε :

— Ζέρω γιατί συνεδριάζετε. Πέστε μου τί θὰ μοῦ δώσετε καὶ ἐγὼ θὰ φροντίσω νὰ τὸν συλλάβετε. Εἶμαι πάντοτε μαζί του καὶ θὰ σᾶς ὀδηγήσω σὲ κάποιο μέρος, ὥστε νὰ μὴν γίνῃ θόρυβος.

Ἐκεῖνοι τοῦ ἔδωσαν τριάντα ἀργύρια καὶ ὁ Ἰούδας ἔφυγε. Ἀπὸ τότε ἐζητοῦσε τὴν εὐκαιρία νὰ προδώσῃ τὸν Διδάσκαλό του.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἑορτάζει τὸ θλιβερὸ γεγονός τῆς προδοσίας τοῦ Ἰούδα τὴν Μεγάλῃ Τετάρτῃ.

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες : Τὸ Μέγα Συνέδριο τῶν Ἑβραίων ἀπετελεῖτο ἀπὸ ὅλους ὄσους εἶχαν χρηματίσει ἀρχιερεῖς, ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς καὶ ἀπὸ τοὺς πρεσβυτέρους, 71 περίπου ἄτομα. Πρόεδρος αὐτοῦ ἦταν ὁ ἀρχιερεὺς κάθε χρονιάς. Αὐτὴ τῆ χρονιά ἦταν ὁ Καϊάφας.

Ἄν τὸ Συνέδριο ἐδίκαζε κάποιον σὲ θάνατο, γιὰ νὰ ἐκτελεσθῆ ἡ ποινὴ ἔπρεπε νὰ ἐπικυρωθῆ καὶ ἀπὸ τὸν Ῥωμαῖο διοικητὴ, γιατί οἱ Ἑβραῖοι ἦσαν κάτω ἀπὸ τὴν Ῥωμαϊκὴ κυριαρχία.

● Τὰ ἀργύρια ἦσαν ἀσημένια νομίσματα μεγάλης ἀξίας (ἀξίζε δύο περίπου χρυσὰ φράγκα τὸ καθένα).

Περίληψις : Τὸ Μέγα Συνέδριο τῶν Ἑβραίων ἀπεφάσισε νὰ συλλάβῃ καὶ νὰ καταδικάσῃ σὲ θάνατο τὸν Χριστό. Ἐπρεπε ὁμῶς νὰ τὸν συλλάβουν νύκτα, γιατί ἐφοβόντο τὸν λαό, ἀλλὰ δὲν ἤξεραν σὲ ποῖο μέρος διανυκτερεύει ὁ Χριστός. Ἀπὸ τὴν ἀμηνανία αὐτὴ τοὺς ἔβγαλε ὁ φιλάργυρος Ἰούδας, ποὺ ἐδέχθη νὰ προδώσῃ τὸν Κύριο γιὰ 30 ἀργύρια.

Ἐρωτήσεις : Ποιὸ ἀποτέλεσμα εἶχε ὁ ἔλεγχος τοῦ Κυρίου; Ποιὰ ἀπόφασι ἐπῆρε τὸ Ἀνώτατο Συμβούλιο; Γιατί δὲν συνελάμβαναν τὸν Χριστό ἡμέρα; Ποιὸς τοὺς ἀπάλλαξε ἀπὸ τὴν δυσκολία; Τί εἶπε ὁ προδοτὴς μαθητὴς; Γιατί τὸ ἔκανε αὐτό; Τί τοῦ ὑποσχέθηκαν;

Δίδαγμα : Τὸ μῖσος, ὁ φθόνος καὶ ἡ φιλαργυρία ὀδηγοῦν στὰ φοβερῶτερα ἐγκλήματα.

4. Ὁ Μυστικός Δεῖπνος

Ὁ πρῶτῃ τῆς Μ. Πέμπτης ὁ Χριστὸς εὐρισκόταν στὴ Βηθανία, οἱ δὲ μαθηταὶ του τὸν ἐρώτησαν ποῦ θέλει νὰ ἐτοιμάσουν γιὰ νὰ φᾶνε τὸ Πάσχα. Ὁ Κύριος εἶπε τότε στὸν Ἰωάννη καὶ στὸν Πέτρο :

— Πηγαίνετε στὴν πόλι. Στὴν εἴσοδο αὐτῆς θὰ συναντήσετε κάποιον μὲ μιὰ στάμνα. Θὰ τὸν ἀκολουθήσετε καὶ στὸν οἰκοδεσπότη τοῦ σπιτιοῦ, ποῦ θὰ μπῆ, θὰ εἰπῆτε: «Ὁ καιρὸς τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου πλησιάζει καὶ θέλει ἀπόψε νὰ κάνη στὸ σπίτι σου τὸ νέο Πάσχα καὶ ὄχι ἐκεῖνο, ποῦ ἀπὸ αὐριο τὸ βράδυ θ' ἀρχίσουν νὰ κάνουν οἱ Ἰουδαῖοι».

Πραγματικὰ ἔγινε ὅπως εἶπε ὁ Χριστὸς καὶ τὸ βράδυ εὐρέθηκε μαζί μὲ τοὺς μαθητάς του στὸ ὑπερῶο τοῦ σπιτιοῦ ἐκείνου.

— Ἦθελα πολὺ -λέγει ὁ Ἰησοῦς- νὰ φᾶμε ὅλοι μαζί αὐτὸ τὸ Πάσχα, γιὰτὶ εἶναι τὸ τελευταῖο, ποῦ ἐορτάζουμε μαζί. Θὰ συναντηθοῦμε πάλι, ἀλλὰ ὄχι πιά σ' αὐτὸν τὸν κόσμο. Θὰ εὐρεθοῦμε μαζί στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Ἔστερα, πρὶν ἀρχίσῃ τὸ δεῖπνο, γιὰ νὰ τοὺς δώσῃ τὸ παράδειγμα τῆς ταπεινοφροσύνης, ἔκανε ὁ ἴδιος τὸν καθαρισμὸ ποῦ ἔκαναν οἱ Ἰουδαῖοι σὲ ὠρισμένες περιστάσεις, ὅπως ἦταν πρὶν ἀπὸ τὸ φαγητό, πρὶν πᾶνε στὸν Ναὸ κλπ. Ὁ Κύριος δηλ. ἐπῆρε ἓνα μεγάλο προσόψιο, τὸ ἔζωσε στὴ μέση του, ἐπῆρε καὶ μιὰ λεκάνη μὲ νερὸ καὶ ἀρχισε νὰ τοὺς πλύνῃ τὰ πόδια. Ὅταν ἔφθασε στὸν Πέτρο, ἐκεῖνος ἀρνήθηκε καὶ μόνο ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἐπέμεινε, ἐδέχθηκε. Ἐπειτα ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε :

— Σᾶς ἔπλυνα ἐγὼ τὰ πόδια γιὰ νὰ σᾶς δείξω πὼς καὶ ἐσεῖς πρέπει νὰ ὑπηρετῆτε πρόθυμα τοὺς ἄλλους καὶ στὴν ἀνάγκη νὰ θυσιάσετε καὶ τὴν ζωὴ σας γι' αὐτούς, ὅπως θὰ κάμω καὶ ἐγώ.

Ἐπειτα ἄρχισαν νὰ τρώγουν, ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς ἔδινε συμβουλές. Σὲ κάποια στιγμή ὁμως, μὲ φανερὴ ταραχὴ τοὺς εἶπε:

— Ἕνας ἀπὸ σῶς θὰ μὲ προδώσῃ καὶ θὰ μὲ παραδώσῃ σ' ἐκείνους ποὺ ζητοῦν νὰ μὲ συλλάβουν.

Ἄλλοι ἀναστάτῳθηκαν. Ἐκοίταζε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο καὶ ἐρωτοῦσαν καθένας τὸν Χριστό: «Μήπως εἶμαι ἐγώ, Κύριε... μήπως εἶμαι ἐγώ...;». Ἰδιαιτέρα τὸν παρεκάλεσε ὁ Ἰωάννης νὰ τοῦ εἰπῇ τὸν προδότη καὶ ὁ Χριστὸς τοῦ λέγει: «Εἶναι αὐτὸς στὸν ὁποῖο θὰ δώσω ψωμί βουτηγμένο στὸ ζωμὸ τοῦ πιάτου».

Πραγματικὰ ὁ Ἰησοῦς ἐπῆρε ἕνα κομμάτι ψωμί καὶ ἀφοῦ τὸ ἐβούτηξε στὸ πιάτο, τὸ ἔδωσε στὸν Ἰούδα καὶ τοῦ εἶπε:

— Ὅ,τι ἔχεις στὸ νοῦ σου νὰ κάνῃς, κάνε το τὸ γρηγορώτερο.

Καὶ ὁ Ἰούδας, ποὺ ἔνοιωθε τὸν ἑαυτὸ του ξένο σ' αὐτὸ τὸ περιβάλλον, ἔφυγε. Οἱ μαθηταὶ δὲν ἔδωσαν σημασία στὴν ἀναχώρησί του, γιατί δὲν ἐκατάλαβαν τὴ σημασία τῶν λόγων τοῦ Κυρίου. Ἐνόμισαν πὼς τοῦ ἔδωσε κάποια παραγγελία νὰ ἐκτελέσῃ, ἐπειδὴ αὐτὸς ἐκρατοῦσε τὸ ταμεῖο τους.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησι τοῦ Ἰούδα ὁ Χριστὸς ἐπῆρε τὸ ψωμί, τὸ εὐλόγησε, τὸ ἔκοψε σὲ κομμάτι καὶ τὰ ἔδωκε στοὺς μαθητὰς του νὰ φάγουν, ἐνῶ τοὺς ἔλεγε:

— Λάβετε, φάγετε. Τοῦτο εἶναι τὸ σῶμα μου.

Ἐπειτα ἐπῆρε τὸ ποτήρι μὲ τὸ κρασί, τὸ εὐλόγησε, εὐχαρίστησε τὸν Θεὸ καὶ ἔδωσε στοὺς μαθητὰς νὰ πιοῦν λέγοντας:

— Πίετε ἀπὸ αὐτὸ ὅλοι. Τοῦτο εἶναι τὸ αἷμα μου, ποὺ θὰ χυθῇ σὲ λίγο γιὰ νὰ συγχωρηθοῦν οἱ ἁμαρτίες τοῦ κόσμου.

Τοὺς συνέστησε κατόπιν, νὰ ἐπαναλαμβάνουν τὴν ἱερὴ αὐτὴ μυσταγωγία πάντοτε γιὰ νὰ ἐνώνωνται μὲ Αὐτόν!

Ἔτσι ὁ Χριστὸς συνέστησε τὸ μέγα μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας μας, ποὺ λέγεται **Θεῖα Εὐχαριστία**, γιατί ὁ Χριστὸς εὐχαρίστησε τὸν Θεὸ, πρὶν δώσῃ στοὺς μαθητὰς του νὰ πιοῦν. Λέγεται ἀκόμα καὶ **Μετάληψις καὶ Θεῖα Κοινωνία**, γιατί οἱ Χριστιανοὶ μεταλαμβάνουν τὸ ἴδιο τὸ σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἔτσι ἐνώνονται (κοινωνοῦν) μὲ αὐτόν.

Τέλος ὁ Χριστὸς ἔδωκε στοὺς μαθητὰς του τὶς τελευταῖες ὁδηγίες καὶ τοὺς ἐβεβαίωσε πὼς δὲν θὰ τοὺς ἀφήσῃ μόνους στὸν κόσ-

σμο, αλλά θα τους στείλη το Άγιο Πνεῦμα, πού θα τους φωτίση και θα τους δίνη θεϊκή δύναμι.

Ἐπειτα ἐσηκώθησαν καὶ ἐβάδιζαν σιωπηλοὶ μέσα στή νύχτα πρὸς τὸν κῆπο τῆς Γεσθημανῆ. Ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε:

— Πολλοὶ τὴν νύκτα αὐτὴ θὰ φοβηθοῦν καὶ θὰ μὲ ἐγκαταλείβουν.

Ὁ Πέτρος εἶπε τότε:

— Καὶ ἂν ὅλοι, Κύριε, σὲ ἀφήσουν, ἐγὼ θὰ ἔλθω μαζί σου ὅπου καὶ ἂν πᾶς, ἔστω καὶ στή φυλακὴ καὶ στὸ θάνατο!

Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπάντησε:

— Πέτρο, μὴν λές μεγάλο λόγο, γιατί αὐτὴ τὴ νύκτα, προτοῦ λαλήσῃ ὁ πετεινός, θὰ μὲ ἀρνηθῆς τρεῖς φορές.

Ἔτσι ἔφθασαν στὸν κῆπο τῆς Γεσθημανῆ, πού ἦταν στοὺς πρόποδες τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν.

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες: Τὸ Ἑβραϊκὸ Πάσχα ἐορτάζετο εἰς ἀνάμνησι τῆς σωτηρίας τῶν Ἑβραίων ἀπὸ τὴ δουλεία τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῆς διαβάσεως τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης. Τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς σύμφωνα μὲ τὸν Μασαϊκὸ Νόμο, ἔτρωγαν σὲ ὅλα τὰ σπίτια ἄρνι ψητὸ καὶ ψομί ἄζυμο, καμωμένο δηλαδὴ χωρὶς προζύμι. Τὰ ἄρνια ἐσφάζοντο στὸ προαύλιο τοῦ Ναοῦ μὲ μεγάλη τελετὴ, καθένας δὲ ἄφηνε λίγο κρέας γιὰ τὴ θυσία.

Τὴ χρονιά αὐτὴ ἡ ἡμέρα τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα ἔπεφτε Σάββατο καὶ οἱ Ἑβραῖοι θὰ ἔτρωγαν τὸ ἄρνι τὴν Παρασκευὴ τὸ βράδυ. Ὁ Χριστὸς ὅμως ἔκανε μὲ τοὺς μαθητὰς του τὸ Πάσχα τὴν Πέμπτη, γιατί ἐπρόκειτο νὰ σταυρωθῇ.

Περίληψις: Τὴν Μεγάλῃ Πέμπτῃ τὸ βράδυ ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς μαθητὰς του ἔκανε τὸν Μυστικὸ Δεῖπνο, γιὰ νὰ ἐορτάσουν τὸ Πάσχα. Πρὶν ἀρχίσῃ τὸ Δεῖπνο ὁ Χριστὸς ἔπλυνε τὰ πόδια τῶν μαθητῶν του.

Ἔπειτα ἔδωσε στὸν Ἰούδα ψομί βρεγμένο ἀπὸ τὸ πιάτο του καὶ ἐκεῖνος ἔφυγε γιὰ νὰ τὸν προδώσῃ. Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ Δείπνου ἐλόγησε τὸν ἄρτο καὶ τὸν οἶνο καὶ συνέστησε ἔτσι τὸ μέγα μυστήριον τῆς Θεῆς Ἐυχαριστίας, ἔδωσε δὲ καὶ πολλὰς ἄλλας συμβουλὰς στοὺς μαθητὰς του. Στὸ τέλος εἶπε καὶ στὸν Πέτρο ὅτι θὰ τὸν ἀρνηθῇ τρεῖς φορές ἐκείνῃ τῇ νύχτῃ.

Ἐρωτήσεις: Γιατί ἐώρταζαν τὸ Πάσχα οἱ Ἑβραῖοι; Τί ἔθιμα εἶχαν; Τί ἔκανε ὁ Χριστὸς, γιὰ νὰ ἐορτάσῃ τὸ Πάσχα μὲ τοὺς μαθητὰς του; Τί ἔκανε πρὶν ἀρχίσῃ τὸ Δεῖπνο; Πῶς οἱ μαθηταὶ ἐδέχθησαν τὴν πληροφορία ὅτι μεταξύ τους εἶναι ὁ προδοτὴς; Τί ἐγίνε μετὰ; Ποιὸ μεγάλο μυστήριον συνέστησε ὁ Κύριος στὸν Μυστικὸ Δεῖπνο; Τί εἶπε στὸν Πέτρο;

Δίδαγμα: Νὰ εἴμαστε τολμηροὶ καὶ νὰ κάνωμε τὸ καθήκον μας πρὸς τὸν Θεὸ καὶ τοὺς ἀνθρώπους ὡς τὸ τέλος.

5. Ἡ σύλληψις τοῦ Ἰησοῦ

Οἱ μαθηταὶ ἔμειναν ἔξω ἀπὸ τὸν κήπο τῆς Γεσθημανῆ. Μέσα ἐμπῆκε ὁ Ἰησοῦς μὲ τοὺς τρεῖς ἀγαπημένους μαθητάς του, τὸν Πέτρο, τὸν Ἰωάννη καὶ τὸν Ἰάκωβο.

“Ὅπως ἐπροχωροῦσαν, λέγει ὁ Ἰησοῦς:

— Ἡ ψυχὴ μου εἶναι γεμάτη ἀπὸ λύπη... Μείνετε ἔσεῖς ἐδῶ καὶ ἀγρυπνήστε μαζί μου.

Ἐπειτα ἐπροχώρησε πρὸς πέρα, ἐγονάτισε, ἔπεσε μὲ τὸ πρόσωπο πρὸς τὴν γῆ καὶ προσευχήθηκε :

— Πατέρα μου, ἂν εἶναι δυνατόν, ἄς μὴν πιῶ αὐτὸ τὸ ποτήρι. Ὅχι ὅμως νὰ γίνῃ ὅπως θέλω ἐγώ, ἀλλ’ ὅπως ἐσύ θέλεις!

Ἐπειτα ἐγύρισε στοὺς μαθητάς του καὶ τοὺς εὗρηκε νὰ κοιμοῦνται. Μὲ παράπονο τότε τοὺς λέγει :

— Οὔτε μιὰ ὥρα δὲν ἠμπορεῖτε ν’ ἀγρυπνήσετε μαζί μου; Ξυπνήστε καὶ προσευχηθῆτε γιὰ νὰ μὴν πέσετε σὲ πειρασμό.

Ἐπειτα ἀπὸ αὐτὰ τοὺς ἄφησε καὶ ἐπῆγε πρὸς μακρὰ καὶ ἐπροσευχήθηκε καὶ πάλι. Στὸν γυρισμὸ τοὺς εὗρηκε καὶ πάλι κοιμισμένους. Τοὺς ἄφησε χωρὶς νὰ τοὺς ξυπνήσῃ καὶ ἔφυγε γιὰ νὰ συνεχίσῃ τὴν προσευχὴν του. Ἡ ἀγία τοῦ ψυχῆ ἐφρίττε πού θὰ ἀντίκρυζε τὴν ἀνθρώπινη ἀμαρτία στὴν πιὸ ταπεινὴ τῆς μορφῆς. Ἡ προσευχὴ του ἐγινόταν ὄλο καὶ πιὸ θερμὴ καὶ ἀπὸ τὴν ἀγωνία του ὁ ἰδρῶς ἔσταζε ἀπὸ τὸ κεφάλι του σὰν σταγόνες ἀπὸ αἷμα, πού κατέβαιναν στὴ γῆ. Ἄγγελος ἀπὸ τὸν οὐρανὸ τότε παρουσιάσθηκε γιὰ νὰ τὸν ἐνισχύσῃ. Ἐτσι ἐγαλήνεψε ἡ ψυ-

χή του και ἐπέστρεψε στοὺς μαθητὰς του ἑτοι-
μος πιά νὰ ὑποφέρει τὸ μαρτύριό του.

Τοὺς εὗρηκε πάλι νὰ κοιμοῦνται καὶ τοὺς ἐξύ-
πνησε :

— Κοιμᾶσθε καὶ ἀναπαύεσθε! Φθάνει πιά,
σηκωθῆτε! Νά, ἔφθασε ἐκεῖνος πού θὰ μὲ προδώσῃ.

Οἱ μαθηταὶ ἐσηκώθηκαν καὶ εἶδαν μέσα ἀπὸ τὰ
φυλλώματα τῶν δένδρων ἀνθρώπους νὰ κατεβαί-
βαινουν μὲ δαυλοὺς καὶ φανάρια. Ἦσαν οἱ ὑπη-
ρέτες τοῦ Συνεδρίου, ὠπλισμένοι μὲ ρόπαλα καὶ
ξίφη. Εἶχαν καὶ ἓνα λόχο Ρωμαίων στρατιωτῶν καὶ
ἐμπρὸς ἀπὸ ὅλους τὸν Ἰούδα.

Ὁ Ἰησοῦς ἐβγῆκε ἔξω ἀπὸ τὸν κῆπο καὶ μαζί
μὲ τοὺς μαθητὰς του τοὺς ἐσταμάτησε καὶ τοὺς
ἐρώτησε :

— Ποιὸν ζητᾶτε;

— Τὸν Ἰησοῦ τὸν Ναζωραῖο! τοῦ ἀπάντησαν.

— Ἐγὼ εἶμαι! εἶπε ἀτάραχος ὁ Κύριος.

Ὅλοι ἐδίστασαν νὰ τὸν πιστέψουν καὶ ἐπερίμεναν ἀπὸ τὸν
Ἰούδα τὸ σύνθημα, μὲ τὸ ὁποῖο θὰ τοὺς ἔδειχνε τὸν Ἰησοῦ. Ἐκεῖ-
νος ἔτρεμε σὰν φύλλο καὶ μόνο ὅταν ἐρώτησε καὶ πάλι ὁ Ἰησοῦς
ποιὸν ζητοῦν καὶ ὠμολόγησε πὼς αὐτὸς εἶναι, ἐπῆρε θάρρος καὶ
ἐφίλησε τὸν Χριστό, λέγοντας : « Χαῖρε, Ραββί! ».

— Μὲ φίλημα παραδίδεις τὸν υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου; τοῦ εἶπε ὁ
Χριστός, ἐνῶ τὸν περικύκλωναν καὶ τὸν συνελάμβαναν.

Ὁ Πέτρος δὲν συγκρατήθηκε. Ἔβγαλε τὸ μαχαίρι του καὶ
ἔκοψε τὸ αὐτὶ ἑνὸς δούλου τοῦ ἀρχιερέα, πού τὸν ἔλεγαν Μάλχο.

Ὁ Χριστὸς τότε τοῦ εἶπε :

— Πέτρο, βάλε τὸ μαχαίρι στὴ θέσι του. Νομίζεις πὼς δὲν
ἔμποροῦσα νὰ παρακαλέσω τὸν πατέρα μου νὰ μοῦ στείλῃ χι-
λιάδες ἀγγέλων; Ἄλλὰ ὅλα γίνονται γιὰ νὰ ἐκπληρωθοῦν ὅσα
εἶπαν οἱ προφῆτες.

Καὶ ἐγγίζοντας τὸ κομμένο αὐτὶ τοῦ δούλου, πού ἐκρεμόταν,
τὸ ἔθεράπευσε.

Οἱ μαθηταὶ σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες πού τοὺς εἶχε δώσει καὶ

βλέποντας πώς παρεδόθη χωρίς αντίστασι, έσκορπίστηκαν. Μονάχα ο Πέτρος και ο Ίωάννης έμειναν και τόν παρακολουθούσαν από μακριά, καθώς τόν ώδηγούσαν στο Συνέδριο...

Περίληψις : Ο Χριστός με τόν Πέτρο, τόν Ίωάννη και τόν Ίάκωβο έπήκαν στον κήπο τής Γεσθημανή. Εκεί ο Χριστός προσεχήθηκε με κατανύξι τρείς φορές, ενώ οι τρείς μαθηταί έκομήθησαν. Σε λίγο έφθασε και ο Ίούδας με τούς ύπηρέτες τών άρχιερέων και με ένα φίλημα έπρόδωσε τόν Κύριο. Ο Χριστός παρεδόθη χωρίς αντίστασι, έθεράπευσε μάλιστα και τόν Μάλχο, πού του έκοψε τό αυτί ο Πέτρος.

Ερωτήσεις : Πού έπήγε ο Ίησους με τούς μαθητάς του μετά τόν Μυστικό Δείπνο; Γιατί ήταν λυπημένος; Πού κατέφυγε για να παρηγορηθή; Τι έζητήσε στην προσευχή του; Τι έκαμαν οι μαθηταί του στο διάστημα αυτό; Ποιοι κατέφθασαν σέ λίγο; Τι συνέβη μετά τό φίλημα του Ίούδα; Τι έκαμε ο Πέτρος;

Δίδαγμα : Να προσευχόμαστε με πίστι στον Θεό και να τελειώνουμε κάθε καλό έργο πού άναλαμβάνομε.

6. Ο Ίησους ένώπιον του Άννα και Καϊάφα. Άρνησις του Πέτρου.

Ήταν περασμένα μεσάνυκτα, όταν ή συνοδεία έξεκίνησε από τήν Γεσθημανή και έφθασε στα Ίεροσόλυμα. Όλοι έκοιμοῦντο τώρα. Η κουστωδιά έφθασε έτσι έως τήν αυλή του Ναου, όπου ήταν ή κατοικία του άρχιερέως, ή κατοικία του άρχιερέως του προηγούμενου έτους, ή αίθουσα του Ίυνεδρίου και στή μέση μεγάλη αυλή.

Οί Ρωμαίοι στρατιώτες έμειναν έξω από τήν αυλή, γιατί μέσα εκεί μονάχα Ίουδαίοι έπιτρεπόταν να μπαίνουν.

Μαζί με τήν συνοδεία όμως έμπήκε στην κατοικία και ο Ίωάννης, πού ήταν γνωστός τών Άρχιερέων. Ο ίδιος παρεκάλεσε να αφήσουν και τόν Πέτρο να μπή. Άλλά ή ύπηρέτρια, πού του άνοιξε τήν πόρτα, ύποψιάσθηκε ότι ήταν μαθητής του Χριστού και του είπε :

— Μήπως είσαι και εσύ μαθητής του ανθρώπου αυτού;

— Όχι, όχι, δέν είμαι! άπάντησε ο Πέτρος και έκάθισε μαζί με τούς ύπηρέτες, πού είχαν ανάψει φωτιά στην αυλή και έξεσταίνοντο.

Στό μεταξύ ώδήγησαν τόν Ίησούν στον Άννα, πού ήταν

ὁ περυσινὸς ἀρχιερεὺς καὶ πεθερὸς τοῦ ἐφεταινοῦ ἀρχιερέως Καϊάφα.
Ὁ Ἄννας ἦταν ἓνας γέρος πονηρὸς, ραδιοῦργος καὶ φιλάργυρος.
Ἐρώτησε λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν ποιοὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ του καὶ τί
ἐδίδασκεν.

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπάντησε :

— Ἐγὼ ποτὲ δὲν ἐδίδαξα κρυφά. Ὡμιλοῦσα στὸ Ναὸ καὶ στὶς
συναγωγές, ὅπου μαζεύονται πολλοὶ Ἰουδαῖοι. Γιατί δὲν ἐρωτᾷς
αὐτοὺς πού με ἄκουσαν;

Ἐνας ὑπηρέτης τοῦ Ἄννα ἐκτύπησε τότε τὸν Ἰησοῦ καὶ τοῦ
εἶπε :

— Ἔτσι ἀπαντᾷς στὸν ἀρχιερέα;

— Ἄν εἶπα τίποτε κακὸ, πές το, τοῦ ἀπάντησε ὁ Χριστός.

Ἄν ὅμως ἐμίλησα καλά, γιατί με κτυπᾷς;

Ὁ Ἄννας δὲν ἠθέλησε νὰ ἐξετάσῃ περισσότερο τὸν Ἰησοῦ.
Δὲν εἶχε δὲ καὶ δικαίωμα νὰ κάμῃ ἀνακρίσεις, ἀφοῦ δὲν ἦταν πιά
ἀρχιερεὺς. Γι' αὐτὸ τὸν ἔστειλε στὸν Καϊάφα.

Τῇ στιγμῇ πού ἡ συνοδεία ἐπερνοῦσε τὴν αὐλὴ γιὰ νὰ με-
ταβῆ στὸν Καϊάφα, κάποιος ἐπλησίασε τὸν Πέτρο καὶ τοῦ εἶπέ :

— Μήπως εἶσαι καὶ ἐσὺ ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τοῦ ἀνθρώπου
αὐτοῦ;

Ὁ Πέτρος ἀρνήθηκε καὶ πάλι πὼς ἐγνώριζε τὸν Ἰησοῦ.

Ὁ Καϊάφας ἠθέλε νὰ ἐκδοθῆ τὸ γρηγορώτερο ἢ ἀπόφασις
ἐναντίον τοῦ Ἰησοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος δὲν ἐπέτρεπε
νὰ γίνῃ δίκη τὴν νύκτα, οὔτε νὰ ἐκδοθῆ ἀπόφασις, ἐσκέφθηκε νὰ
χρησιμοποιήσῃ τὴν νύκτα ἐκείνη σὲ ἀνακρίσεις καὶ ἔτσι τὸ πρῶ-
τὸ Συνέδριο θὰ ἔπαιρνε ἀμέσως τὴν ἀπόφασι.

Γι' αὐτὸ ὁ Καϊάφας ἔδωσε διαταγὴ νὰ φέρουν διαφόρους
ψευδομάρτυρας, οἱ ὅποιοι νὰ καταθέσουν ἐναντίον τοῦ Ἰησοῦ.
Ὅλοι αὐτοὶ ὠμιλοῦσαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ἀλλὰ οὔτε δυὸ δὲν ἔλε-
γαν τὰ ἴδια. Ὁ νόμος ἀπαιτοῦσε νὰ εὔρεθοῦν δύο τουλάχιστον
μάρτυρες νὰ ἀποδώσουν στὸν κατηγορούμενο τὴν ἴδια κατηγο-
ρία, γιὰ νὰ μπορέσῃ τὸ δικαστήριον νὰ τὸν καταδικάσῃ.

Ἐπὶ τέλους δυὸ ψευδομάρτυρες εἶπαν πὼς τὸν ἄκουσαν νὰ
λέγῃ πὼς θὰ γκρεμίσῃ τὸν Ναὸ τοῦ Θεοῦ καὶ σὲ τρεῖς ἡμέρες θὰ
τὸν ξανακτίσῃ.

Πράγματι ὁ Χριστὸς εἶχε εἰπεῖ κάτι τέτοιο, ἀλλὰ ἐννοοῦσε τὸν ἑαυτό του, πού θά ἐνταφιασθῆ καὶ σὲ τρεῖς ἡμέρες θ' ἀναστηθῆ.

Καθ' ὅλο τὸ διάστημα τῶν ἀνακρίσεων ὁ Χριστὸς ἐσιωποῦσε. Τότε ὁ Καϊάφας τὸν ἐρώτησε.

— Σὲ ἐξορκίζω στὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ νὰ μᾶς εἰπῆς ἂν ἐσὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ!

Καὶ ὁ Θεάνθρωπος, πού δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ εἰπῆ ψέμμα, ἀπάντησε ἡρεμα:

— Ἀληθινὰ λέγεις!

Ὁ Καϊάφας τότε ἐξέσχισε κατὰ τὴν Ἰουδαϊκὴ συνήθεια τὰ ἱμάτιά του, γιὰ νὰ δείξη τὴν ἱερὴ του τάχα ἀγανάκτησι καὶ εἶπε πρὸς τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου, πού παρακολουθοῦσαν τὶς ἀνακρίσεις του:

— Τὸ ἀκούσατε πῶς βλασφημεῖ! Κάμνει τὸν ἑαυτόν του Υἱὸ τοῦ Θεοῦ! Τί τοὺς θέλετε λοιπὸν τοὺς μάρτυρες; Σὰν ποιά τιμωρία λέτε νὰ τοῦ ἀξίζη;

— Εἶναι ἔνοχος θανάτου! ἀπάντησαν ὅλοι μὲ μιὰ φωνή.

Τότε ἐβγάλαν τὸν Ἰησοῦ ἔξω στὴν αὐλὴ γιὰ νὰ τὸν πᾶνε στὸ δωμάτιο τῶν καταδίκων. Ἐκεῖ θά ἔμενε ὡς τὸ πρῶτὶ πού θά συνήρχετο τὸ Συνέδριο. Ἄλλ' οἱ φρουροὶ ἐφέροντο πρὸς τὸν Κύριο μὲ πολλὴ σκληρότητα. Τὸν ὕβριζαν, τὸν ἐκτυποῦσαν τὸν ἐπτύαν στὸ πρόσωπο καὶ ἔλεγαν: «Προφήτευσε, Χριστέ, ποιὸς σὲ ἐκτύπησε».

Ὁ Πέτρος ἐβλεπε τὰ ὅσα ὑπέφερε ὁ Διδάσκαλός του. Ἕνας μά-

λιστα από τους φρουρούς, συγγενής του Μάλχου, τον έπλησίασε και τον έρώτησε :

— Σάν νά σέ είδα στόν κήπο μαζί μέ τόν άνθρωπο αυτόν...

— Δέν καταλαβαίνω τί μου λέγεις. Ούτε καν γνωρίζω τόν άνθρωπον αυτό! άρνήθηκε για τρίτη φορά ο Πέτρος.

Τήν στιγμή εκείνη ο Ίησοῦς τοῦ έρριξε ένα βλέμμα. Καί ένα λάλημα πετεινού άκούσθηκε. Ο Πέτρος ένοιωσε άνέκφραστη λύπη και ταραχή. Έβγηκε έξω από τήν αύλή και έχυσε πικρά δάκρυα μετανοίας.

Περίληψις : Η κουστωδία μέ τόν Χριστό έφθασε στην κατοικία, τών άρχιερέων. Πρώτα ώδήγησαν τόν Χριστό στόν Άννα, πού τόν έρώτησε για τή διδασκαλία και τούς μαθητάς του. Ύστερα τόν ώδήγησαν στόν Καϊάφα, πού έκάλεσε πολλούς ψευδομάρτυρες για νά στηρίξη κατηγορία έναντίον του. Στο τέλος όταν άκουσε τόν Χριστό νά λέγη ότι είναι Υιός τοῦ Θεοῦ, έσχισε τά ιμάτιά του και όλοι είπαν πώς ο Χριστός είναι ένοχος θανάτου. Στο μεταξύ ο Πέτρος είχε άρνηθῆ τρεις φορές τόν Χριστό, όπως τοῦ είχε εἰπῆ ο Κύριος.

Έρωτήσεις : Ποῦ ώδήγησαν τόν Ίησοῦ; Τί ήταν και τί έρώτησε ο Άννας; Τί έχρειάζονταν για νά τόν καταδικάσουν; Τί είπαν οί ψευδομάρτυρες; Γιατί ο Καϊάφας έξέσχισε τά ιμάτιά του; Πώς έφέρθηκαν στόν Ίησοῦ οί φρουροί; Πόσες φορές άρνήθηκε ο Πέτρος τόν Χριστό; Τί έκαμε στο τέλος;

Δίδαγμα : Η σκληρότητα κάνει τόν άνθρωπο νά χάνη τόν ανθρωπισμό του. Άς τή διώξουμε από τήν ψυχή μας και ὡς φερνώμαστε μέ τρυφερότητα και στοργή όχι μόνο στους ανθρώπους αλλά και στα ζώα και στα φυτά άκόμη.

7. Καταδίκη τοῦ Ίησοῦ - Τό τέλος τοῦ Ίουδα

Ο πρώτi όλα πιά τά μέλη τοῦ Συνεδρίου είχαν καταλάβει τις θέσεις των. μέ τόν Καϊάφα στη μέση. Η δίκη άρχισε άμέσως.

Έξετάσθηκαν οί ἴδιοι μάρτυρες και επανέλαβαν όσα είχαν εἰπῆ και τήν νύχτα. Έρωτήθηκε και ο Χριστός και επανέλαβε πώς είναι Υιός τοῦ Θεοῦ. Η άπόφασις έβγηκε άμέσως. Ο Ίησοῦς καταδικάσθηκε σέ θάνατο ως βλάσφημος, επειδή έλεγε πώς είναι Υιός τοῦ Θεοῦ.

Για νά εκτελεσθῆ όμως ἡ ποινή, έπρεπε νά δώση τήν άδεια και ο Ρωμαῖος έπίτροπος, ο Πόντιος Πιλάτος. Γι' αυτό ώδήγη-

σαν τὸν Ἰησοῦ στὸ πραιτώριο (διοικητήριο), ποῦ εὐρίσκετο σὲ μιὰ πλευρὰ ἀπὸ τὸν περίβολο τοῦ Ναοῦ.

Ὁ Ἰούδας ἔμαθε πὼς ὁ Ἰησοῦς κατεδικάσθηκε σὲ θάνατο καὶ μετενόησε. Ἐπῆγε ἀμέσως στὸν Ναό, εὐρῆκε τοὺς ἀρχιερεῖς, τοὺς ἐπέστρεψε τὰ τριάντα ἀργύρια καὶ εἶπε :

— Ἀμάρτησα, ποῦ παρέδωκα ἕναν ἀθῶο.

— Τί μᾶς ἐνδιαφέρει ἐμᾶς; Γι' αὐτὸ ἐσύ θὰ δώσης λόγο! τοῦ ἀπάντησαν οἱ ἀρχιερεῖς.

Ὁ Ἰούδας ἔρριξε τὰ τριάντα ἀργύρια στὸν Ναό καὶ ἔφυγε. Ἀντὶ ὅμως νὰ μετανοήσῃ εἰλικρινὰ καὶ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Θεὸ συγχώρησι, ἔξαλλος καθὼς ἦταν ἀπὸ τὴν ταραχὴ καὶ τὴν ἀπελπισία, ἐπῆγε καὶ ἀπαγχονίσθηκε γιὰ νὰ ἡσυχάσῃ.

Οἱ ἀρχιερεῖς ἐπῆραν τὰ χρήματα, ἀλλὰ δὲν τὰ ἔβαλαν στὸ θησαυροφυλάκιο τοῦ Ναοῦ. Αὐτά, εἶπαν, εἶναι ἡ τιμὴ-αἵματος. Τὰ ἔδωσαν λοιπὸν καὶ ἀγόρασαν ἕνα γήπεδο ἐνὸς κεραμέως, γιὰ νὰ θάπτονται σ' αὐτὸ οἱ ξένοι. Γι' αὐτὸ τὸ γήπεδο αὐτὸ ὠνομάσθηκε «ἀγρὸς αἵματος».

Περίληψις : Τὸ προὶ τῆς Μ. Παρασκευῆς τὸ Συνέδριον κατεδίκασε τὸν Χριστὸ σὲ θάνατο καὶ τὸν ἔστειλε στὸν Πιλάτο νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν καταδίκη. Ὁ Ἰούδας ἐπέστρεψε τὰ τριάντα ἀργύρια καὶ ἀπαγχονίσθηκε. Μὲ αὐτὰ ἀγόρασαν τὸν «ἀγρὸν αἵματος».

Ἐρωτήσεις : Ποιὰ ἦταν ἡ ἀπόφασι τοῦ δικαστηρίου; Γιατί ἔπρεπε νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν καταδίκη ὁ Πιλάτος; Τί ἔκαμε ὁ Ἰούδας ὅταν ἔμαθε τὴν καταδίκη τοῦ Ἰησοῦ; Τί ἔκαμε τὰ χρήματα τῆς προδοσίας; Τί ἀγόρασαν μ' αὐτὰ οἱ ἀρχιερεῖς; Ποιὸ ἦταν τὸ τέλος τοῦ προδότου;

Δίδαγμα : Πραγματικὰ πλούτη εἶναι τὰ καλὰ ἔργα καὶ αὐτὰ τὰ παίρνει μαζί της ἡ ψυχὴ γιὰ νὰ παρουσιασθῇ στὸν Θεό.

8. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου

Οἱ ἀρχιερεῖς μὲ τοὺς ὑπηρέτες των ὠδήγησαν τὸν Ἰησοῦ στὸ Ρωμαῖο διοικητὴ. Δὲν ἐμπῆκαν ὅμως στὸ πραιτώριο γιὰ νὰ μὴν μολυνθοῦν ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρες, ἀφοῦ τὸ βράδυ θὰ ἔτρωγαν τὸ πασχαλινὸ τους ἀρνὶ καὶ ἔπρεπε νὰ εἶναι καθαροί.

Ὁ Πιλάτος ἀναγκάσθηκε τότε νὰ βγῆ ὁ ἴδιος καὶ νὰ ἐρωτήσῃ τί ἔκανε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος.

— "Αν δὲν ἦταν κακοποιοὺς, δὲν θὰ τὸν ἐφέρναμε ἐδῶ! τοῦ ἀπάντησαν ἐκεῖνοι.

— Τότε νὰ τὸν πάρετε καὶ νὰ τὸν δικάσετε σύμφωνα μὲ τὸν Νόμο σας.

— Ἐμεῖς δὲν ἔχομε δικαίωμα νὰ τὸν θανατώσωμε, ὅπως τοῦ ἀξίζει, ἐπειδὴ εἶναι ψευδοπροφήτης καὶ λαοπλάνος. Ἐπειτα ἐξερεθίζει τοὺς Ἰουδαίους νὰ ἐπαναστατήσουν κατὰ τῶν Ρωμαίων. Μᾶς ἀπαγορεύει μάλιστα νὰ πληρώνωμε τοὺς φόρους στὸν Καίσαρα καὶ λέγει πὼς εἶναι βασιλέας.

Ὁ Πιλάτος ἐμπῆκε μέσα καὶ ἐρώτησε τὸν Χριστό: «Ἐσὺ εἶσαι ὁ βασιλέας τῶν Ἰουδαίων»;

— Ἡ βασιλεία ἢ δική μου δὲν εἶναι τοῦ κόσμου τούτου. Ἄν ἦταν, οἱ ὑπηρέτες μου θ' ἀγωνίζοντο γιὰ νὰ μὴν παραδοθῶ στους Ἰουδαίους.

— Ὁ Πιλάτος ἐβγήκε τότε ἔξω καὶ εἶπε στους ἀρχιερεῖς πὼς δὲν εὐρίσκει καμμιά αἰτία γιὰ νὰ τὸν καταδικάσῃ.

Ἐκεῖνοι ἀρχισαν νὰ κατηγοροῦν πάλι τὸν Ἰησοῦ. Ἐλεγαν πὼς ἐπαναστατεῖ ὅλον τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν Γαλιλαία ἕως ἐδῶ!

Μόλις ὁ Πιλάτος ἄκουσε τὴν λέξι «Γαλιλαία», ἐρώτησε καὶ ἔμαθε πὼς ὁ Ἰησοῦς ἦταν Γαλιλαῖος. Τότε τὸν ἔστειλε στὸν ἀρχοντα τῆς Γαλιλαίας, τὸν Ἡρώδη Ἀντύπα, πού τις ἡμέρες αὐτὲς εὐρίσκετο στὰ Ἱεροσόλυμα γιὰ τὸ Πάσχα.

Ὁ Ἡρώδης ἐχάρηκε σὰν εἶδε τὸν Ἰησοῦ, γιατί ἐνόμισε πὼς θὰ κάνῃ κανένα θαῦμα, ἐπειδὴ εἶχε ἀκούσει πολλὰ γι' αὐτόν. Ἀρχισε λοιπὸν νὰ τὸν ἐρωτᾷ, ἀλλὰ ὁ Ἰησοῦς ἐσιωποῦσε. Ἀντιθέτως οἱ ἀρχιερεῖς ἐπανελάμβαναν καὶ ἐδῶ τις ἴδιες κατηγορίες.

Τότε ὁ Ἡρώδης ἀρχισε νὰ ἐμπαίξῃ τὸν Ἰησοῦ. Τὸν ἔντυσε ἓνα λευκὸ ἔνδυμα, σὰν ψευδομεσσία, καὶ τὸν ἔστειλε πάλι στὸν Πιλάτο.

Στὸ μεταξύ αὐτὸ στὸ πραιτώριο εἶχε μαζευθῆ πολὺς κόσμος. Ἦταν συνήθεια κατὰ τὴν ἑορτὴ τοῦ Πάσχα νὰ ζητοῦν ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα νὰ δίνῃ χάρι σὲ ἓναν κατάδικο.

Ὁ Πιλάτος, πού ἀπὸ ἔνωρις εἶχε εἰδοποιηθῆ ἀπὸ τὴν γυναῖκα του νὰ μὴν κάμῃ κακὸ στὸν Ἰησοῦ, γιατί εἶδε πολλὰ ὄνειρα στὸν ὕπνο τῆς γι' αὐτόν, ἠθέλησε νὰ σώσῃ καὶ πάλι τὸν Χριστό.

Ἐσκέφθηκε λοιπὸν νὰ παρουσιάσῃ στὸν ὄχλο τὸν Χριστὸ καὶ τὸν Βαραββᾶ. Ἐπειτα εἶπε :

— Μοῦ ἐφέρατε τὸν Ἰησοῦ καὶ τὸν κατηγορεῖτε ὡς λαοπλάνο. Ἄλλ' οὔτε ἐγώ, οὔτε ὁ Ἡρώδης τοῦ εὐρήκαμε καμμία αἰτία. Τώρα γιὰ τὸ Πάσχα ποιοὺν θέλετε νὰ ἀπολύσω : τὸν Βαραββᾶν ἢ τὸν Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν, τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

— Ν' ἀπολύσῃς τὸν Βαραββᾶν!

— Καὶ τὸν Ἰησοῦν τί νὰ τὸν κάνω;

— Νά τὸν σταυρώσῃς!

Οἱ Ἑβραῖοι τοὺς κακούργους τοὺς ἐπιτιμῶν ἢ τοὺς ἐλιθοβολοῦσαν. Ἄλλὰ τὸ μῖσος τῶν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ἦταν τέτοιο, ποὺ ἐζήτησαν γι' αὐτὸν τὴν πιὸ ἀτιμωτική τιμωρία : τὴν Σταύρωσι.

Ἡ ἀπαίτησις μάλιστα ἦταν τόσο ἔντονη, ποὺ ὁ Πιλάτος ἐφοβήθηκε καμμιά ἐπανάστασι. Γι' αὐτὸ διέταξε ν' ἀπολύσουν τὸν Βαραββᾶ. Ἐσκέφθηκε ὅμως νὰ κάνῃ μιὰ τελευταία προσπάθεια γιὰ νὰ σώσῃ τὸν Ἰησοῦ. Καὶ διέταξε νὰ τὸν βασανίσουν, γιὰ νὰ τὸν ἰδοῦν ὕστερα οἱ Ἑβραῖοι καὶ νὰ τὸν λυπηθοῦν.

Οἱ στρατιῶτες τότε ἐπῆραν τὸν Χριστό, τὸν ἐγύμνωσαν, τὸν ἔδεσαν σὲ μιὰ κολώνα καὶ ἄρχισαν νὰ τὸν κτυποῦν μὲ τὰ μαστίγια. Ἐπειτα ἔφεραν μιὰ κόκκινη χλαμύδα καὶ τὴν ἔβαλαν στοὺς ὤμους του ὡς βασιλικὸ ἔνδυμα. Ἐμάζεψαν κατόπιν καὶ μερικά ἀγκάθια καὶ ἔκαμαν μὲ αὐτὰ ἓνα στεφάνι, ποὺ τὸ ἔβαλαν στὸ κεφάλι του σὰν στέμμα. Τέλος ἐπῆραν καὶ ἓνα καλάμι καὶ τοῦ τὸ ἔδωσαν στὰ χέρια γιὰ νὰ τὸ κρατᾷ σὰν σκῆπτρο. Ὑστερα ἄρχισαν νὰ τὸν ἐμπαίζουν. Ἐγονάτιζαν ἐμπρὸς του, τὸν ἐπροσκυνοῦσαν καὶ ἔλεγον : «Χαῖρε, βασιλέα τῶν Ἰουδαίων». Καὶ τὸν ἐκτυποῦσαν στὸ κεφάλι, τὸν ἐρράπιζαν καὶ τὸν ἔφτυναν στὸ πρόσωπο.

Ὁ Πιλάτος διέταξε τότε νὰ τὸν φέρουν ἔξω, τὸν ἔδειξε στοὺς Ἰουδαίους καὶ εἶπε.

— Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος, ποὺ παριστάνετε γιὰ κακούργο.

Ἐκεῖνοι ἐπέμεναν :

— Σταύρωσέ τον! Σταύρωσέ τον! Σύμφωνα μὲ τὸν ἰδικὸ μας Νόμο πρέπει νὰ πεθάνῃ, γιατί λέγει πὼς εἶναι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Ἄν τὸν ἀπολύσῃς δὲν θὰ εἶσαι φίλος τοῦ Καίσαρα, ἀφοῦ αὐτὸς

ὀνομάζει τὸν ἑαυτό του βασιλέα. Ἐμεῖς δὲν ἔχομε ἄλλον βασιλέα ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Καίσαρα.

Τότε πιά ὁ Πιλάτος ἐπείσθηκε πῶς ἄδικα ἐβασάνισε τόσο τὸν Ἰησοῦ. Ἐζήτησε καὶ τοῦ ἔφεραν μιὰ λεκάνη μὲ νερό, ἔπλυε τὰ χέρια του καὶ εἶπε :

— Ἐγὼ εἶμαι ἄθῶος ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ δικαίου αὐτοῦ ἀνθρώπου. Σεῖς νὰ ὄψεσθε!

Καὶ ὁ ὄχλος ἐφώναζε :

— Τὸ αἷμα του ἐπάνω μας καὶ ἐπάνω στὰ παιδιὰ μας!

Ἔτσι ὁ Πιλάτος διέταξε νὰ σταυρωθῆ. Ἦταν ἡ ὥρα ἐννέα τὸ πρωτὶ τῆς Μ. Παρασκευῆς, τῆς παραμονῆς τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Πάσχα.

Περίληψις : Οἱ ἀρχιερεῖς μὲ πολλοὺς φανατισμένους Ἑβραίους ὠδήγησαν τὸν Χριστὸ στὸν Πιλάτο γιὰ νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν καταδίκη. Ὁ Πιλάτος ἐδίσταζε στὴν ἀρχή, γιὰτὶ ἀπὸ πρόχειρη ἀνάκρισι πού ἔκανε δὲν εὑρίσκει τίποτε κακὸ στὸν Χριστό. Τὸν ἔστειλε στὸν Ἡρώδη, οὔτε ὅμως καὶ αὐτὸς εὗρηκε τίποτε ἐνοχοποιητικὸ. Ἐδειξε στοὺς Ἑβραίους τὸν Ἰησοῦ καὶ τὸν Βαραββᾶ καὶ οἱ Ἑβραῖοι ἐζήτησαν νὰ χαρίσῃ τὴν ζωὴ στὸν Βαραββᾶ. Διέταξε καὶ ἐμαστίγωσαν τὸν Χριστό, ἀλλὰ οὔτε καὶ τότε τὸν ἐλυπήθηκαν οἱ φανατισμένοι Ἑβραῖοι. Τέλος ἔπλυε τὰ χέρια του καὶ ἐνόμιζε ἔτσι ὅτι δὲν εἶχε εὐθύνη γιὰ τὸν θάνατο τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐπεκύρωσε τὴν καταδίκη.

Ἐρωτήσεις : Γιατί οἱ Ἑβραῖοι δὲν ἐμπαιναν μέσα στὸ ἱπραιτώριο; Τί ἐρώτησε ὁ Πιλάτος τὸν Χριστό; Τί τοῦ ἀπάντησε ἐκεῖνος; Τί ἐφώναζαν οἱ Ἑβραῖοι; Γιατί ἔστειλε τὸν Χριστό στὸν Ἡρώδη καὶ τί ἔκανε ἐκεῖνος; Τί εἶδε στὸν ὕπνο τῆς ἡ γυναῖκα τοῦ Πιλάτου; Γιατί ὁ Πιλάτος διέταξε νὰ βασανίσουν τὸν Χριστό; Τί βασανιστήρια τοῦ ἔκαναν; Γιατί ἔπλυε τὰ χέρια του;

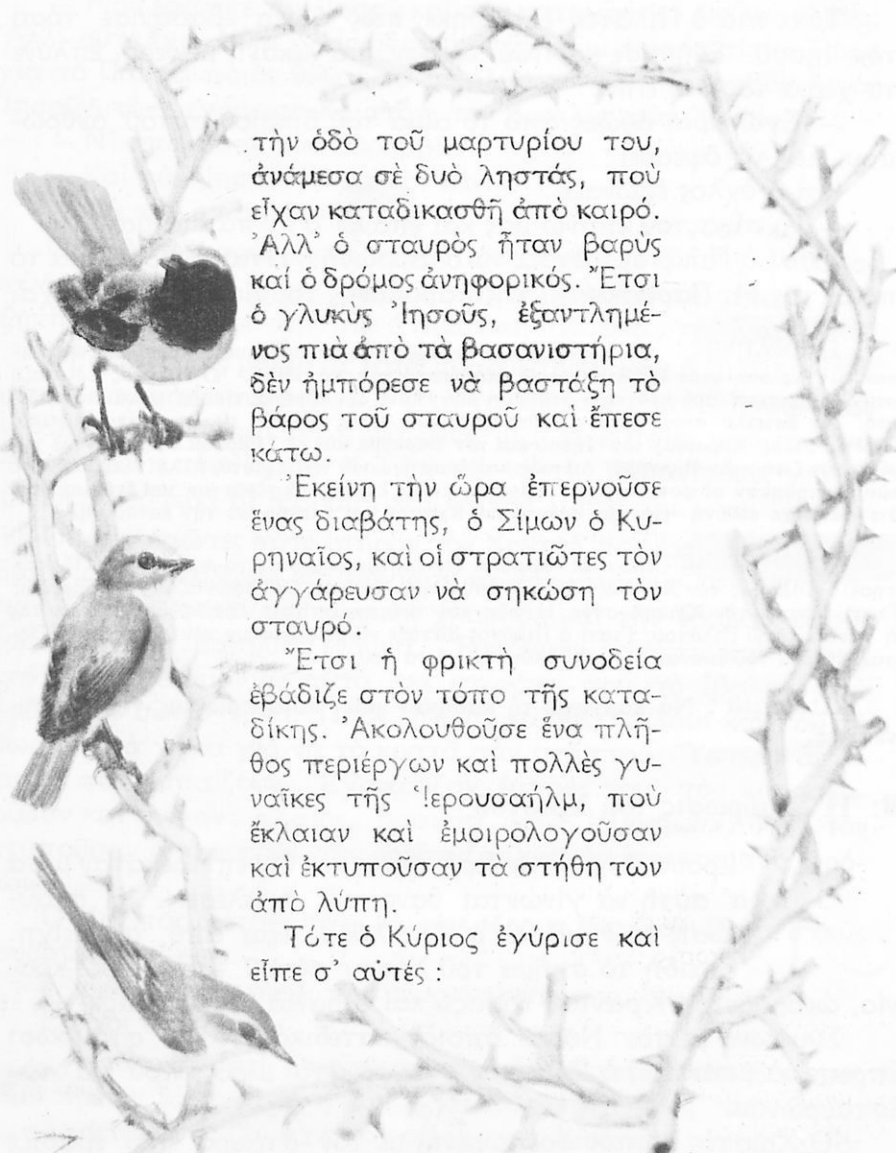
Δίδαγμα : Νὰ κάμνωμε τὸ καθήκον μας, ἀδιαφορῶντας γιὰ τίς συνέπειες.

9. Ἡ Σταύρωσις τοῦ Χριστοῦ

Ἰερουσαλὴμ ἦταν ἱερὴ πόλις καὶ δὲν ἐπιτρεπόταν μέσα σ' αὐτὴ νὰ γίνωνται θανατικὲς ἐκτελέσεις. Ἡ σταύρωσις θὰ ἐγινόταν σ' ἓνα λόφο, ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη. Ἐπειδὴ τὸ σχῆμα τοῦ λόφου αὐτοῦ ἔμοιαζε μὲ κράνιο, ὠνομάζετο «Κρανίου τόπος» καὶ ἐβραϊκὰ «Γολγοθᾶς».

Σύμφωνα μὲ τὸν Νόμο, ὁποῖος κατεδικάζετο σὲ σταύρωσι ἔπρεπε νὰ μεταφέρῃ ὁ ἴδιος τὸν σταυρὸ στὸ μέρος, πού θὰ τὸν ἐσταύρωναν.

Ὁ Χριστὸς λοιπὸν φορτωμένος μὲ τὸν σταυρὸ του ἐβάδιζε

τὴν ὁδὸ τοῦ μαρτυρίου του,
ἀνάμεσα σὲ δυὸ ληστές, ποὺ
εἶχαν καταδικασθῆ ἀπὸ καιρὸ.
Ἄλλ' ὁ σταυρὸς ἦταν βαρὺς
καὶ ὁ δρόμος ἀνηφορικός. Ἔτσι
ὁ γλυκὺς Ἰησοῦς, ἐξαντλημέ-
νος πιά ἀπὸ τὰ βασανιστήρια,
δὲν ἤμπόρεσε νὰ βαστάξῃ τὸ
βάρος τοῦ σταυροῦ καὶ ἔπεσε
κάτω.

Ἐκείνη τὴν ὥρα ἐπερνοῦσε
ἓνας διαβάτης, ὁ Σίμων ὁ Κυ-
ρηναῖος, καὶ οἱ στρατιῶτες τὸν
ἀγγάρευσαν νὰ σηκώσῃ τὸν
σταυρὸ.

Ἔτσι ἡ φρικτὴ συνοδεία
ἐβάδιζε στὸν τόπο τῆς κατα-
δίκης. Ἀκολουθοῦσε ἓνα πλῆ-
θος περιέργων καὶ πολλὲς γυ-
ναῖκες τῆς Ἱερουσαλήμ, ποὺ
ἔκλαιαν καὶ ἐμοιρολογοῦσαν
καὶ ἐκτυποῦσαν τὰ στήθη των
ἀπὸ λύπη.

Τότε ὁ Κύριος ἐγύρισε καὶ
εἶπε σ' αὐτές :

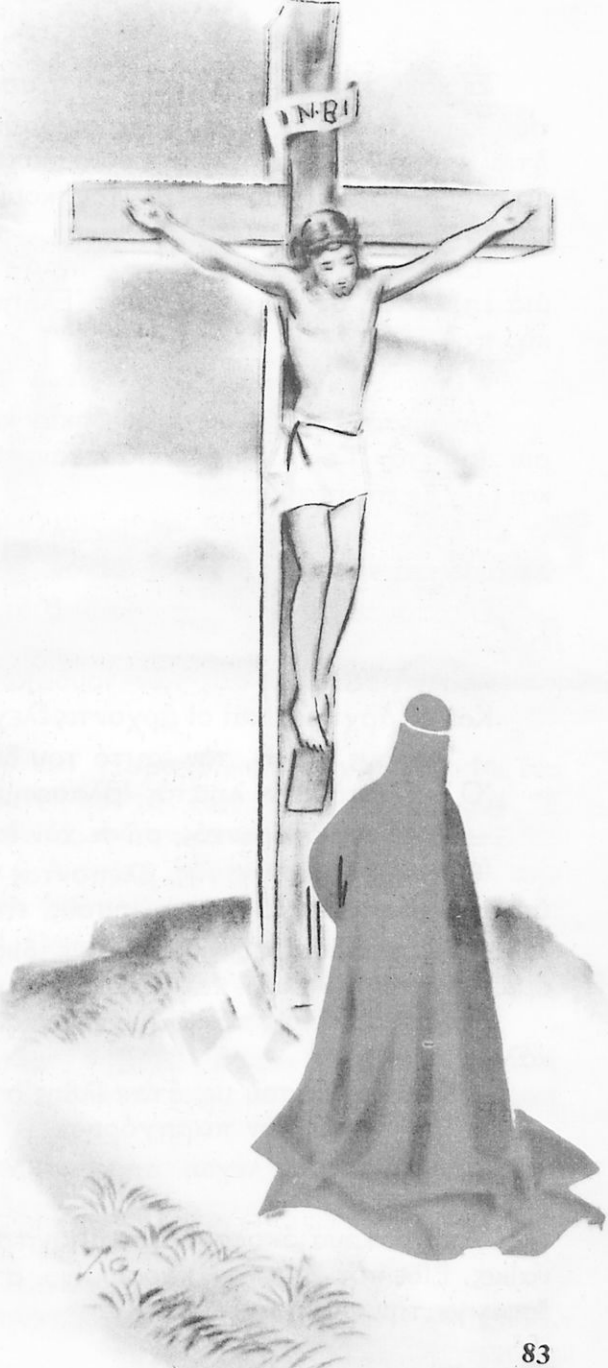
— Κόρες τῆς Ἱερουσαλήμ, μὴν κλαῖτε γιὰ μένα. Νὰ κλάψετε τὸν ἑαυτό σας καὶ τὰ παιδιά σας, ποὺ θὰ ἔλθουν ἡμέρες καὶ θὰ σᾶς εἰποῦν: Καλοτύχες ὅσες δὲν ἐγέννησαν καὶ δὲν ἔθρεψαν παιδιά. Τότε θὰ παρακαλοῦν τὰ βουνὰ καὶ θὰ τοὺς λένε: Πέσετε ἐπάνω μας. Καὶ θὰ παρακαλοῦν τοὺς λόφους καὶ θὰ τοὺς λένε: Σκεπάσατέ μας!

“Ὅταν ἔφθασαν στὸν Γολγοθᾶ, οἱ στρατιῶτες ἔβγαλαν τὰ ἐνδύματα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἄπλωσαν τὸ ἄχραντο σῶμα του ἐπάνω στὸν σταυρό.

Ἐκάρφωσαν τὰ χέρια του ἐπάνω σ’ αὐτὸν μὲ σιδερένια καρφιά καὶ ἔπειτα τὰ πόδια. Τέλος ὕψωσαν τὸν σταυρό. Οἱ πόνοι πιά ἦσαν ἀφόρητοι. Ἄλλ’ ὁ Κύριος τοὺς ὑπέμενε. Καὶ τὰ ἅγια χεῖλη του ἐπιθύριζαν στὸν οὐράνιο πατέρα νὰ συγχωρήσῃ τοὺς σταυρωτάς του:

— Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιῶσι.

* Πλαί στὸν Ἐσταυρωμένο Ἰησοῦ ἐσταύρωσαν δύο ληστές.

Σε κάθε σταυρό ήταν και από τέσσερες στρατιῶτες. Ἐκεῖνοι πού ἐσταύρωσαν τὸν Χριστό, ἐμοιράσθηκαν τὸν μανδύα του, πού ἦταν καμωμένος ἀπὸ τέσσαρα κομμάτια. Ὁ χιτῶνας του ἦταν μονοκόμματος καὶ γιὰ νὰ μὴν τὸν κομματιάσουν ἐρρίζαν κλῆρο καὶ τὸν ἐπῆρε ἓνας.

Ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ Ἰησοῦ ἐκάρφωσαν μιὰ σανίδα μὲ μιὰ ἐπιγραφή σὲ τρεῖς γλώσσες: Ἑλληνική, Λατινική καὶ Ἑβραϊκή, πού ἔλεγε:

«*Ἰησοῦς Ναζωραῖος Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων*».

Ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους ἀνέβηκαν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι στὸν Γολγοθᾶ. Ἐστάθηκαν γύρω στὸν Ἐσταυρωμένο καὶ ἔλεγαν περιπαικτικά:

— Ἄν εἶναι βασιλέας τοῦ Ἰσραήλ, ἄς κατεβῆ τώρα ἀπὸ τὸν Σταυρὸ καὶ θὰ πιστέψωμε σ' αὐτόν.

Οἱ στρατιῶτες τὸν ἐπότισαν ζύδι, τὸν περιέπαιζαν καὶ τοῦ ἔλεγαν:

— Ἄν εἶσαι βασιλέας τῶν Ἰουδαίων, σῶσε τὸν ἑαυτὸν σου! Καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἔλεγαν μὲ σατανικὸ χαμόγελο.

— Ἄλλους ἔσωσε, τὸν ἑαυτό του δὲν ἤμπορεῖ νὰ σώσῃ!

Ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς ληστὰς ἐβλασφημοῦσε καὶ αὐτὸς καὶ ἔλεγε:

— Ἄν εἶσαι ὁ Χριστός, σῶσε τὸν ἑαυτὸν σου, σῶσε καὶ ἐμᾶς!

Ὁ ἄλλος ὅμως ληστής, βλέποντας τὴν καρτερίαν μὲ τὴν ὁποία ὑπέφερε τὸ μαρτύριό του ὁ Ἰησοῦς, εἶπε:

— Δὲν φοβᾶσαι τὸν Θεό; Ἐμεῖς δίκαια τιμωρούμεθα. Αὐτὸς ὅμως τίποτε δὲν ἔκαμε καὶ ἄδικα πάσχει.

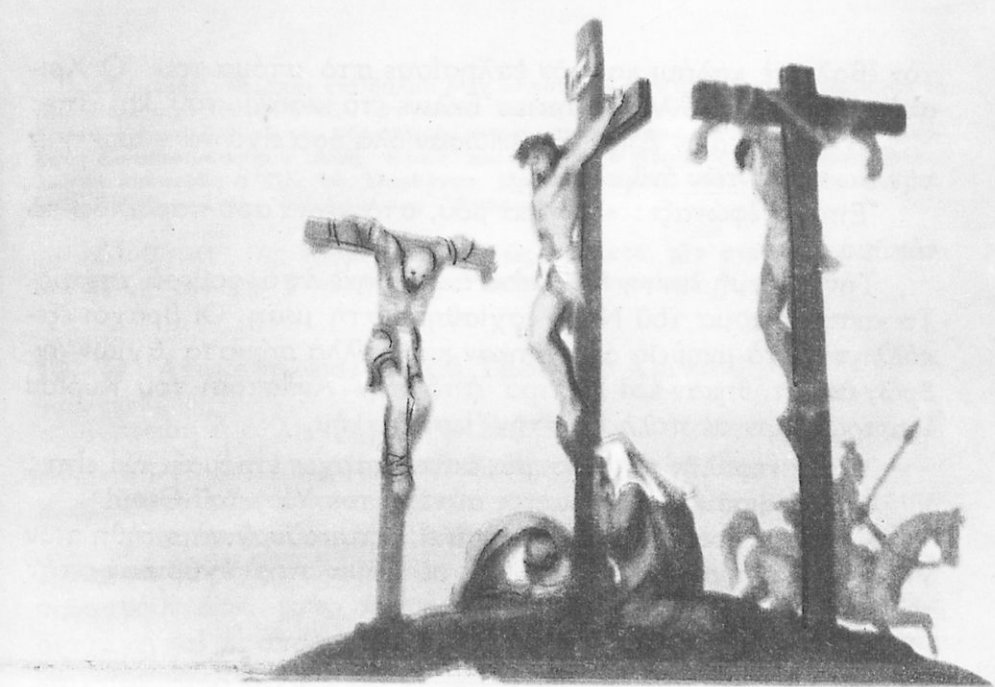
Ἐπειτα ἔστρεψε τὸ βλέμμα του πρὸς τὸν Ἰησοῦ καὶ παρέκάλεσε:

— Κύριε, θυμήσου με, ὅταν ἔλθῃς στὴ βασιλείαν σου!

Καὶ ὁ Ἰησοῦς τὸν παρηγόρησε:

— Ἀλήθεια σοῦ λέγω, σήμερα θὰ εἶσαι μαζί μου στὸν Παράδεισο.

Ἀπὸ μακριὰ ἀκολουθοῦσε ἡ μητέρα του, μαζί μὲ ἄλλες γυναῖκες. Εἶδε τὸν Υἱό της καρφωμένο στὸν σταυρὸ καὶ ἡ θλίψις ἔσφιγγε τὴν ψυχὴ της.

Τὴν εἶδε καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐταράχθηκε ἡ ψυχὴ του. Μὲ ἓνα βλέμμα τῆς ἔδειξε τὸν Ἰωάννη καὶ τῆς εἶπε: «Νά, ὁ υἱός σου». Ἔπειτα εἶπε στὸν Ἰωάννη: «Νά, ἡ μητέρα σου».

Ἀπὸ ἐκείνη τὴν ὥρα ὁ Ἰωάννης ἐπῆρε στὸ σπίτι του τὴν μητέρα τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπησε σὰν ἀληθινὴ του μητέρα.

Ἦταν μεσημέρι τῆς Μ. Παρασκευῆς, ὅταν ἐσταυρώθηκε ὁ Χριστός. Ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη ἓνα βαθὺ σκοτάδι ἐσκέπασε τὴν γῆ, ποὺ ἐκράτησε καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ μαρτυρίου του.

Ἐπέρασαν ἔτσι τρεῖς ὥρες φοβερῶν βασανιστηρίων. Ὁ ἥλιος εἶχε κρυφθῆ καὶ ὁ οὐρανὸς ἐφαινόταν σὰν νὰ ἤθελε νὰ πέση καὶ νὰ συντρίψῃ τὴν γῆ.

Ἐξαφνα ἀπὸ τὰ σιωπηλά του χεῖλη ἐβγῆκε ἓνα παράπνοο:

— Ἥλί, Ἥλί, λαμὰ σαβαθανί! ποὺ σημαίνει: Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί μὲ ἐγκατέλειπες;

Σὲ λίγο εἶπε πάλι ὁ Κύριος: — Διψῶ!

Ἔνας στρατιώτης ἐβούτηξε ἓνα σπόγγο σὲ ξύδι καὶ χολή,

τόν ἔβαλε σὲ καλάμι καὶ τὸν ἐπλησίασε στὸ στόμα του. Ὁ Χριστὸς ἔδοκίμασε, ἀλλὰ δὲν ἤπιε. Ἐκλινε τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε : «Τετέλεσται!» Δηλ. Ἐτελείωσαν ὅλα ὅσα εἶχα νὰ κάμω γιὰ τὴν σωτηρία τῶν ἀνθρώπων.

Ἐπειτα ἐφώνησε : «Πατέρα μου, στὰ χέρια σου παραδίδω τὸ πνεῦμα μου».

Τὴν στιγμή ἐκείνη ἡ γῆ ἀναταράχθηκε ἀπὸ φοβερὸ σεισμό. Τὸ καταπέτασμα τοῦ Ναοῦ ἐσχίσθηκε στὴ μέση. Οἱ βράχοι ἐξεκόλλησαν, τὰ μνημεῖα ἀνοίχθηκαν καὶ πολλὰ σώματα ἀγίων ἀνδρῶν ἀναστήθηκαν καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου ἐφανερώθηκαν σὲ πολλοὺς στὴν Ἱερουσαλήμ.

Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς φρουρᾶς ἐκατόνταρχος ἐτρόμαξε καὶ εἶπε : — Πραγματικά ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν Υἱὸς τοῦ Θεοῦ!

Καὶ ὅσοι Ἰουδαῖοι εὐρέθηκαν ἐκεῖ, ἐκτυποῦσαν τὰ στήθη των γιὰ τὴν ἁμαρτία ποὺ ἔκαμαν καὶ μὲ βῆμα ταχὺ ἐγύρισαν στὴν πόλι.

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες : Τὸ καταπέτασμα τοῦ Ναοῦ ἦταν μιὰ μεγάλη καὶ βαρεία κουρτίνα, ποὺ ἐχώριζε τὸ Ἱερό ἀπὸ τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων. Εἶχε μᾶκρος 20 μέτρα, πλάτος 15 καὶ πάχος μιᾶς παλάμης. Γιὰ νὰ τὸ μετακινήσουν ἐχρειάζοντο 300 ἱερεῖς.

Πρὶν ἀπὸ τὴν σταύρωσι τοῦ Χριστοῦ, ὁ σταυρὸς ἦταν σύμβολο ἀτιμίας καὶ ἐσταύρωναν ἐπάνω τοὺς κακοῦργους. Τὸ Ἅγιο Αἷμα ὁμας τοῦ Κυρίου τὸν ἁγίασε καὶ τὸν ἔκανε σύμβολο παρηγορίας καὶ γαλήνης: Τὸν ἔκανε ὄπλο κατὰ τῆς ἁμαρτίας καὶ σύντροφο ἀχώριστο τοῦ κάθε Χριστιανοῦ.

Περίληψις : Ἡ κοστωδία μὲ τὸν Χριστό, ποὺ ἐφορτώθηκε τὸν σταυρὸ τοῦ μαρτυρίου του, ξεκινᾷ γιὰ τὸν Γολγοθᾶ. Στὸν δρόμο ἀγγαρεύουν τὸν Σίμωνα νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρὸ. Ἦταν μεσημέρι τῆς Μ. Παρασκευῆς ποὺ ἐσταύρωσαν τὸν Κύριο καὶ τοὺς δύο ληστὰς πλάι του καὶ ὁ ἥλιος ἐσκοτεινίωσε καὶ πικνὸ σκοτάδι ἐσκέλασε τὴ γῆ. Οἱ πόνοι ἦσαν ἀβάσταχοι γιὰ τὸν Χριστό. Καὶ ἐνῶ ἔκεινος ἐπαρακαλοῦσε τὸν Θεὸ νὰ τοὺς συγχωρήσῃ, αὐτοὶ τὸν ἐνέπαιζαν καὶ τὸν ἐβλασφημοῦσαν. Ἀκόμη καὶ ὁ ἕνας ληστής τὸν ἐβλασφήμησε. Σὲ τρεῖς ὥρες ὁ Χριστὸς παρέδωκε τὸ πνεῦμα καὶ θαυμαστὰ σημεῖα ἐφανέρωσαν τὴν Θεότητά του.

Ἐρωτήσεις : Ποῦ θὰ ἐσταυρώνετο ὁ Χριστός; Ποῖος τὸν ἐβοήθησε νὰ μεταφέρῃ τὸν σταυρὸ του; Τί ἔγινε πρὶν ἀπὸ τὴν Σταύρωσι; Τί ἔγραψαν στὸν Σταυρὸ τοῦ Κυρίου; Τί ἔκαμαν στὸν Ἐσταυρωμένο οἱ στρατιῶτες; Τί εἶπαν οἱ λησταί; Ποιὰ φροντίδα ἐπῆρε γιὰ τὴν μητέρα του ὁ Ἰησοῦς; Πόσες ὥρες ἐκράτησε τὸ φοβερὸ μαρτύριο; Ποιὲς ἦσαν οἱ τελευταῖες λέξεις τοῦ Ἰησοῦ; Ποιὰ ὑπερφυσικὰ γεγονότα συνέβησαν τότε; Τί ἔκαμε ὁ ὄχλος; Τί εἶπε ὁ ἐκατόνταρχος;

Ἐργασίες : Νὰ μάθετε καὶ νὰ γράψετε μὲ καλλιγραφικὰ γράμματα τὸ τροπάριο:

«Σήμερον κοσμάται ἐπὶ βύλου ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσας· στέφανον ἐξ ἀκανθῶν περιτίθεται ὁ τῶν ἀγγέλων Βασιλεὺς· ψευδῆ πορφύραν περιβάλλεται ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις· ράπισμα κατεδέξατο ὁ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐλευθερώσας τὸν Ἀδὰμ· ἦλοις προσηλώθη ὁ Νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας· λόγχη ἐκεντῆθη ὁ Υἱὸς τῆς Παρθένου. Προσκυνούμεν σου τὰ πάθη, Χριστέ· βεβῆον ἡμῖν καὶ τὴν ἐνδοξὸν σου Ἀνάστασιν».

Δίδαγμα : Ἄς ἔχουμε μαζί μας ὡς φυλακτὸ τὸν στευρὸ τοῦ Κυρίου καὶ ἄς ζητοῦμε τὴν βοήθειά του σὲ κάθε μας ἀνάγκη.

10. Ἡ Ἀποκαθήλωσις καὶ ἡ Ταφὴ τοῦ Χριστοῦ

Ἐπειδὴ ἡ ἄλλη ἡμέρα ἦτο Σάββατο καὶ Πάσχα, δηλ. διπλῆ ἑορτὴ γιὰ τοὺς Ἰουδαίους, δὲν ἔπρεπε νὰ μείνουν τὰ σώματα τῶν σταυρωθέντων στοὺς σταυροὺς. Γι' αὐτὸ ἐπαρουσιάσθησαν στὸν Πιλάτο οἱ Ἰουδαῖοι καὶ τὸν παρεκάλεσαν νὰ δώσῃ ἐντολὴ νὰ θανατωθοῦν οἱ σταυρωμένοι καὶ νὰ κατεβασθοῦν ἀπὸ τοὺς σταυροὺς. Ὁ Πιλάτος ἔδωσε τὴν σχετικὴ διαταγὴ καὶ οἱ στρατιῶτες ἔσπασαν τὰ πόδια τῶν δύο ληστῶν καὶ ἐπέθαναν. Ὁ Χριστὸς ὅμως εἶχε πεθάνει καὶ δὲν τοῦ ἔσπασαν τὰ πόδια. Μόνον ἓνας στρατιώτης ἐκέντησε μὲ τὴ λόγχη του τὴν πλευρὰ τοῦ Κυρίου καὶ τότε ἐβγήκε ἀπὸ αὐτὴν αἷμα καὶ νερό.

Τὰ σώματα τῶν σταυρωμένων τὰ ἔρριπταν τότε σὲ ἰδιαίτερα μνήματα ἢ τὰ ἄφηναν νὰ τὰ φάγουν τὰ ὄρνεα. Κάτι παρόμοιο ἐκινδύνευε νὰ πάθῃ καὶ τὸ ἀχραντὸ σῶμα τοῦ Κυρίου, ἂν δὲν εὐρίσκετο κάποιος νὰ τὸ ἐνταφιάσῃ. Πραγματικὰ εὐρέθη ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαία, ὁ ὁποῖος ἐπῆγε στὸν Πιλάτο μὲ θάρρος καὶ τοῦ ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Ἰωσήφ ἦτο πλούσιος καὶ μέλος τοῦ Συνεδρίου, ἀλλὰ κρυφὸς μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Πιλάτος ἔμαθε ἀπὸ τὸν ἐπὶ κεφαλῆς ἀξιωματικὸ ὅτι ἐπέθανε ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔδωκε τὸ σῶμα του στὸν Ἰωσήφ. Ὁ Ἰωσήφ ἀγόρασε καθαρὸ σεντόνι καὶ ὅταν ἀνέβηκε στὸν Γολγοθᾶ εὐρῆκε ἐκεῖ καὶ τὸν Νικόδημο, ἄλλον ἐπίσημο Ἰουδαῖο, μέλος τοῦ Συνεδρίου καὶ αὐτὸν καὶ κρυφὸν μαθητὴ τοῦ Σωτῆρος. Ὁ Νικόδημος, ποὺ εἶχε συνεννοηθῆ μὲ τὸν Ἰωσήφ, ἔφερε ἄφθονο καὶ πολυτελέστατο ἄρωμα. Οἱ δύο εὐσεβεῖς ἄνδρες ἐξεκάρφωσαν καὶ κατέβασαν ἀπὸ τὸν σταυρὸ (ἀποκαθήλωσαν) τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, τὸ ἄλειψαν

μέ τὸ ἄρωμα, ὅπως ἐσυνήθιζαν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ κατόπιν τὸ ἐτύλιξαν μέ τὸ σεντόνι.

Ἐκεῖ κοντὰ ὁ Ἰωσήφ εἶχε δικό του κῆπο καὶ μέσα σὲ ἓνα βράχο εἶχε σκαλίσει τάφο οἰκογενειακό. Μέσα σὲ αὐτὸν τώρα ἔθεσαν τὸ ἅγιο σῶμα τοῦ Κυρίου. Κατόπιν ἐκύλισαν στὸ ἄνοιγμα ἓνα μεγάλο λίθο καὶ ἔφυγαν, γιατί ἀπὸ τὸ βράδυ τῆς Μ. Παρασκευῆς ἄρχιζε ὁ ἑορτασμός τοῦ Πάσχα.

Οἱ ἄρχιερεῖς καὶ ὅσοι ἄλλοι ἐνδιεφέροντο νὰ σταματήσῃ κάθε κίνησις γύρω ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ, ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν Πιλάτο νὰ γίνῃ μιὰ καλὴ ἐπιθεώρησις καὶ ἔπειτα σφράγισμα τοῦ τάφου, νὰ τεθῆ δὲ φρουρὰ ἔξω ἀπὸ αὐτόν, μήπως οἱ μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος κλέψουν τὸ σῶμα του καὶ ἔπειτα διαδώσουν πῶς ἀναστήθηκε. Καὶ δὲν ἠσύχασαν παρὰ μόνον ὅταν οἱ ἴδιοι ἐπέβλεψαν νὰ γίνουν ὅλα αὐτά.

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες : Ὁ Χριστὸς ἦλθε στὸν κόσμο νὰ διδάξῃ καὶ νὰ σώσῃ ὄχι μόνο τοὺς ζωντανούς, ἀλλὰ καὶ ὄσους εἶχαν πεθάνει πρὶν ἀπὸ Αὐτόν. Γι' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ ἐνταφιασθῆ. Ὅταν δὲ τὸ Σῶμα του εὐρισκόταν στὸν τάφο, ἡ ψυχὴ του ἐπῆγε στὸν Ἄδη καὶ ἐδίδαξε στὶς ψυχὰς τῶν πεθαμένων. Ὅσες ἐπίστεψαν ἐσώθησαν. Ἔτσι ὁ Κύριος ὀλοκλήρωσε τὸ ἀπολυτρωτικὸ τοῦ ἔργου.

Περίληψις : Οἱ στρατιῶτες ἔσπασαν τὰ πόδια τῶν δύο ληστῶν γιὰ νὰ πεθάνουν καὶ νὰ τοὺς κατεβάσουν ἀπὸ τὸ σταυρό. Τὸν Ἰησοῦ δὲν τὸν ἐπέιραξαν, γιατί εἶχε πεθάνει. Μόνο τὸν ἐκέντησαν στὴν πλευρὰ καὶ ἐβγήκε αἷμα καὶ νερό. Ὑστερὰ ὁ Ἰωσήφ καὶ ὁ Νικόδημος ἐπῆραν τὸ ἄχραντο σῶμα καὶ τὸ ἔθαψαν. Οἱ ἄρχιερεῖς ἐσφράγισαν τὸν τάφο, ἔθεσαν ἀπ' ἔξω φρουρὰ καὶ ἔτσι ἠσύχασαν.

Ἐρωτήσεις : Τί ἔπρεπε νὰ γίνῃ τὸ βράδυ τῆς Παρασκευῆς; Τί ἔκαναν στοὺς δύο ληστὰς; Γιατί δὲν ἔκαναν τὸ ἴδιο καὶ στὸν Χριστό; Τί ἔκαμε ὁ στρατιώτης; Ποιὸς ἐφρόντισε γιὰ τὴν ταφὴ τοῦ Χριστοῦ; Ποῦ ἐτάφη; Ἠσύχασαν οἱ σταυρωταὶ του; Τί μέτρα ἐπῆραν;

Ἔργασίαι : Γράψτε μὲ καλλιγραφικὰ γράμματα καὶ μάθετε τὰ τροπάρια:
«Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν τὸ ἄχραντόν σου σῶμα, σινδόνι καθαρᾷ εἰλήσας καὶ ἀρώμασιν, ἐν μνήματι καινῷ κηδεύσας ἀπέθετο».

«Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου Σε νεκρὸν ὁ Ἀριμαθείας καθεῖλε, σινδὼν καὶ σινδόνι Σε, Χριστέ, ἐκήδευσεν, καὶ πόθῳ ἠπείγετο, καρδίᾳ καὶ χεῖλῃ, σῶμα τὸ ἀκήρατόν σου περιπτύξασθαι. Ὅμως συστελλόμενος φόβῳ, χαίρων ἀνεβόα σοι: Δόξα τῇ συγκαταβάσει σου, φιλάθρωπε».

Δίδαγμα : Ἡ εὐγνωμοσύνη μας πρέπει νὰ εἶναι αἰωνία πρὸς τὸν Χριστὸ καὶ Σωτῆρα μας.

11. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ.

Τὴν Ἀποκαθήλωσι καὶ Ταφή τοῦ Σωτῆρος ἐπαρὰ κολουθοῦσαν ἀπὸ μακρυνὰ ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Μαρία τοῦ Κλωπᾶ καὶ ἡ Σαλώμη.

Ἐπειτα ἔτρεξαν στὴν ἀγορὰ καὶ ἀγόρασαν ἄρωματα.

Ἐπερίμεναν νὰ περάσῃ τὸ Σάββατο, ποῦ δὲν ἐπέτρεπετο καμμία ἐργασία, καὶ τὴν Κυριακὴ πρωὶ-πρωὶ ἔτρεξαν πρὸς τὸν τάφο τοῦ Ἰησοῦ γιὰ ν'ἀρωματίσουν τὸ σῶμα του.

Καθὼς ἐπλησίαζαν πρὸς τὸν τάφο, ἔλεγαν μεταξύ των :

— Ποιὸς θὰ μᾶς κυλίσῃ τὴν βαρεῖὰ πέτρα ἀπὸ τὴν θύρα τοῦ μνημείου;

Ἄλλὰ ὅταν ἔφθασαν στὸν τάφο, εἶδαν πὼς ἡ πέτρα ἦταν βγαλμένη καὶ ἐπάνω της ἐκαθόταν ἓνας ἄγγελος, ποῦ τὸ πρόσωπό του ἔλαμπε σὰν τὸν ἥλιο καὶ τὰ ἐνδύματά του ἦσαν λευκὰ σὰν τὸ χιόνι.

Τί εἶχε συμβῆ;

Κατὰ τὸ μεσονύκτιο τοῦ Σαββάτου ἐγίνε μεγάλος σεισμός καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐκατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ ἐκύλισε τὴν πέτρα ἀπὸ τὴν εἴσοδο τοῦ τάφου.

Οἱ στρατιῶτες φρουροὶ ἀπὸ τὸν φόβο τους ἔπεσαν κάτω μετὸ πρόσωπο πρὸς τὸ χῶμα καὶ ἔμειναν σὰν νεκροί.

Οἱ μυροφόρες γυναῖκες δὲν ἤξευραν τί νὰ κάμουν. Ἐστάθηκαν καὶ ἐκοίταζαν ταραγμένες καὶ δὲν ἤμποροῦσαν νὰ ἀρθρώσουν λέξι.

Ὁ λευκοφορεμένος ἄγγελος τίς ἠσύχασε :

— Γιατί ζητάτε τὸν ζῶντα
μέ τοὺς νεκρούς; Δὲν εἶναι
ἐδῶ, ἀλλ' ἀναστήθηκε. Νὰ καὶ
ὁ τόπος πού τὸν εἶχαν βάλει.
Πηγαίνετε νὰ εἰπῆτε στοὺς μα-
θητάς του πῶς θὰ τοὺς περι-
μένη στὴ Γαλιλαία.

Οἱ Μυροφόρες γυναῖκες ἐτρό-
μαξαν πολὺ καὶ ἔτρεξαν νὰ τὸ
εἰποῦν στοὺς μαθητάς του.
Ἐνῶ ὅμως ἐπροχωροῦσαν, εἴ-
δαν ἐμπρός των τὸν Ἰησοῦ.

Τὸν ἐπλησίασαν με χαρὰ
καὶ φόβο, ἐγονάτισαν καὶ τὸν
ἐπροσκύνησαν. Ὁ Ἰησοῦς τοὺς
εἶπε :

— Μὴν φοβᾶσθε! Πηγαίνετε
νὰ εἰπῆτε στοὺς μαθητάς μου
νὰ πάνε στὴν Γαλιλαία. Ἐκεῖ
θὰ μεῖ ἰδοῦν!

Οἱ Μυροφόρες ἔτρεξαν καὶ

εύρηκαν τούς μαθητάς, στοὺς ὁποίους ἀνήγγειλαν τὴν εὐχάριστη εἶδησι. Ὁ Πέτρος μὲ τὸν Ἰωάννη ἔτρεξαν ἀμέσως στὸν τάφο καὶ τὸν εὗρηκαν ἀδειανό.

Ἐν τῷ μεταξύ οἱ στρατιῶτες, ποὺ ἐφύλαγαν τὸν τάφο, ἔτρεξαν τρομαγμένοι στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς εἶπαν τὰ συμβάντα. Ἐκεῖνοι οὔτε καὶ τότε ἐπίστεψαν. Μόνο ἔδωσαν πολλὰ χρήματα στοὺς στρατιῶτες νὰ μὴν εἰποῦν ὅτι ἀνεστήθη ὁ Ἰησοῦς, ἀλλὰ ὅτι ἔκλεψαν τὸ σῶμα του οἱ μαθηταὶ τοῦ τὴν ὥρα ποὺ αὐτοὶ ἐκοιμοῦντο. Τοὺς ὑπесχέθησαν δὲ ὅτι θὰ μεσολαβήσουν στὸν Πιλάτο νὰ μὴν τοὺς τιμωρήσῃ.

Τὸ ἴδιο βράδυ, ἐνῶ οἱ ἑνδεκα μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος ἔμεναν μέσα σὲ ἓνα σπῆτι κλει-

σμένοι, ἐπαρουσιάσθηκε ἀνάμεσά τους ὁ Ἰησοῦς, τοὺς ἐχαιρέτισε, τοὺς ἔδειξε τὰ χέρια καὶ τὴν πλευρά, τοὺς ἐφύσηξε στὸ πρόσωπο καὶ τοὺς εἶπε:

— Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον. Εἰς ὅσους συγχωρεῖτε τὶς ἁμαρτίες, θὰ εἶναι συγχωρεμένες, εἰς ὅσους δὲν τὶς συγχωρεῖτε, δὲν θὰ εἶναι συγχωρεμένες.

Ὅταν ἐπαρουσιάσθηκε ὁ Χριστὸς στοὺς μαθητάς του τὸ ἴδιο βράδυ, ποὺ ἀνεστήθη, ἔλειπε ὁ Θωμᾶς. Ἀργότερα, ποὺ ἦλθε, τοῦ εἶπαν οἱ ἄλλοι χαρούμενοι:

— Εἶδαμε τὸν Κύριο.

— Δὲν θὰ πιστέψω, ἂν δὲν βάλω τὸ δάκτυλό μου στὶς τρύπες τῶν καρφιῶν καὶ στὴν πλευρά του.

“Υστερα όμως από όκτώ ημέρες, δηλ. την άλλη Κυριακή, έπαρουσιάσθηκε πάλι ανάμεσά τους ο Χριστός και άφοϋ τους έχαιρέτισε, έκάλεσε τον Θωμά να βάλη τὰ δάκτυλά του στις πληγές τῶν καρφιῶν και στήν πλευρά του, για να πιστεύση.

— Σὺ εἶσαι ὁ Κύριός μου και ὁ Θεός μου! εἶπε ὁ Θωμάς.

Συμπληρωματικὲς πληροφορίες : Οἱ τρεῖς Μυροφόρες ἀγόρασαν ἀρώματα και ἤλθαν ν' ἀλείψουν τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, γιατί ἐπίστευαν, ὅπως ὅλοι οἱ Ἰουδαῖοι τότε, ὅτι αὐτὰ διατηροῦν τὸ σῶμα ἀκέραιο και εὐωδιαστό.

Περίληψις : Μόλις ἄρχιζε ἡ τρίτη ἡμέρα, ἕνας δυνατός σεισμός ἐτάραξε τὸν τόπο, οἱ ἄγγελοι ἐκύλισαν τὸν λίθο και ὁ Χριστός ἀνεστήθη ὅπως εἶχε εἰπεῖ στους μαθητάς του. Πρῶτες τὸν εἶδαν οἱ τρεῖς γυναῖκες, ὕστερα ὁ Πέτρος και ὁ Ἰωάννης και κατόπιν οἱ ἕνδεκα μαθηταί. Οἱ ἄρχιερεῖς ἔδωσαν πολλὰ χρήματα στους στρατιῶτες να εἰποῦν ὅτι οἱ μαθηταί ἔκλεψαν τὸ σῶμα του, ὅταν ἐκοιμοῦντο.

Ἐρωτήσεις : Πότε εἶδαν οἱ μαθηταί τὸν Κύριο μετὰ τὴν Ἀνάστασι; Πῶς τοὺς ἐχαιρέτισε; Ποιὰ ἀποστολὴ τοὺς ἀνέθεσε; Ποιὸς ἀπουσίαζε; Πότε ἐπίστεψε ὁ ἄπιστος Θωμάς;

Ἐργασίαι : Νὰ μάθετε και νὰ γράψετε καλλιγραφικὰ τὰ τροπάρια :

«Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατος πατήσας και τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος».

«Τὸ φαιδρὸν τῆς Ἀναστάσεως κήρυγμα ἐκ τοῦ ἀγγέλου μαθοῦσαι αἱ τοῦ Κυρίου μαθήτριάι και τὴν προγονικὴν ἀπόφασιν ἀπορρίψασαι, τοῖς Ἀποστόλοις καυχώμεναι ἔλεγον: Ἐσχύλευται ὁ θάνατος, ἠγέρθη Χριστὸς ὁ Θεός, δωρούμενος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος».

«Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν σήμερον ἀναδέδεικται· Πάσχα καινόν, ἅγιον, Πάσχα μυστικόν· Πάσχα πανσεβάσιμον· Πάσχα Χριστὸς ὁ λυτρωτής· Πάσχα ἁμωμόν· Πάσχα μέγα· Πάσχα τῶν πιστῶν· Πάσχα τὸ πύλας ἡμῖν τοῦ Παραδείσου ἀνοῖξαν· Πάσχα, πάντας ἀγιάζον πιστούς».

Δίδαγμα : «Ἀληθῶς Ἀνέστη» ὁ Κύριος και μᾶς ἐχάρισε τὴν αἰώνιον ζωὴν.

12. Ἡ Ἀνάληψις τοῦ Χριστοῦ

Ὁ Κύριος ἔμεινε σαράντα ἡμέρες μετὰ τὴν Ἀνάστασί του στὴ γῆ. Στὸ διάστημα αὐτὸ ἐφανερίζοταν διαρκῶς στους Ἀποστόλους και στους ἄλλους μαθητάς του και τοὺς ἔδινε συμβουλές και ὁδηγίες.

Τὴν τεσσαρακοστὴ ἡμέρα ἐπῆγε μὲ τοὺς μαθητάς του και μετὰ τὴν ἀγία μητέρα του στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Ἐκεῖ τοὺς ἔδωσε τὶς τελευταῖες του ἐντολές για τὸ Ἀποστολικὸ του ἔργο, τοὺς

παρήγγειλε νὰ μὴν ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τοὺς εὐλόγησε. Ἐνῶ δὲ τοὺς εὐλογοῦσε, ἄρχισε νὰ ἀνεβαίνει πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ μιὰ νεφέλη τὸν ἔκρυψε ἀπὸ τὰ μάτια τους.

Οἱ Ἀπόστολοι ἐκπληκτοὶ ἐκοίταζαν ἀκόμα πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ τότε παρουσιάσθησαν δυὸ ἄγγελοι μὲ λευκὰ ἐνδύματα καὶ τοὺς εἶπαν :

— Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, γιατί κοιτάζετε ἔκθαμβοι; Ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς, πού τώρα ἀνελήφθη στὸν οὐρανό, θὰ ἔλθῃ καὶ πάλι στὴν γῆ, κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο πού τὸν εἶδατε νὰ ἀνεβαίνει.

Τότε οἱ Ἀπόστολοι ἐπέστρεψαν στὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἔμειναν ὄλοι μαζί. Προσηύχοντο διαρκῶς καὶ ἐπερίμεναν νὰ φωτισθοῦν καὶ νὰ λάβουν θεία δύναμι. Τοὺς εἶχε εἰπεῖ ὁ Χριστὸς ὅτι θὰ τοὺς στείλῃ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα νὰ τοὺς φωτίσῃ.

Περίληψις : Μετὰ τὴν ἀνάστασι τοῦ ὁ Κύριος ἔμεινε σαράντα ἡμέρες στὴ γῆ. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ἐπαρουσιάζοταν τακτικὰ στοὺς μαθητὰς του καὶ τοὺς ἐσυμβούλευε. Τὴν τεσσαρακοστὴ ἡμέρα τοὺς ὠδήγησε ὅλους μαζί στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν καὶ ἀφ’ οὗ τοὺς εὐλόγησε, ἀνελήφθη στοὺς οὐρανοὺς.

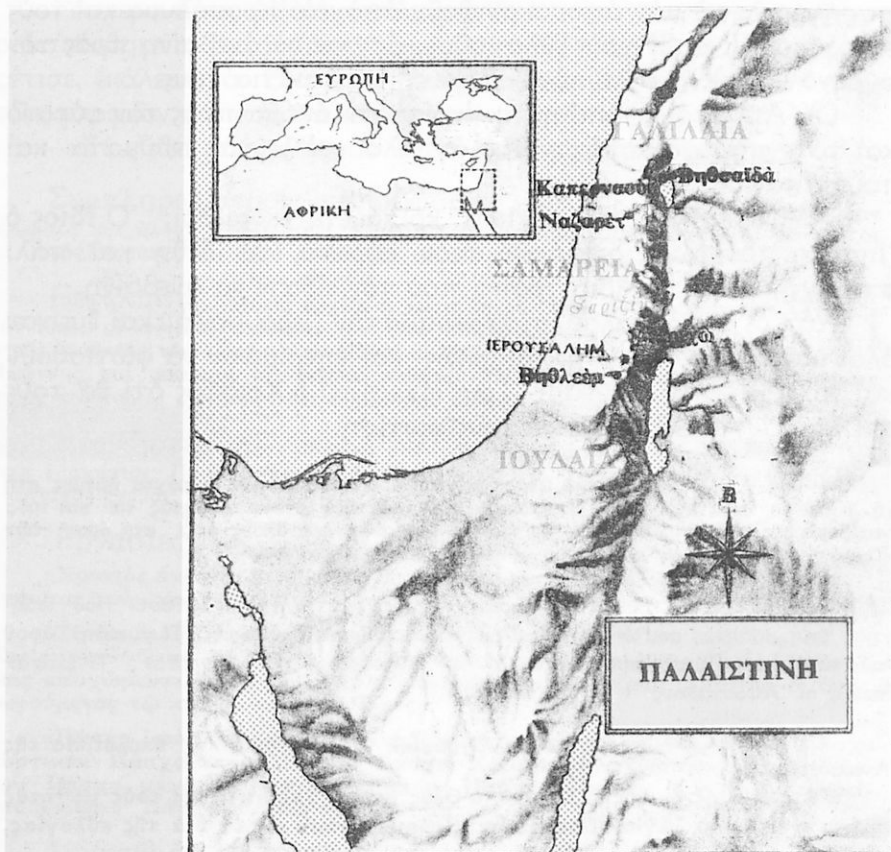
Ἐρωτήσεις : Τί συνέβη σαράντα ἡμέρες μετὰ τὴν Ἀνάστασι. Ποῦ ὠδήγησε τοὺς μαθητὰς του ὁ Κύριος; Ποιῆς συμβουλῆς τοὺς ἔδωσε; Τί συνέβη, ἀφ’ οὗ τοὺς εὐλόγησε; Ποιοὶ παρουσιάσθησαν σ’ αὐτούς καὶ τί τοὺς εἶπαν; Τί ἔκαναν ἔπειτα οἱ Ἀπόστολοι;

Ἐργασίες : Νὰ γράψετε καλλιγραφικὰ καὶ νὰ μάθετε τὸ ἀπολυτίκιο τῆς Ἀναλήψεως :

« Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, χαροποιήσας τοὺς μαθητὰς τῆ ἐπαγγελίᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, βεβαιωθέντων αὐτῶν διὰ τῆς εὐλογίας, ὅτι Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου ».

Δίδαγμα : Ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ μοναδικὸν φῶς εἰς τὴν ζωὴν μας καὶ μόνον πλησίον του ὑπάρχει σωτηρία.

Η ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ

Ἡ Ἁγία Γῆ ἢ Ἁγιοὶ Τόποι, ἡ βιβλικὴ Παλαιστίνη, χωρίζεται μὲ τὸν Ἰορδάνη ποταμὸ ἀπὸ τὴν Ὑπεριορδανία (πού εἶναι ἔρημος πρὸς πολὺ). Ἡ Παλαιστίνη διαιρεῖται στὴ Γαλιλαία, τὴν Σαμάρεια καὶ τὴν Ἰουδαία.

Στὴν Γαλιλαία εἶναι τὸ ὄρος **Θαβώρ**, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ μετεμορφώθη ὁ Χριστός. Στὴ Σαμάρεια εἶναι τὸ ὄρος **Γαριζίν**, καὶ στὴν Ἰουδαία τὸ ὄρος τῶν **Ἐλαιῶν**.

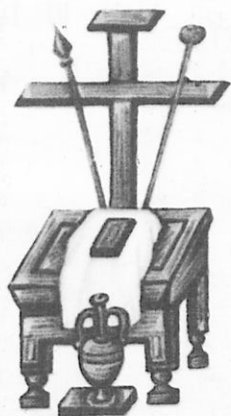
Ὁ μοναδικὸς ποταμὸς τῆς Παλαιστίνης Ἰορδάνης ξεκινᾷ ἀπὸ τὸν Λίβανο, περνᾷ ἀπὸ τὴν λίμνη Τιβεριάδα ἢ Γεννησαρέτ καὶ χύνεται στὴν **Νεκρὰ Θάλασσα**.

Ἡ Παλαιστίνη ἔχει θερμὸ καὶ γλυκὸ κλίμα καὶ στὶς ὀμορφες κοιλάδες τῆς καλλιεργοῦνται ἐσπεριδοειδῆ, λαχανικά, μπανάνες κλπ. Στὰ χρόνια τῶν Πατριαρχῶν ἦταν πολὺ ἀνεπτυγμένη καὶ ἡ κτηνοτροφία.

Πρῶτοι κάτοικοι τῆς Παλαιστίνης ἦσαν οἱ Χαναναῖοι. Ἐπειτα τὴν ἐκυρίευσαν οἱ Ἰσραηλίτες, οἱ ὁποῖοι ἱδρυσαν ἐκεῖ τὸ κράτος τοῦ **Ἰσραήλ**.

Στὴν Παλαιστίνη ἰδρύθη καὶ σήμερα νέο κράτος τοῦ Ἰσραήλ. Πρωτεύουσά του ἦταν στὴν ἀρχὴ τὸ Τέλ - Ἀβιβ καὶ σήμερα τὸ τμῆμα τῆς Ἱερουσαλήμ, ποὺ εἶναι δικό του.

Κυριώτερες πόλεις εἶναι: Στὴν Γαλιλαία ἡ Καπερναοὺμ, ἡ Κανά, ἡ Ναϊν, ἡ Βηθσαϊδᾶ κλπ. Στὴν Σαμάρεια ἡ πόλις Σαμάρεια, ἡ Συχέμ καὶ ἄλλες. Στὴν Ἰουδαία δὲ ἡ Ἱερουσαλήμ, ἡ Βηθλεέμ, ἡ Ἱεριχώ, ἡ Βηθανία κλπ. ὅλες γνωστὲς μας ἀπὸ τὰ χρόνια τοῦ Χριστοῦ.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

I. Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ ΜΑΡΙΑ

1. Ἡ Γέννησ. τῆς Θεοτόκου Σελ. 5
2. Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου » 6
3. Ὁ Εὐαγγελισμός. . . . » 6
4. Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου » 8

II. ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ

1. Ἡ Γέννησ. τοῦ Προδρόμου » 10
2. Τὸ Κήρυγμα τοῦ Ἰωάννου » 11
3. Ἡ Ἀποκεφάλισις . . . » 13

III. Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

1. Ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ » 16
2. Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Χριστοῦ » 19
3. Ἡ προσκύνησις τῶν Μάγων » 20
4. Ἡ φυγὴ στὴν Αἴγυπτο » 22
5. Ὁ Χριστὸς στὸν Ναὸ » 24

IV. ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

1. Ἡ Βάπτισις τοῦ Χριστοῦ » 28
2. Ἡ ἐκλογὴ τῶν Ἀποστόλων » 29
3. Τὸ θαῦμα στὴν Κανά . . » 32
4. Ἡ Ἀνάστασις στὴν Ναϊν » 33
5. Ἡ κόρη τοῦ Ἰαερίου . . » 35
6. Ἡ θεραπεία τῶν λεπρῶν » 36
7. Ὁ παράλυτος τῆς Καπερναοῦμ . . . » 38
8. Ὁ δοῦλος τοῦ ἐκατόνταρχου . . . » 39
9. Ὁ τυφλὸς τῆς Ἰεριχῶ » 40
10. Ὁ χορτασμός τῶν πέντε χιλιάδων . . . » 41
11. Ὁ Παραλυτικὸς τῆς Βηθεσδα . . . » 42

12. Ἡ κατάπαυσις τῆς

τρικυμίας . . . . . Σελ. 44

13. Ὁ ἐκ γενετῆς τυφλὸς . . » 45

14. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου » 47

15. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Ζακχαῖος . » 50

16. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρείτιδα . . . » 51

17. Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Χριστοῦ. . . . . » 53

V. ΟΙ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

1. Ὁ ἄφρων πλούσιος . . » 56

2. Ὁ Τελώνης καὶ ὁ Φαρισαῖος . . . » 57

3. Οἱ δέκα παρθένας . . . » 58

4. Ὁ καλὸς Σαμαρείτης . . » 59

5. Ὁ ἄσωτος υἱὸς . . . » 61

VI. ΤΑ ΠΑΘΗ ΚΑΙ Η ΑΠΑΣΤΑΣΙΣ

1. Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος στὰ Ἱεροσόλυμα . . . » 64

2. Ὁ Χριστὸς ἐλέγχει τοὺς Φαρισαίους . . . » 67

3. Τὸ Συνέδριο καὶ ἡ προδοσία τοῦ Ἰουδα . . . » 69

4. Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος . . » 71

5. Ἡ σύλληψις τοῦ Χριστοῦ » 74

6. Ὁ Ἰησοῦς στὸν Ἄννα καὶ Καϊάφα . . . » 76

7. Ἡ καταδίκη τοῦ Ἰησοῦ » 79

8. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Πιλάτος » 80

9. Ἡ Σταύρωσις . . . » 83

10. Ἡ Ἀποκαθίλωσις . . . » 89

11. Ἡ Ἀνάστασις . . . » 91

12. Ἡ Ἀνάληψις . . . » 94

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Η Σ Ι Α

I. Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ ΜΑΡΙΝ

1. Η Γέννησις της Θεοτόκου ΣΣ. 3
2. Το Βρέθος της Θεοτόκου . . . 4
3. Ο Βαπτισμός . . . 6
4. Η Κοίμησις της Θεοτόκου . . . 4

II. ΚΑΘΩΣ Η ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ

1. Η Γέννησις του Προδρόμου . . . 10
2. Το Κήρυγμα του Ιωάννου . . . 11
3. Η Άσκησις . . . 13

III. Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΡΙΣΤΟΥ

1. Η Γέννησις του Ναυίου . . . 14
2. Η Υακινθή του Ναυίου . . . 14
3. Η Κοινοσύνη των Νόμων . . . 20
4. Η ερμηνεία Αιγύπτου . . . 22
5. Ο Χριστός ενωθίς . . . 24

IV. ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΤΟΥ ΚΡΙΣΤΟΥ

1. Η Βασίλειος του Κρίστου . . . 24
2. Η Βασιλεία των Άσκησιών . . . 27
3. Το δόγμα στην Κανά . . . 32
4. Η Άσκησις στην Βηθάνη . . . 33
5. Η κοίμησις του Ιακώβου . . . 34
6. Η Βασίλειος των Ιακώβου . . . 36
7. Ο κανόνας της Κανά . . . 36
8. Ο κανόνας του Ιακώβου . . . 36
9. Ο κανόνας της Τύρου . . . 36

10. Η βασίλειος της Τύρου . . . 36
11. Ο κανόνας της Τύρου . . . 37
12. Η βασίλειος του Ιακώβου . . . 37
13. Ο κανόνας του Ιακώβου . . . 37
14. Ο κανόνας του Ιακώβου . . . 37
15. Ο κανόνας του Ιακώβου . . . 37
16. Ο κανόνας του Ιακώβου . . . 37
17. Η βασίλειος του Ιακώβου . . . 37

V. ΟΙ ΠΑΡΟΥΣΙΕΣ ΤΟΥ ΚΡΙΣΤΟΥ

1. Το κανόνας του Ιακώβου . . . 37
2. Το κανόνας του Ιακώβου . . . 37
3. Ο κανόνας του Ιακώβου . . . 37
4. Ο κανόνας του Ιακώβου . . . 37
5. Ο κανόνας του Ιακώβου . . . 37

VI. ΤΑ ΠΡΟΣΧΗΝ Η ΑΠΟΧΗ

1. Η βασίλειος του Ιακώβου . . . 37
2. Ο κανόνας του Ιακώβου . . . 37
3. Το κανόνας του Ιακώβου . . . 37
4. Ο κανόνας του Ιακώβου . . . 37
5. Ο κανόνας του Ιακώβου . . . 37
6. Ο κανόνας του Ιακώβου . . . 37
7. Η βασίλειος του Ιακώβου . . . 37
8. Ο κανόνας του Ιακώβου . . . 37
9. Η βασίλειος . . . 37
10. Η βασίλειος . . . 37
11. Η βασίλειος . . . 37
12. Η βασίλειος . . . 37
13. Η βασίλειος . . . 37
14. Η βασίλειος . . . 37
15. Η βασίλειος . . . 37

0020561050
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ

Τιμάται Δευτέρα Δελχ. 12

42